

1APOSTOLI AD ROMANOS EPISTULA SANCTI PAULI

2

1

1 Paulus servus Christi Iesu, vocatus apostolus, segregatus in evangelium Dei,
2 quod ante promiserat per prophetas suos in Scripturis sanctis
3 de Filio suo, qui factus est ex semine David secundum carnem,
4 qui constitutus est Filius Dei in virtute secundum Spiritum sanctificationis ex resurrectione mortuorum, Iesu Christo Domino nostro,
5 per quem accepimus gratiam et apostolatam ad oboedientiam fidei in omnibus gentibus pro nomine eius,
6 in quibus estis et vos vocati Iesu Christi,
7 omnibus, qui sunt Romae dilectis Dei, vocatis sanctis: gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo.
8 Primum quidem gratias ago Deo meo per Iesum Christum pro omnibus vobis, quia fides vestra annuntiatur in universo mundo;
9 testis enim mihi est Deus, cui servio in spiritu meo in evangelio Filii eius, quomodo sine intermissione memoriam vestri faciam
10 semper in orationibus meis obsecrans, si quo modo tandem aliquando prosperum iter habeam in voluntate Dei veniendi ad vos.
11 Desidero enim videre vos, ut aliquid impertiar gratiae vobis spiritualis ad confirmandos vos,
12 id est una vobiscum consolari per eam, quae invicem est, fidem vestram atque meam.
13 Nolo autem vos ignorare, fratres, quia saepe proposui venire ad vos et prohibitus sum usque adhuc, ut aliquem fructum habeam et in vobis, sicut et in ceteris gentibus.
14 Graecis ac barbaris, sapientibus et insipientibus debitor sum.
15 Itaque, quod in me est, promptus sum et vobis, qui Romae estis, evangelizare.
16 Non enim erubescio evangelium: virtus enim Dei est in salutem omni credenti, Iudaeo primum et Graeco.
17 Iustitia enim Dei in eo revelatur ex fide in fidem, sicut scriptum est: "Iustus autem ex fide vivet".
18 Revelatur enim ira Dei de caelo super omnem impietatem et iniustitiam hominum, qui veritatem in iniustitia detinent,
19 quia, quod noscibile est Dei, manifestum est in illis; Deus enim illis manifestavit.
20 Invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea, quae facta sunt, intellecta conspiciuntur, sempiterna eius et virtus et divinitas, ut sint inexcusabiles;
21 quia, cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt aut gratias egerunt, sed evanuerunt in cogitationibus suis, et obscuratum est insipiens cor eorum.
22 Dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt,
23 et mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis et volucrum et quadrupedum et serpentium.
24 Propter quod tradidit illos Deus in concupiscentiis cordis eorum in immunditiam, ut ignominia afficiant corpora sua in semetipsis,
25 qui commutaverunt veritatem Dei in mendacio et coluerunt et servierunt creaturae potius quam Creatori, qui est benedictus in saecula. Amen.
26 Propterea tradidit illos Deus in passiones ignominiae. Nam et feminae eorum immutaverunt naturalem usum in eum, qui est contra naturam;
27 similiter et masculi, relicto naturali usu feminae, exarserunt in desideriis suis in invicem, masculi in masculos turpitudinem operantes et mercedem, quam oportuit, erroris sui in semetipsis recipientes.
28 Et sicut non probaverunt Deum habere in notitia, tradidit eos Deus in reprobum sensum, ut faciant, quae non conveniunt,
29 repletos omni iniquitate, malitia, avaritia, nequitia, plenos invidia, homicidio, contentione, dolo, malignitate, susurrone,
30 detractores, Deo odibiles, contumeliosos, superbos, elatos, inventores malorum, parentibus non oboedientes,
31 insipientes, incompósitos, sine affectione, sine misericordia.
32 Qui cum iudicium Dei cognovissent, quoniam qui talia agunt, digni sunt morte, non solum ea faciunt, sed et consentiunt facientibus.

2

1 Propter quod inexcusabilis es, o homo omnis, qui iudicas. In quo enim iudicas alterum, teipsum condemnas; eadem enim agis, qui iudicas.
2 Scimus enim quoniam iudicium Dei est secundum veritatem in eos, qui talia agunt.
3 Existimas autem hoc, o homo, qui iudicas eos, qui talia agunt, et facis ea, quia tu effugies iudicium Dei?
4 An divitias benignitatis eius et patientiae et longanimitatis contemnis, ignorans quoniam benignitas Dei ad paenitentiam te adducit?

5 Secundum duritiam autem tuam et impaenitens cor thesaurizas tibi iram in die irae et revelationis iusti iudicii Dei,
6 qui reddet unicuique secundum opera eius:
7 his quidem, qui secundum patientiam boni operis gloriam et honorem et incorruptionem quaerunt, vitam aeternam;
8 his autem, qui ex contentione et non oboediunt veritati, oboediunt autem iniquitati, ira et indignatio.
9 Tribulatio et angustia in omnem animam hominis operantis malum, Iudaei primum et Graeci;
10 gloria autem et honor et pax omni operanti bonum, Iudaeo primum et Graeco.
11 Non est enim personarum acceptio apud Deum!
12 Quicumque enim sine lege peccaverunt, sine lege et peribunt; et, quicumque in lege peccaverunt, per legem iudicabuntur.
13 Non enim auditores legis iusti sunt apud Deum, sed factores legis iustificabuntur.
14 Cum enim gentes, quae legem non habent, naturaliter, quae legis sunt, faciunt, eiusmodi legem non habentes ipsi sibi sunt lex;
15 qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis, testimonium simul reddente illis conscientia ipsorum, et inter se invicem cogitationibus accusantibus aut etiam defendentibus,
16 in die, cum iudicabit Deus occulta hominum secundum evangelium meum per Christum Iesum.
17 Si autem tu Iudaeus cognominaris et requiescis in lege et gloriaris in Deo,
18 et nosti Voluntatem et discernis potiora instructus per legem,
19 et confidis teipsum ducem esse caecorum, lumen eorum, qui in tenebris sunt,
20 eruditorem insipientium, magistrum infantium, habentem formam scientiae et veritatis in lege.
21 Qui ergo alium doces, teipsum non doces? Qui praedicas non furandum, furaris?
22 Qui dicis non moechandum, moecharis? Qui abominaris idola, templa spolias?
23 Qui in lege gloriaris, per praevaricationem legis Deum inhonoras?
24 “ Nomen enim Dei propter vos blasphematur inter gentes ”, sicut scriptum est.
25 Circumcisio quidem prodest, si legem observes; si autem praevaricator legis sis, circumcisio tua praeputium facta est.
26 Si igitur praeputium iustitias legis custodiat, nonne praeputium illius in circumcisionem reputabitur?
27 Et iudicabit, quod ex natura est praeputium legem consummans, te, qui per litteram et circumcisionem praevaricator legis es.
28 Non enim qui manifesto Iudaeus est, neque quae manifesto in carne circumcisio,
29 sed qui in abscondito Iudaeus est, et circumcisio cordis in spiritu non littera, cuius laus non ex hominibus sed ex Deo est.
3
1 Quid ergo amplius est Iudaeo, aut quae utilitas circumcisionis?
2 Multum per omnem modum. Primum quidem, quia credita sunt illis eloquia Dei.
3 Quid enim, si quidam non crediderunt? Numquid incredulitas illorum fidem Dei evacuabit?
4 Absit! Exstet autem Deus verax, omnis autem homo mendax, sicut scriptum est: “ Ut iustificeris in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris ”.
5 Si autem iniustitia nostra iustitiam Dei commendat, quid dicemus? Numquid iniustus Deus, qui infert iram? Secundum hominem dico.
6 Absit! Alioquin quomodo iudicabit Deus mundum?
7 Si enim veritas Dei in meo mendacio abundavit in gloriam ipsius, quid adhuc et ego tamquam peccator iudicor?
8 Et non, sicut blasphemamur, et sicut aiunt quidam nos dicere: “ Faciamus mala, ut veniant bona ”? Quorum damnatio iusta est.
9 Quid igitur? Praecellimus eos? Nequaquam! Antea enim causati sumus Iudaeos et Graecos omnes sub peccato esse,
10 sicut scriptum est:
“ Non est iustus quisquam,
11 non est intellegens, non est requirens Deum.
12 Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt;
non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.
13 Sepulcrum patens est guttur eorum,
linguis suis dolose agebant,
venenum aspidum sub labiis eorum,
14 quorum os maledictione et amaritudine plenum est;
15 veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem,
16 contritio et infelicitas in viis eorum,
17 et viam pacis non cognoverunt.
18 Non est timor Dei ante oculos eorum ”.
19 Scimus autem quoniam, quaecumque lex loquitur, his, qui in lege sunt, loquitur, ut omne os obstruatur, et obnoxius fiat omnis mundus Deo;
20 quia ex operibus legis non iustificabitur omnis caro coram illo, per legem enim cognitio peccati.

21 Nunc autem sine lege iustitia Dei manifestata est, testificata a Lege et Prophetis,
22 iustitia autem Dei per fidem Iesu Christi, in omnes, qui credunt. Non enim est distinctio:
23 omnes enim peccaverunt et egent gloria Dei,
24 iustificati gratis per gratiam ipsius per redemptionem, quae est in Christo Iesu;
25 quem proposuit Deus propitiatorium per fidem in sanguine ipsius ad ostensionem iustitiae suae, cum praetermisisset
praecedentia delicta
26 in sustentatione Dei, ad ostensionem iustitiae eius in hoc tempore, ut sit ipse iustus et iustificans eum, qui ex fide est
Iesu.
27 Ubi est ergo gloriatio? Exclusa est. Per quam legem? Operum? Non, sed per legem fidei.
28 Arbitramur enim iustificari hominem per fidem sine operibus legis.
29 An Iudaeorum Deus tantum? Nonne et gentium? Immo et gentium,
30 quoniam quidem unus Deus, qui iustificabit circumcisionem ex fide et praeputium per fidem.
31 Legem ergo destruimus per fidem? Absit, sed legem statuimus.

4

1 Quid ergo dicemus invenisse Abraham progenitorem nostrum secundum carnem?
2 Si enim Abraham ex operibus iustificatus est, habet gloriam sed non apud Deum.
3 Quid enim Scriptura dicit? “ Credidit autem Abraham Deo, et reputatum est illi ad iustitiam ”.
4 Ei autem, qui operatur, merces non reputatur secundum gratiam sed secundum debitum;
5 ei vero, qui non operatur, sed credit in eum, qui iustificat impium, reputatur fides eius ad iustitiam,
6 sicut et David dicit beatitudinem hominis, cui Deus reputat iustitiam sine operibus:
7 “ Beati, quorum remissae sunt iniquitates,
et quorum tecta sunt peccata.
8 Beatus vir, cui non imputabit Dominus peccatum ”.
9 Beatitudo ergo haec in circumcisione an etiam in praepotio? Dicimus enim: “ Reputata est Abrahae fides ad iustitiam ”.
10 Quomodo ergo reputata est? In circumcisione an in praepotio? Non in circumcisione sed in praepotio:
11 et signum accepit circumcisionis, signaculum iustitiae fidei, quae fuit in praepotio, ut esset pater omnium
credentium per praepotium, ut reputetur illis iustitia,
12 et pater circumcisionis his non tantum, qui ex circumcisione sunt, sed et qui sectantur vestigia eius, quae fuit in
praepotio, fidei patris nostri Abrahae.
13 Non enim per legem promissio Abrahae aut semini eius, ut heres esset mundi, sed per iustitiam fidei;
14 si enim qui ex lege heredes sunt, exinanita est fides, et abolita est promissio.
15 Lex enim iram operatur; ubi autem non est lex, nec praevericatio.
16 Ideo ex fide, ut secundum gratiam, ut firma sit promissio omni semini, non ei, qui ex lege est solum, sed et ei, qui ex
fide est Abrahae — qui est pater omnium nostrum,
17 sicut scriptum est: “ Patrem multarum gentium posui te ” C, ante Deum, cui credidit, qui vivificat mortuos et vocat
ea, quae non sunt, quasi sint;
18 qui contra spem in spe credidit, ut fieret pater multarum gentium, secundum quod dictum est: “ Sic erit semen tuum ”.
19 Et non infirmatus fide consideravit corpus suum iam emortuum, cum fere centum annorum esset, et emortuam
vulvam Sarae;
20 in repromissione autem Dei non haesitavit diffidentia, sed confortatus est fide, dans gloriam Deo,
21 et plenissime sciens quia, quod promisit, potens est et facere.
22 Ideo et reputatum est illi ad iustitiam.
23 Non est autem scriptum tantum propter ipsum: reputatum est illi,
24 sed et propter nos, quibus reputabitur, credentibus in eum, qui suscitavit Iesum Dominum nostrum a mortuis,
25 qui traditus est propter delicta nostra et suscitatus est propter iustificationem nostram.

5

1 Iustificati igitur ex fide, pacem habemus ad Deum per Dominum nostrum Iesum Christum,
2 per quem et accessum habemus fide in gratiam istam, in qua stamus et gloriamur in spe gloriae Dei.
3 Non solum autem, sed et gloriamur in tribulationibus, scientes quod tribulatio patientiam operatur,
4 patientia autem probationem, probatio vero spem;

5 spes autem non confundit, quia caritas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis.
6 Adhuc enim Christus, cum adhuc infirmi essemus, secundum tempus pro impiis mortuus est.
7 Vix enim pro iusto quis moritur; nam pro bono forsitan quis et audeat mori.
8 Commendat autem suam caritatem Deus in nos, quoniam, cum adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus
est.
9 Multo igitur magis iustificati nunc in sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum!

10 Si enim, cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii eius, multo magis reconciliati salvi erimus in vita ipsius;

11 non solum autem, sed et gloriamur in Deo per Dominum nostrum Iesum Christum, per quem nunc reconciliationem accepimus.

12 Propterea, sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors, et ita in omnes homines mors pertransiit, eo quod omnes peccaverunt.

13 Usque ad legem enim peccatum erat in mundo; peccatum autem non imputatur, cum lex non est,

14 sed regnavit mors ab Adam usque ad Moysen etiam in eos, qui non peccaverunt in similitudine praevaricationis Adae, qui est figura futuri.

15 Sed non sicut delictum, ita et donum; si enim unius delicto multi mortui sunt, multo magis gratia Dei et donum in gratia unius hominis Iesu Christi in multos abundavit.

16 Et non sicut per unum, qui peccavit, ita et donum; nam iudicium ex uno in condemnationem, gratia autem ex multis delictis in iustificationem.

17 Si enim unius delicto mors regnavit per unum, multo magis, qui abundantiam gratiae et donationis iustitiae accipiunt, in vita regnabunt per unum Iesum Christum.

18 Igitur sicut per unum delictum in omnes homines in condemnationem, sic et per unius iustitiam in omnes homines in iustificationem vitae;

19 sicut enim per inoboedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita et per unius oboedientiam iusti constituentur multi.

20 Lex autem subintravit, ut abundaret delictum; ubi autem abundavit peccatum, superabundavit gratia,

21 ut sicut regnavit peccatum in morte, ita et gratia regnet per iustitiam in vitam aeternam per Iesum Christum Dominum nostrum.

6

1 Quid ergo dicemus? Perma nebimus in peccato, ut gratia abundet?

2 Absit! Qui enim mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo?

3 An ignoratis quia, quicumque baptizati sumus in Christum Iesum, in mortem ipsius baptizati sumus?

4 Consepulti ergo sumus cum illo per baptismum in mortem, ut quemadmodum suscitatus est Christus a mortuis per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitae ambulemus.

5 Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius, sed et resurrectionis erimus;

6 hoc scientes quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruat corpus peccati, ut ultra non serviamus peccato.

7 Qui enim mortuus est, iustificatus est a peccato.

8 Si autem mortui sumus cum Christo, credimus quia simul etiam vivemus cum eo;

9 scientes quod Christus suscitatus ex mortuis iam non moritur, mors illi ultra non dominatur.

10 Quod enim mortuus est, peccato mortuus est semel; quod autem vivit, vivit Deo.

11 Ita et vos existimate vos mortuos quidem esse peccato, viventes autem Deo in Christo Iesu.

12 Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut oboediatis concupiscentiis eius,

13 neque exhibeatis membra vestra arma iniustitiae peccato, sed exhibete vos Deo tamquam ex mortuis viventes et membra vestra arma iustitiae Deo.

14 Peccatum enim vobis non dominabitur; non enim sub lege estis sed sub gratia.

15 Quid ergo? Peccabimus, quoniam non sumus sub lege sed sub gratia? Absit!

16 Nescitis quoniam, cui exhibetis vos servos ad oboedientiam, servi estis eius, cui oboeditis, sive peccati ad mortem, sive oboedientiam ad iustitiam?

17 Gratias autem Deo quod fuistis servi peccati, oboedistis autem ex corde in eam formam doctrinae, in quam traditi estis,

18 liberati autem a peccato servi facti estis iustitiae.

19 Humanum dico propter infirmitatem carnis vestrae. Sicut enim exhibuistis membra vestra servientia immunditiae et iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra servientia iustitiae ad sanctificationem.

20 Cum enim servi essetis peccati, liberi eratis iustitiae.

21 Quem ergo fructum habebatis tunc, in quibus nunc erubescitis? Nam finis illorum mors!

22 Nunc vero liberati a peccato, servi autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem vero vitam aeternam!

23 Stipendia enim peccati mors, donum autem Dei vita aeterna in Christo Iesu Domino nostro.

7

1 An ignoratis, fratres — scienti bus enim legem loquor — quia lex in homine dominatur, quanto tempore vivit?

2 Nam quae sub viro est mulier, viventi viro alligata est lege; si autem mortuus fuerit vir, soluta est a lege viri.

3 Igitur, vivente viro, vocabitur adultera, si fuerit alterius viri; si autem mortuus fuerit vir, libera est a lege, ut non sit adultera, si fuerit alterius viri.

4 Itaque, fratres mei, et vos mortificati estis legi per corpus Christi, ut sitis alterius, eius qui ex mortuis suscitatus est, ut fructificaremus Deo.

5 Cum enim essemus in carne, passiones peccatorum, quae per legem sunt, operabantur in membris nostris, ut fructificarent morti;

6 nunc autem soluti sumus a lege, mortui ei, in qua detinebamur, ita ut serviamus in novitate Spiritus et non in vetustate litterae.

7 Quid ergo dicemus? Lex peccatum est? Absit! Sed peccatum non cognovi, nisi per legem; nam concupiscentiam nescirem, nisi lex diceret: "Non concupisces".

8 Occasione autem accepta, peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam; sine lege enim peccatum mortuum erat.

9 Ego autem vivebam sine lege aliquando; sed, cum venisset mandatum, peccatum revixit,

10 ego autem mortuus sum; et inventum est mihi mandatum, quod erat ad vitam, hoc esse ad mortem;

11 nam peccatum, occasione accepta, per mandatum seduxit me et per illud occidit.

12 Itaque lex quidem sancta, et mandatum sanctum et iustum et bonum.

13 Quod ergo bonum est, mihi factum est mors? Absit! Sed peccatum, ut appareat peccatum, per bonum mihi operatum est mortem; ut fiat supra modum peccans peccatum per mandatum.

14 Scimus enim quod lex spiritalis est; ego autem carnalis sum, venundatus sub peccato.

15 Quod enim operor, non intellego; non enim, quod volo, hoc ago, sed quod odi, illud facio.

16 Si autem, quod nolo, illud facio, consentio legi quoniam bona.

17 Nunc autem iam non ego operor illud, sed, quod habitat in me, peccatum.

18 Scio enim quia non habitat in me, hoc est in carne mea, bonum; nam velle adiacet mihi, operari autem bonum, non!

19 Non enim, quod volo bonum, facio, sed, quod nolo malum, hoc ago.

20 Si autem, quod nolo, illud facio, iam non ego operor illud, sed, quod habitat in me, peccatum.

21 Invenio igitur hanc legem volenti mihi facere bonum, quoniam mihi malum adiacet.

22 Condelector enim legi Dei secundum interiorem hominem;

23 video autem aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meae et captivantem me in lege peccati, quae est in membris meis.

24 Infelix ego homo! Quis me liberabit de corpore mortis huius?

25 Gratias autem Deo per Iesum Christum Dominum nostrum! Igitur ego ipse mente servio legi Dei, carne autem legi peccati.

8

1 Nihil ergo nunc damnationis est his, qui sunt in Christo Iesu;

2 lex enim Spiritus vitae in Christo Iesu liberavit te a lege peccati et mortis.

3 Nam, quod impossibile erat legi, in quo infirmabatur per carnem, Deus Filium suum mittens in similitudine carnis peccati et pro peccato, damnavit peccatum in carne,

4 ut iustitia legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus sed secundum Spiritum.

5 Qui enim secundum carnem sunt, quae carnis sunt, sapiunt; qui vero secundum Spiritum, quae sunt Spiritus.

6 Nam sapientia carnis mors, sapientia autem Spiritus vita et pax;

7 quoniam sapientia carnis inimicitia est in Deum, legi enim Dei non subicitur nec enim potest.

8 Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt.

9 Vos autem in carne non estis sed in Spiritu, si tamen Spiritus Dei habitat in vobis. Si quis autem Spiritum Christi non habet, hic non est eius.

10 Si autem Christus in vobis est, corpus quidem mortuum est propter peccatum, Spiritus vero vita propter iustitiam.

11 Quod si Spiritus eius, qui suscitavit Iesum a mortuis, habitat in vobis, qui suscitavit Christum a mortuis vivificabit et mortalia corpora vestra per inhabitantem Spiritum suum in vobis.

12 Ergo, fratres, debitores sumus non carni, ut secundum carnem vivamus.

13 Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini; si autem Spiritu opera corporis mortificatis, vivetis.

14 Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, hi filii Dei sunt.

15 Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timorem, sed accepistis Spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus: "Abba, Pater!".

16 Ipse Spiritus testimonium reddit una cum spiritu nostro, quod sumus filii Dei.

17 Si autem filii, et heredes: heredes quidem Dei, coheredes autem Christi, si tamen compatimur, ut et conglorificemur.

18 Existimo enim quod non sunt condignae passiones huius temporis ad futuram gloriam, quae revelanda est in nobis.

19 Nam exspectatio creaturae revelationem filiorum Dei exspectat;

20 vanitati enim creatura subiecta est, non volens sed propter eum, qui subiecit, in spem,

21 quia et ipsa creatura liberabitur a servitute corruptionis in libertatem gloriae filiorum Dei.

22 Scimus enim quod omnis creatura congemiscit et comparturit usque adhuc;

23 non solum autem, sed et nos ipsi primitias Spiritus habentes, et ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum exspectantes, redemptionem corporis nostri.

24 Spe enim salvi facti sumus; spes autem, quae videtur, non est spes; nam, quod videt, quis sperat?

25 Si autem, quod non videmus, speramus, per patientiam exspectamus.

26 Similiter autem et Spiritus adiuvat infirmitatem nostram; nam quid oremus, sicut oportet, nescimus, sed ipse Spiritus interpellat gemitibus inenarrabilibus;

27 qui autem scrutatur corda, scit quid desideret Spiritus, quia secundum Deum postulat pro sanctis.

28 Scimus autem quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his, qui secundum propositum vocati sunt.

29 Nam, quos praescivit, et praedestinavit conformes fieri imaginis Filii eius, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus;

30 quos autem praedestinavit, hos et vocavit; et quos vocavit, hos et iustificavit; quos autem iustificavit, illos et glorificavit.

31 Quid ergo dicemus ad haec? Si Deus pro nobis, quis contra nos?

32 Qui Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, quomodo non etiam cum illo omnia nobis donabit?

33 Quis accusabit adversus electos Dei? Deus, qui iustificat?

34 Quis est qui condemnet? Christus Iesus, qui mortuus est, immo qui suscitatus est, qui et est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis?

35 Quis nos separabit a caritate Christi? Tribulatio an angustia an persecutio an fames an nuditas an periculum an gladius?

36 Sicut scriptum est:

“ Propter te mortificamur tota die,
aestimati sumus ut oves occisionis ”.

37 Sed in his omnibus supervincimus per eum, qui dilexit nos.

38 Certus sum enim quia neque mors neque vita neque angeli neque principatus neque instantia neque futura neque virtutes

39 neque altitudo neque profundum neque alia quaelibet creatura poterit nos separare a caritate Dei, quae est in Christo Iesu Domino nostro.

9

1 Veritatem dico in Christo, non mentior, testimonium mihi perhibente conscientia mea in Spiritu Sancto,

2 quoniam tristitia est mihi magna, et continuus dolor cordi meo.

3 Optarem enim ipse ego anathema esse a Christo pro fratribus meis, cognatis meis secundum carnem,

4 qui sunt Israelitae, quorum adoptio est filiorum et gloria et testamenta et legislatio et cultus et promissiones,

5 quorum sunt patres, et ex quibus Christus secundum carnem: qui est super omnia Deus benedictus in saecula. Amen.

6 Non autem quod exciderit verbum Dei. Non enim omnes, qui ex Israel, hi sunt Israel;

7 neque quia semen sunt Abrahae, omnes filii, sed: “ In Isaac vocabitur tibi semen ”.

8 Id est, non qui filii carnis, hi filii Dei, sed qui filii sunt promissionis, aestimantur semen;

9 promissionis enim verbum hoc est: “ Secundum hoc tempus veniam, et erit Sarae filius ”.

10 Non solum autem, sed et Rebecca ex uno concubitu habens, Isaac patre nostro;

11 cum enim nondum nati fuissent aut aliquid egissent bonum aut malum, ut secundum electionem propositum Dei maneret,

12 non ex operibus sed ex vocante dictum est ei: “ Maior serviet minori ”;

13 sicut scriptum est: “ Iacob dilexi, Esau autem odio habui ”.

14 Quid ergo dicemus? Numquid iniustitia apud Deum? Absit!

15 Moysi enim dicit: “ Miserebor, cuius misereor, et misericordiam praestabo, cui misericordiam praesto ”.

16 Igitur non volentis neque currentis sed miserentis Dei.

17 Dicit enim Scriptura pharaoni: “ In hoc ipsum excitavi te, ut ostendam in te virtutem meam, et ut annuntietur nomen meum in universa terra ”.

18 Ergo, cuius vult, miseretur et, quem vult, indurat.

19 Dices itaque mihi: “ Quid ergo adhuc queritur? Voluntati enim eius quis restitit? ”.

20 O homo, sed tu quis es, qui respondeas Deo? Numquid dicet figmentum ei, qui se finxit: “ Quid me fecisti sic? ”.

21 An non habet potestatem figulus luti ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud vero in ignominiam?

22 Quod si volens Deus ostendere iram et notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia vasa irae aptata in interitum;

23 et ut ostenderet divitias gloriae suae in vasa misericordiae, quae praeparavit in gloriam,

24 quos et vocavit nos non solum ex Iudaeis sed etiam ex gentibus?

25 Sicut et in Osee dicit:

“ Vocabo Non plebem meam Plebem meam

et Non dilectam Dilectam.

26 Et erit: in loco, ubi dictum est eis:

“ Non plebs mea vos ”,

ibi vocabuntur Filii Dei vivi ”.

27 Isaias autem clamat pro Israel: “ Si fuerit numerus filiorum Israel tamquam arena maris, reliquiae salvae fient.

28 Verbum enim consummans et brevians faciet Dominus super terram ”.

29 Et sicut praedixit Isaias:

“ Nisi Dominus Sabaoth reliquisset nobis semen,
sicut Sodoma facti essemus
et sicut Gomorra similes fuissetis ”.

30 Quid ergo dicemus? Quod gentes, quae non sectabantur iustitiam, apprehenderunt iustitiam, iustitiam autem, quae ex fide est;

31 Israel vero sectans legem iustitiae in legem non pervenit.

32 Quare? Quia non ex fide sed quasi ex operibus; offenderunt in lapidem offensionis,

33 sicut scriptum est:

“ Ecce pono in Sion lapidem offensionis et petram scandali;
et, qui credit in eo, non confundetur ”.

10

1 Fratres, voluntas quidem cordis mei et obsecratio ad Deum pro illis in salutem.

2 Testimonium enim perhibeo illis quod aemulationem Dei habent sed non secundum scientiam;

3 ignorantes enim Dei iustitiam et suam iustitiam quaerentes statuere, iustitiae Dei non sunt subiecti;

4 finis enim legis Christus ad iustitiam omni credenti.

5 Moyses enim scribit de iustitia, quae ex lege est: “ Qui fecerit homo, vivet in eis ”.

6 Quae autem ex fide est iustitia, sic dicit: “ Ne dixeris in corde tuo: Quis ascendet in caelum?”, id est Christum deducere;

7 aut: “ Quis descendet in abyssum? ”, hoc est Christum ex mortuis revocare.

8 Sed quid dicit? “ Prope te est verbum, in ore tuo et in corde tuo ”; hoc est verbum fidei, quod praedicamus.

9 Quia si confitearis in ore tuo: “ Dominum Iesum! ”, et in corde tuo credideris quod Deus illum excitavit ex mortuis, salvus eris.

10 Corde enim creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit in salutem.

11 Dicit enim Scriptura:

“ Omnis, qui credit in illo, non confundetur ”.

12 Non enim est distinctio Iudaei et Graeci, nam idem Dominus omnium, dives in omnes, qui invocant illum:

13 Omnis enim, quicumque invocaverit nomen Domini, salvus erit.

14 Quomodo ergo invocabunt, in quem non crediderunt? Aut quomodo credent ei, quem non audierunt? Quomodo autem audient sine praedicante?

15 Quomodo vero praedicabunt nisi mittantur? Sicut scriptum est:

“ Quam speciosi pedes evangelizantium bona ”.

16 Sed non omnes oboedierunt evangelio; Isaias enim dicit:

“ Domine, quis credidit auditui nostro? ”.

17 Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi.

18 Sed dico: Numquid non audierunt? Quin immo,

in omnem terram exiit sonus eorum,

et in fines orbis terrae verba eorum.

19 Sed dico: Numquid Israel non cognovit? Primus Moyses dicit:

“ Ego ad aemulationem vos adducam per Non gentem:

per gentem insipientem ad iram vos provocabo ”.

20 Isaias autem audet et dicit: “ Inventus sum in non quaerentibus me; palam apparui his, qui me non interrogabant ”.

21 Ad Israel autem dicit: “ Tota die expandi manus meas ad populum non credentem et contradicentem ”.

11

1 Dico ergo: Numquid repulit Deus populum suum? Absit! Nam et ego Israelita sum, ex semine Abraham, tribu Benjamin.

2 Non repulit Deus plebem suam, quam praescivit. An nescitis in Elia quid dicit Scriptura? Quemadmodum interpellat Deum adversus Israel:

3 “ Domine, prophetas tuos occiderunt, altaria tua suffoderunt, et ego relictus sum solus, et quaerunt animam meam ”.

4 Sed quid dicit illi responsum divinum?

“ Reliqui mihi septem milia virorum, qui non curvaverunt genu Baal ”.

5 Sic ergo et in hoc tempore reliquiae secundum electionem gratiae factae sunt. 6 Si autem gratia, iam non ex operibus, alioquin gratia iam non est gratia.

7 Quid ergo? Quod quaerit Israel, hoc non est consecutus, electio autem consecuta est; ceteri vero excaecati sunt,

8 sicut scriptum est:

“ Dedit illis Deus spiritum soporis,

oculos, ut non videant,

et aures, ut non audiant,

usque in hodiernum diem ”.

9 Et David dicit:

“ Fiat mensa eorum in laqueum et in captionem
et in scandalum et in retributionem illis.

10 Obscurentur oculi eorum, ne videant,
et dorsum illorum semper incurva! ”.

11 Dico ergo: Numquid sic offenderunt, ut caderent? Absit! Sed illorum casu salus gentibus, ut illi ad aemulationem adducantur.

12 Quod si casus illorum divitiae sunt mundi, et deminutio eorum divitiae gentium, quanto magis plenitudo eorum!

13 Vobis autem dico gentibus: Quantum quidem ego sum gentium apostolus, ministerium meum honorifico,

14 si quo modo ad aemulandum provocem carnem meam et salvos faciam aliquos ex illis.

15 Si enim amissio eorum reconciliatio est mundi, quae assumptio, nisi vita ex mortuis?

16 Quod si primitiae sanctae sunt, et massa; et si radix sancta, et rami.

17 Quod si aliqui ex ramis fracti sunt, tu autem, cum oleaster esses, insertus es in illis et consocius radicis pinguedinis olivae factus es,

18 noli gloriari adversus ramos; quod si gloriaris, non tu radicem portas, sed radix te.

19 Dices ergo: “ Fracti sunt rami, ut ego inserar ”.

20 Bene; incredulitate fracti sunt, tu autem fide stas. Noli altum sapere, sed time:

21 si enim Deus naturalibus ramis non pepercit, ne forte nec tibi parcat.

22 Vide ergo bonitatem et severitatem Dei: in eos quidem, qui ceciderunt, severitatem; in te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitate, alioquin et tu excideris.

23 Sed et illi, si non permanserint in incredulitate, inserentur; potens est enim Deus iterum inserere illos!

24 Nam si tu ex naturali excisus es oleastro et contra naturam insertus es in bonam olivam, quanto magis hi, qui secundum naturam sunt, inserentur suae olivae.

25 Nolo enim vos ignorare, fratres, mysterium hoc, ut non sitis vobis ipsis sapientes, quia caecitas ex parte contigit in Israel, donec plenitudo gentium intraret,

26 et sic omnis Israel salvus fiet, sicut scriptum est:

“ Veniet ex Sion, qui eripiat,

avertet impietates ab Iacob;

27 et hoc illis a me testamentum,

cum abstulero peccata eorum ”.

28 Secundum evangelium quidem inimici propter vos, secundum electionem autem carissimi propter patres;

29 sine paenitentia enim sunt dona et vocatio Dei!

30 Sicut enim aliquando vos non credidistis Deo, nunc autem misericordiam consecuti estis propter illorum incredulitatem,

31 ita et isti nunc non crediderunt propter vestram misericordiam, ut et ipsi nunc misericordiam consequantur.

32 Conclusit enim Deus omnes in incredulitatem, ut omnium misereatur!

33 O altitudo divitiarum et sapientiae et scientiae Dei! Quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, et investigabiles viae eius!

34 Quis enim cognovit sensum Domini?

Aut quis consiliarius eius fuit?

35 Aut quis prior dedit illi,

et retribuetur ei?

36 Quoniam ex ipso et per ipsum et in ipsum omnia. Ipsi gloria in saecula. Amen.

12

1 Obsecro itaque vos, fratres, per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum;

2 et nolite conformari huic saeculo, sed transformamini renovatione mentis, ut probetis quid sit voluntas Dei, quid bonum et bene placens et perfectum.

3 Dico enim per gratiam, quae data est mihi, omnibus, qui sunt inter vos, non altius sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem, unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei.

4 Sicut enim in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent,

5 ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra.

6 Habentes autem donationes secundum gratiam, quae data est nobis, differentes: sive prophetiam, secundum rationem fidei;

7 sive ministerium, in ministrando; sive qui docet, in doctrina;

8 sive qui exhortatur, in exhortando; qui tribuit, in simplicitate; qui praeest, in sollicitudine; qui miseretur, in hilaritate.

9 Dilectio sine simulatione. Odientes malum, adhaerentes bono;

10 caritate fraternitatis invicem diligentes, honore invicem praevenientes,

11 sollicitudine non pigri, spiritu ferventes, Domino servientes,

12 spe gaudentes, in tribulatione patientes, orationi instantes,

13 necessitatibus sanctorum communicantes, hospitalitatem sectantes.

14 Benedicite persequentibus; benedicite et nolite maledicere!

15 Gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus.

16 Idipsum invicem sentientes, non alta sapientes, sed humilibus consentientes. Nolite esse prudentes apud vosmetipsos.

17 Nulli malum pro malo reddentes; providentes bona coram omnibus hominibus;

18 si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes;

19 non vosmetipsos vindicantes, carissimi, sed date locum irae, scriptum est enim: “ Mihi vindicta, ego retribuam ”, dicit Dominus.

20 Sed si esurierit inimicus tuus, ciba illum; si sitit, potum da illi. Hoc enim faciens, carbones ignis congeres super caput eius.

21 Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.

13

1 Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit. Non est enim potestas nisi a Deo; quae autem sunt, a Deo ordinatae sunt.

2 Itaque, qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit; qui autem resistunt ipsi, sibi damnationem acquirunt.

3 Nam principes non sunt timori bono operi sed malo. Vis autem non timere potestatem? Bonum fac, et habebis laudem ex illa;

4 Dei enim ministra est tibi in bonum. Si autem malum feceris, time; non enim sine causa gladium portat; Dei enim ministra est, vindex in iram ei, qui malum agit.

5 Ideo necesse est subditos esse, non solum propter iram sed et propter conscientiam.

6 Ideo enim et tributa praestatis; ministri enim Dei sunt in hoc ipsum instantes.

7 Reddite omnibus debita: cui tributum tributum, cui vectigal vectigal, cui timorem timorem, cui honorem honorem.

8 Nemini quidquam debeatis, nisi ut invicem diligatis: qui enim diligit proximum, legem implevit.

9 Nam: Non adulterabis, Non occides, Non furaberis, Non concupisces, et si quod est aliud mandatum, in hoc verbo recapitulatur: Diliges proximum tuum tamquam teipsum.

10 Dilectio proximo malum non operatur; plenitudo ergo legis est dilectio.

11 Et hoc scientes tempus, quia hora est iam vos de somno surgere; nunc enim propior est nobis salus quam cum credidimus.

12 Nox processit, dies autem appropiavit. Abiciamus ergo opera tenebrarum et induamur arma lucis.

13 Sicut in die honeste ambulemus: non in comissionibus et ebrietatibus, non in cubilibus et impudiciis, non in contentione et aemulatione;

14 sed induite Dominum Iesum Christum et carnis curam ne feceritis in concupiscentiis.

14

1 Infirmum autem in fide assumite, non in disceptationibus cogitationum.

2 Alius enim credit manducare omnia; qui autem infirmus est, holus manducat.

3 Is qui manducat, non manducantem non spernat; et, qui non manducat, manducantem non iudicet, Deus enim illum assumpsit.

4 Tu quis es, qui iudices alienum servum? Suo domino stat aut cadit; stabit autem, potens est enim Dominus statuere illum.

5 Nam alius iudicat inter diem et diem, alius iudicat omnem diem; unusquisque in suo sensu abundet.

6 Qui sapit diem, Domino sapit; et, qui manducat, Domino manducat, gratias enim agit Deo; et, qui non manducat, Domino non manducat et gratias agit Deo.

7 Nemo enim nostrum sibi vivit, et nemo sibi moritur; 8 sive enim vivimus, Domino vivimus, sive morimur, Domino morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus.

9 In hoc enim Christus et mortuus est et vixit, ut et mortuorum et vivorum dominetur.

10 Tu autem, quid iudicas fratrem tuum? Aut tu, quare spernis fratrem tuum? Omnes enim stabimus ante tribunal Dei;

11 scriptum est enim:

“ Vivo ego, dicit Dominus,
mihi flectetur omne genu,
et omnis lingua confitebitur Deo ”.

12 Itaque unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo.

13 Non ergo amplius invicem iudicemus, sed hoc iudicate magis, ne ponatis offendiculum fratri vel scandalum.

14 Scio et certus sum in Domino Iesu, quia nihil commune per seipsum, nisi ei, qui existimat quid commune esse, illi commune est.

15 Si enim propter cibum frater tuus contristatur, iam non secundum caritatem ambulas. Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Christus mortuus est!

16 Non ergo blasphemetur bonum vestrum!

17 Non est enim regnum Dei esca et potus, sed iustitia et pax et gaudium in Spiritu Sancto;

18 qui enim in hoc servit Christo, placet Deo et probatus est hominibus.

19 Itaque, quae pacis sunt, sectemur et quae aedificationis sunt in invicem.

20 Noli propter escam destruere opus Dei! Omnia quidem munda sunt, sed malum est homini, qui per offendiculum manducat.

21 Bonum est non manducare carnem et non bibere vinum neque id, in quo frater tuus offendit.

22 Tu, quam fidem habes, penes te ipsum habe coram Deo. Beatus, qui non iudicat semetipsum in eo quod probat.

23 Qui autem discernit si manducaverit, damnatus est, quia non ex fide; omne autem, quod non ex fide, peccatum est.
15

1 Debemus autem nos fir miores imbecillitates infir morum sustinere et non nobis placere.

2 Unusquisque nostrum proximo placeat in bonum ad aedificationem;

3 etenim Christus non sibi placuit, sed sicut scriptum est: “ Improperia improperantium tibi ceciderunt super me ”.

4 Quaecumque enim antea scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam et consolationem Scripturarum spem habeamus.

5 Deus autem patientiae et solacii det vobis id ipsum sapere in alterutrum secundum Christum Iesum,

6 ut unanimes uno ore glorificetis Deum et Patrem Domini nostri Iesu Christi.

7 Propter quod suscipite invicem, sicut et Christus suscepit vos, in gloriam Dei.

8 Dico enim Christum ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem Dei ad confirmandas promissiones patrum;

9 gentes autem propter misericordiam glorificare Deum, sicut scriptum est:

“ Propter hoc confitebor tibi in gentibus et nomini tuo cantabo ”.

10 Et iterum dicit: “ Laetamini, gentes, cum plebe eius ”.

11 Et iterum:

“ Laudate, omnes gentes, Dominum,
et magnificent eum omnes populi ”.

12 Et rursus Isaias ait:

“ Erit radix Iesse,

et qui exsurget regere gentes:

in eo gentes sperabunt ”.

13 Deus autem spei repleat vos omni gaudio et pace in credendo, ut abundetis in spe in virtute Spiritus Sancti.

14 Certus sum autem, fratres mei, et ego ipse de vobis, quoniam et ipsi pleni estis bonitate, repleti omni scientia, ita ut possitis et alterutrum monere.

15 Audacius autem scripsi vobis ex parte, tamquam in memoriam vos reducens propter gratiam, quae data est mihi a Deo,

16 ut sim minister Christi Iesu ad gentes, consecrans evangelium Dei, ut fiat oblatio gentium accepta, sanctificata in Spiritu Sancto.

17 Habeo igitur gloriationem in Christo Iesu ad Deum;

18 non enim audebo aliquid loqui eorum, quae per me non effecit Christus in oboedientiam gentium, verbo et factis,

19 in virtute signorum et prodigiorum, in virtute Spiritus, ita ut ab Ierusalem et per circuitum usque in Illyricum repleverim evangelium Christi,

20 sic autem contendens praedicare evangelium, non ubi nominatus est Christus, ne super alienum fundamentum aedificarem,

21 sed sicut scriptum est:

“ Quibus non est annuntiatum de eo, videbunt;

et, qui non audierunt, intellegent ”.

22 Propter quod et impediabar plurimum venire ad vos;

23 nunc vero ulterius locum non habens in his regionibus, cupiditatem autem habens veniendi ad vos ex multis iam annis,

24 cum in Hispaniam proficisci coepero, spero enim quod praeteriens videam vos et a vobis deducar illuc, si vobis primum ex parte fruitus fuero.

25 Nunc autem proficiscor in Ierusalem ministrare sanctis;

26 probaverunt enim Macedonia et Achaia communicationem aliquam facere in pauperes sanctorum, qui sunt in Ierusalem.

27 Placuit enim eis, et debitores sunt eorum; nam si spiritalibus eorum communicaverunt gentes, debent et in carnalibus ministrare eis.

28 Hoc igitur cum consummavero et assignavero eis fructum hunc, proficiscar per vos in Hispaniam;

29 scio autem quoniam veniens ad vos, in abundantia benedictionis Christi veniam.

30 Obsecro autem vos, fratres, per Dominum nostrum Iesum Christum et per caritatem Spiritus, ut concertemini mecum in orationibus pro me ad Deum,

31 ut liberer ab infidelibus, qui sunt in Iudaea, et ministerium meum pro Ierusalem acceptum sit sanctis,

32 ut veniens ad vos in gaudio per voluntatem Dei refrigerer vobiscum.

33 Deus autem pacis sit cum omnibus vobis. Amen.

16

1 Commendo autem vobis Phoebem sororem nostram, quae est ministra ecclesiae, quae est Cenchrus,

2 ut eam suscipiatis in Domino digne sanctis et assistatis ei in quocumque negotio vestri indiguerit; etenim ipsa astitit multis et mihi ipsi.

3 Salutate Priscam et Aquilam adiutores meos in Christo Iesu,
4 qui pro anima mea suas cervices supposuerunt, quibus non solus ego gratias ago sed et cunctae ecclesiae gentium;
5 et domesticam eorum ecclesiam.

Salutate Epaenetus dilectum mihi, primitias Asiae in Christo.

6 Salutate Mariam, quae multum laboravit in vobis.

7 Salutate Andronicum et Iuniam cognatos meos et concaptivos meos, qui sunt nobiles in apostolis, qui et ante me fuerunt in Christo.

8 Salutate Ampliatum dilectissimum mihi in Domino.

9 Salutate Urbanum adiutorem nostrum in Christo et Stachyn dilectum meum.

10 Salutate Apellem probatum in Christo. Salutate eos, qui sunt ex Aristobuli.

11 Salutate Herodionem cognatum meum. Salutate eos, qui sunt ex Narcissi, qui sunt in Domino.

12 Salutate Tryphaenam et Tryphosam, quae laborant in Domino. Salutate Persidam carissimam, quae multum laboravit in Domino.

13 Salutate Rufum electum in Domino et matrem eius et meam.

14 Salutate Asyncritum, Phlegonta, Hermen, Patrobam, Hermam et, qui cum eis sunt, fratres.

15 Salutate Philologum et Iuliam, Nereum et sororem eius et Olympam et omnes, qui cum eis sunt, sanctos.

16 Salutate invicem in osculo sancto. Salutant vos omnes ecclesiae Christi.

17 Rogo autem vos, fratres, ut observetis eos, qui dissensiones et offendicula praeter doctrinam, quam vos didicistis, faciunt, et declinate ab illis;

18 huiusmodi enim Domino nostro Christo non serviunt sed suo ventri, et per dulces sermones et benedictiones seducunt corda innocentium.

19 Vestra enim oboedientia ad omnes pervenit; gaudeo igitur in vobis, sed volo vos sapientes esse in bono et simplices in malo.

20 Deus autem pacis conteret Satanam sub pedibus vestris velociter.

Gratia Domini nostri Iesu vobiscum.

21 Salutat vos Timotheus adiutor meus et Lucius et Iason et Sosipater cognati mei.

22 Saluto vos ego Tertius, qui scripsi epistulam in Domino.

23 Salutat vos Gaius hospes meus et universae ecclesiae. Salutat vos Erastus arcarius civitatis et Quartus frater.

(24) 25 Ei autem, qui potens est vos confirmare iuxta evangelium meum et praedicationem Iesu Christi secundum revelationem mysterii temporibus aeternis taciti,

26 manifestati autem nunc, et per scripturas Prophetarum secundum praeceptum aeterni Dei ad oboedientiam fidei in cunctis gentibus patefacti,

27 soli sapienti Deo per Iesum Christum, cui gloria in saecula. Amen.

3AD CORINTHIOS EPISTULA I SANCTI PAULI APOSTOLI

4

1

1 Paulus, vocatus apostolus Christi Iesu per voluntatem Dei, et Sosthenes frater
2 ecclesiae Dei, quae est Corinthi, sanctificatis in Christo Iesu, vocatis sanctis cum omnibus, qui invocant nomen Domini nostri Iesu Christi in omni loco ipsorum et nostro:
3 gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo.
4 Gratias ago Deo meo semper pro vobis in gratia Dei, quae data est vobis in Christo Iesu,
5 quia in omnibus divites facti estis in illo, in omni verbo et in omni scientia,
6 sicut testimonium Christi confirmatum est in vobis,
7 ita ut nihil vobis desit in ulla donatione, expectantibus revelationem Domini nostri Iesu Christi;
8 qui et confirmabit vos usque ad finem sine crimine in die Domini nostri Iesu Christi.
9 Fidelis Deus, per quem vocati estis in communionem Filii eius Iesu Christi Domini nostri.
10 Obsecro autem vos, fratres, per nomen Domini nostri Iesu Christi, ut idipsum dicatis omnes, et non sint in vobis schismata, sitis autem perfecti in eodem sensu et in eadem sententia.
11 Significatum est enim mihi de vobis, fratres mei, ab his, qui sunt Chloes, quia contentiones inter vos sunt.
12 Hoc autem dico, quod unusquisque vestrum dicit: “ Ego quidem sum Pauli ”, “ Ego autem Apollo ”, “ Ego vero Cephae ”, “ Ego autem Christi ”.
13 Divisus est Christus? Numquid Paulus crucifixus est pro vobis, aut in nomine Pauli baptizati estis?
14 Gratias ago Deo quod neminem vestrum baptizavi, nisi Crispum et Gaium,
15 ne quis dicat quod in nomine meo baptizati sitis.
16 Baptizavi autem et Stephanae domum; ceterum nescio si quem alium baptizaverim.
17 Non enim misit me Christus baptizare, sed evangelizare; non in sapientia verbi, ut non evacuetur crux Christi.
18 Verbum enim crucis pereuntibus quidem stultitia est; his autem, qui salvi fiunt, id est nobis, virtus Dei est.
19 Scriptum est enim:
“ Perdam sapientiam sapientium
et prudentiam prudentium reprobabo ”.
20 Ubi sapiens? Ubi scriba? Ubi conquisitor huius saeculi? Nonne stultam fecit Deus sapientiam huius mundi?
21 Nam quia in Dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam Deum, placuit Deo per stultitiam praedicationis salvos facere credentes.
22 Quoniam et Iudaei signa petunt, et Graeci sapientiam quaerunt,
23 nos autem praedicamus Christum crucifixum, Iudaeis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam;
24 ipsis autem vocatis, Iudaeis atque Graecis, Christum Dei virtutem et Dei sapientiam;
25 quia quod stultum est Dei, sapientius est hominibus, et, quod infirmum est Dei, fortius est hominibus.
26 Videte enim vocationem vestram, fratres; quia non multi sapientes secundum carnem, non multi potentes, non multi nobiles;
27 sed, quae stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes, et infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia,
28 et ignobilia mundi et contemptibilia elegit Deus, quae non sunt, ut ea, quae sunt, destrueret,
29 ut non gloriatur omnis caro in conspectu Dei.
30 Ex ipso autem vos estis in Christo Iesu, qui factus est sapientia nobis a Deo et iustitia et sanctificatio et redemptio,
31 ut quemadmodum scriptum est:
“ Qui gloriatur, in Domino gloriatur ”.

2

1 Et ego, cum venissem ad vos, fratres, veni non per sublimitatem sermonis aut sapientiae annuntians vobis mysterium Dei.
2 Non enim iudicavi scire me aliquid inter vos nisi Iesum Christum et hunc crucifixum.
3 Et ego in infirmitate et timore et tremore multo fui apud vos,
4 et sermo meus et praedicationis mea non in persuasibilibus sapientiae verbis sed in ostensione Spiritus et virtutis,
5 ut fides vestra non sit in sapientia hominum sed in virtute Dei.
6 Sapientiam autem loquimur inter perfectos, sapientiam vero non huius saeculi neque principum huius saeculi, qui destruuntur,
7 sed loquimur Dei sapientiam in mysterio, quae abscondita est, quam praedestinavit Deus ante saecula in gloriam nostram,
8 quam nemo principum huius saeculi cognovit; si enim cognovissent, numquam Dominum gloriae crucifixissent.
9 Sed sicut scriptum est: “ Quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quae praeparavit Deus his, qui diligunt illum ”.
10 Nobis autem revelavit Deus per Spiritum; Spiritus enim omnia scrutatur, etiam profunda Dei.

11 Quis enim scit hominum, quae sint hominis, nisi spiritus hominis, qui in ipso est? Ita et, quae Dei sunt, nemo cognovit nisi Spiritus Dei.

12 Nos autem non spiritum mundi accepimus, sed Spiritum, qui ex Deo est, ut sciamus, quae a Deo donata sunt nobis;

13 quae et loquimur non in doctis humanae sapientiae sed in doctis Spiritus verbis, spiritualibus spiritualia comparantes.

14 Animalis autem homo non percipit, quae sunt Spiritus Dei, stultitia enim sunt illi, et non potest intellegere, quia spiritualiter examinantur;

15 spiritualis autem iudicat omnia, et ipse a nemine iudicatur.

16 Quis enim cognovit sensum Domini,

qui instruat eum?

Nos autem sensum Christi habemus.

3

1 Et ego, fratres, non potui vobis loqui quasi spiritualibus sed qua si carnalibus, tamquam parvulis in Christo.

2 Lac vobis potum dedi, non escam, nondum enim poteratis. Sed ne nunc quidem potestis,

3 adhuc enim estis carnales. Cum enim sit inter vos zelus et contentio, nonne carnales estis et secundum hominem ambulatis?

4 Cum enim quis dicit: " Ego quidem sum Pauli ", alius autem: " Ego Apollo ", nonne homines estis?

5 Quid igitur est Apollo? Quid vero Paulus? Ministri, per quos credidistis, et unicuique sicut Dominus dedit.

6 Ego plantavi, Apollo rigavit, sed Deus incrementum dedit;

7 itaque neque qui plantat, est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat, Deus.

8 Qui plantat autem et qui rigat unum sunt; unusquisque autem propriam mercedem accipiet secundum suum laborem.

9 Dei enim sumus adiutores: Dei agri cultura estis, Dei aedificatio estis.

10 Secundum gratiam Dei, quae data est mihi, ut sapiens architectus fundamentum posui; alius autem superaedificat.

Unusquisque autem videat quomodo superaedificet;

11 fundamentum enim aliud nemo potest ponere praeter id, quod positum est, qui est Iesus Christus.

12 Si quis autem superaedificat supra fundamentum aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fenum, stipulam,

13 uniuscuiusque opus manifestum erit; dies enim declarabit: quia in igne revelatur, et uniuscuiusque opus quale sit ignis probabit.

14 Si cuius opus manserit, quod superaedificavit, mercedem accipiet;

15 si cuius opus arserit, detrimentum patietur, ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem.

16 Nescitis quia templum Dei estis, et Spiritus Dei habitat in vobis?

17 Si quis autem templum Dei everterit, evertet illum Deus; templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.

18 Nemo se seducat; si quis videtur sapiens esse inter vos in hoc saeculo, stultus fiat, ut sit sapiens.

19 Sapientia enim huius mundi stultitia est apud Deum. Scriptum est enim:

" Qui apprehendit sapientes in astutia eorum ";

20 et iterum:

" Dominus novit cogitationes sapientium,

quoniam vanae sunt ".

21 Itaque nemo gloriatur in hominibus. Omnia enim vestra sunt,

22 sive Paulus sive Apollo sive Cephassive mundus sive vita sive mors sive praesentia sive futura, omnia enim vestra sunt,

23 vos autem Christi, Christus autem Dei.

4

1 Sic nos existimet homo ut ministros Christi et dispensatores mysteriorum Dei.

2 Hic iam quaeritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur.

3 Mihi autem pro minimo est, ut a vobis iudicer aut ab humano die. Sed neque meipsum iudico;

4 nihil enim mihi conscius sum, sed non in hoc iustificatus sum. Qui autem iudicat me, Dominus est!

5 Itaque nolite ante tempus quidquam iudicare, quoadusque veniat Dominus, qui et illuminabit abscondita tenebrarum et manifestabit consilia cordium; et tunc laus erit unicuique a Deo.

6 Haec autem, fratres, transfiguravi in me et Apollo propter vos, ut in nobis discatis illud: " Ne supra quae scripta sunt ", ne unus pro alio inflemini adversus alterum.

7 Quis enim te discernit? Quid autem habes, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?

8 Iam saturati estis, iam divites facti estis. Sine nobis regnastis; et utinam regnaretis, ut et nos vobiscum regnaremus.

9 Puto enim, Deus nos apostolos novissimos ostendit tamquam morti destinatos, quia spectaculum facti sumus mundo et angelis et hominibus.

10 Nos stulti propter Christum, vos autem prudentes in Christo; nos infirmi, vos autem fortes; vos gloriosi, nos autem ignobiles.

11 Usque in hanc horam et esurimus et sitimus et nudi sumus et colaphis caedimur et instabiles sumus

12 et laboramus operantes manibus nostris; maledicti benedicimus, persecutionem passi sustinemus,

13 blasphemati obsecramus; tamquam purgamenta mundi facti sumus, omnium peripsema, usque adhuc.

14 Non ut confundam vos, haec scribo, sed ut quasi filios meos carissimos moneam;
15 nam si decem milia paedagogorum habeatis in Christo, sed non multos patres, nam in Christo Iesu per evangelium ego vos genui.

16 Rogo ergo vos: imitatores mei estote!

17 Ideo misi ad vos Timotheum, qui est filius meus carissimus et fidelis in Domino, qui vos commonefaciat vias meas, quae sunt in Christo, sicut ubique in omni ecclesia doceo.

18 Tamquam non venturus sim ad vos, sic inflati sunt quidam;

19 veniam autem cito ad vos, si Dominus voluerit, et cognoscam non sermonem eorum, qui inflati sunt, sed virtutem;

20 non enim in sermone est regnum Dei sed in virtute.

21 Quid vultis? In virga veniam ad vos an in caritate et spiritu mansuetudinis?

5

1 Omnino auditur inter vos fornicatio, et talis fornicatio qualis nec inter gentes, ita ut uxorem patris aliquis habeat.

2 Et vos inflati estis et non magis luctum habuistis, ut tollatur de medio vestrum, qui hoc opus fecit?

3 Ego quidem absens corpore, praesens autem spiritu, iam iudicavi ut praesens eum, qui sic operatus est,

4 in nomine Domini nostri Iesu, congregatis vobis et meo spiritu cum virtute Domini nostri Iesu,

5 tradere huiusmodi Satanae in interitum carnis, ut spiritus salvus sit in die Domini.

6 Non bona gloriatio vestra. Nescitis quia modicum fermentum totam massam corrumpit?

7 Expurgate vetus fermentum, ut sitis nova conspersio, sicut estis azymi. Etenim Pascha nostrum immolatus est Christus!

8 Itaque festa celebremus, non in fermento veteri neque in fermento malitiae et nequitiae, sed in azymis sinceritatis et veritatis.

9 Scripsi vobis in epistula: Ne commisceamini fornicariis.

10 Non utique fornicariis huius mundi aut avaris aut rapacibus aut idolis servientibus, alioquin debueratis de hoc mundo exisse!

11 Nunc autem scripsi vobis non commisceri, si is, qui frater nominatur, est fornicator aut avarus aut idolis serviens aut maledicus aut ebriosus aut rapax; cum eiusmodi nec cibum sumere.

12 Quid enim mihi de his, qui foris sunt, iudicare? Nonne de his, qui intus sunt, vos iudicatis?

13 Nam eos, qui foris sunt, Deus iudicabit. Auferte malum ex vobis ipsis!

6

1 Audet aliquis vestrum habens negotium adversus alterum iudicari apud iniquos et non apud sanctos?

2 An nescitis quoniam sancti de mundo iudicabunt? Et si in vobis iudicabitur mundus, indigni estis minimis iudiciis?

3 Nescitis quoniam angelos iudicabimus, quanto magis saecularia?

4 Saecularia igitur iudicia si habueritis, contemptibiles, qui sunt in ecclesia, illos constituite ad iudicandum?

5 Ad verecundiam vestram dico! Sic non est inter vos sapiens quisquam, qui possit iudicare inter fratrem suum?

6 Sed frater cum fratre iudicio contendit, et hoc apud infideles?

7 Iam quidem omnino defectio est vobis, quod iudicia habetis inter vosmetipsos! Quare non magis iniuriam accipitis, quare non magis fraudem patimini?

8 Sed vos iniuriam facitis et fraudatis, et hoc fratribus!

9 An nescitis quia iniqui regnum Dei non possidebunt? Nolite errare: neque fornicarii neque idolis servientes neque adulteri neque molles neque masculorum concubitores

10 neque fures neque avari, non ebriosi, non maledici, non rapaces regnum Dei possidebunt.

11 Et haec quidam fuistis. Sed abluti estis, sed sanctificati estis, sed iustificati estis in nomine Domini Iesu Christi et in Spiritu Dei nostri!

12 “ Omnia mihi licent! ”. Sed non omnia expediunt. “ Omnia mihi licent! ”. Sed ego sub nullius redigar potestate.

13 “ Esca ventri, et venter escis! ”. Deus autem et hunc et has destruet. Corpus autem non fornicationi sed Domino, et Dominus corpori;

14 Deus vero et Dominum suscitavit et nos suscitabit per virtutem suam.

15 Nescitis quoniam corpora vestra membra Christi sunt? Tollens ergo membra Christi faciam membra meretricis? Absit!

16 An nescitis quoniam, qui adhaeret meretrici, unum corpus est? “ Erunt enim, inquit, duo in carne una ”.

17 Qui autem adhaeret Domino, unus Spiritus est.

18 Fugite fornicationem! Omne peccatum, quodcumque fecerit homo, extra corpus est; qui autem fornicatur, in corpus suum peccat.

19 An nescitis quoniam corpus vestrum templum est Spiritus Sancti, qui in vobis est, quem habetis a Deo, et non estis vestri?

20 Empti enim estis pretio! Glorificate ergo Deum in corpore vestro.

7

1 De quibus autem scripsistis, bonum num est homini mulierem non tangere;

2 propter fornicationes autem unusquisque suam uxorem habeat, et unaquaeque suum virum habeat.

3 Uxori vir debitum reddat; similiter autem et uxor viro.

4 Mulier sui corporis potestatem non habet sed vir; similiter autem et vir sui corporis potestatem non habet sed mulier.
5 Nolite fraudare invicem, nisi forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi et iterum sitis in idipsum, ne tentet vos Satanas propter incontinentiam vestram.
6 Hoc autem dico secundum indulgentiam, non secundum imperium.
7 Volo autem omnes homines esse sicut meipsum; sed unusquisque proprium habet donum ex Deo: alius quidem sic, alius vero sic.
8 Dico autem innuptis et viduis: Bonum est illis si sic maneant, sicut et ego;
9 quod si non se continent, nubant. Melius est enim nubere quam uri.
10 His autem, qui matrimonio iuncti sunt, praecipio, non ego sed Dominus, uxorem a viro non discedere
11 — quod si discesserit, maneat innupta aut viro suo reconcilietur — et virum uxorem non dimittere.
12 Ceteris autem ego dico, non Dominus: Si quis frater uxorem habet infidelem, et haec consentit habitare cum illo, non dimittat illam;
13 et si qua mulier habet virum infidelem, et hic consentit habitare cum illa, non dimittat virum.
14 Sanctificatus est enim vir infidelis in muliere, et sanctificata est mulier infidelis in fratre. Alioquin filii vestri immundi essent; nunc autem sancti sunt.
15 Quod si infidelis discedit, discedat. Non est enim servituti subiectus frater aut soror in eiusmodi; in pace autem vocavit nos Deus.
16 Quid enim scis, mulier, si virum salvum facies? Aut quid scis, vir, si mulierem salvam facies?
17 Nisi unicuique, sicut divisit Dominus, unumquemque, sicut vocavit Deus, ita ambulet; et sic in omnibus ecclesiis doceo.
18 Circumcisis aliquis vocatus est? Non adducat praeputium! In praeputio aliquis vocatus est? Non circumcidatur!
19 Circumcisio nihil est, et praeputium nihil est, sed observatio mandatorum Dei.
20 Unusquisque, in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat.
21 Servus vocatus es? Non sit tibi curae; sed et si potes liber fieri, magis utere!
22 Qui enim in Domino vocatus est servus, libertus est Domini; similiter, qui liber vocatus est, servus est Christi!
23 Pretio empti estis! Nolite fieri servi hominum.
24 Unusquisque, in quo vocatus est, fratres, in hoc maneant apud Deum.

25 De virginibus autem praeceptum Domini non habeo; consilium autem do, tamquam misericordiam consecutus a Domino, ut sim fidelis.
26 Existimo ergo hoc bonum esse propter instantem necessitatem, quoniam bonum est homini sic esse.
27 Alligatus es uxori? Noli quaerere solutionem. Solutus es ab uxore? Noli quaerere uxorem.
28 Si autem acceperis uxorem, non peccasti; et si nupserit virgo, non peccavit. Tribulationem tamen carnis habebunt huiusmodi, ego autem vobis parco.
29 Hoc itaque dico, fratres, tempus brevium est; reliquum est, ut et qui habent uxores, tamquam non habentes sint,
30 et qui flent, tamquam non flentes, et qui gaudent, tamquam non gaudentes, et qui emunt, tamquam non possidentes,
31 et qui utuntur hoc mundo, tamquam non abutentes; praeterit enim figura huius mundi.
32 Volo autem vos sine sollicitudine esse. Qui sine uxore est, sollicitus est, quae Domini sunt, quomodo placeat Domino;
33 qui autem cum uxore est, sollicitus est, quae sunt mundi, quomodo placeat uxori,
34 et divisus est. Et mulier innupta et virgo cogitat, quae Domini sunt, ut sit sancta et corpore et spiritu; quae autem nupta est, cogitat, quae sunt mundi, quomodo placeat viro.
35 Porro hoc ad utilitatem vestram dico, non ut laqueum vobis iniciam, sed ad id quod honestum est, et ut assidue cum Domino sitis sine distractione.
36 Si quis autem turpem se videri existimat super virgine sua, quod sit superadulta, et ita oportet fieri, quod vult, faciat; non peccat: nubant.
37 Qui autem statuit in corde suo firmus, non habens necessitatem, potestatem autem habet suae voluntatis, et hoc iudicavit in corde suo servare virginem suam, bene faciet;
38 igitur et, qui matrimonio iungit virginem suam, bene facit; et, qui non iungit, melius faciet.
39 Mulier alligata est, quanto tempore vir eius vivit; quod si dormierit vir eius, libera est, cui vult nubere, tantum in Domino.
40 Beatior autem erit, si sic permanserit secundum meum consilium; puto autem quod et ego Spiritum Dei habeo.

8

1 De idolothytis autem, scimus quia omnes scientiam habemus. Scientia inflat, caritas vero aedificat.
2 Si quis se existimat scire aliquid, nondum cognovit, quemadmodum oporteat eum scire;
3 si quis autem diligit Deum, hic cognitus est ab eo.
4 De esu igitur idolothytorum, scimus quia nullum idolum est in mundo, et quod nullus deus nisi Unus.
5 Nam et si sunt, qui dicantur dii sive in caelo sive in terra, si quidem sunt dii multi et domini multi,
6 nobis tamen unus Deus Pater, ex quo omnia et nos in illum, et unus Dominus Iesus Christus, per quem omnia et nos per ipsum.

7 Sed non in omnibus est scientia; quidam autem consuetudine usque nunc idoli quasi idolothytum manducant, et conscientia ipsorum, cum sit infirma, polluitur.

8 Esca autem nos non commendat Deo; neque si non manducaverimus, deficiemus, neque si manducaverimus, abundabimus.

9 Videte autem, ne forte haec licentia vestra offencilum fiat infirmis.

10 Si enim quis viderit eum, qui habet scientiam, in idolio recumbentem, nonne conscientia eius, cum sit infirma, aedificabitur ad manducandum idolothyta?

11 Peribit enim infirmus in tua scientia, frater, propter quem Christus mortuus est!

12 Sic autem peccantes in fratres et percutientes conscientiam eorum infirmam, in Christum peccatis.

13 Quapropter si esca scandalizat fratrem meum, non manducabo carnem in aeternum, ne fratrem meum scandalizem.

9

1 Non sum liber? Non sum apo stulus? Nonne Iesum Dominum nostrum vidi? Non opus meum vos estis in Domino?

2 Si aliis non sum apostolus, sed tamen vobis sum; nam signaculum apostolatus mei vos estis in Domino.

3 Mea defensio apud eos, qui me interrogant, haec est.

4 Numquid non habemus potestatem manducandi et bibendi?

5 Numquid non habemus potestatem sororem mulierem circumducendi, sicut et ceteri apostoli et fratres Domini et Cephas?

6 Aut solus ego et Barnabas non habemus potestatem non operandi?

7 Quis militat suis stipendiis umquam? Quis plantat vineam et fructum eius non edit? Aut quis pascit gregem et de lacte gregis non manducat?

8 Numquid secundum hominem haec dico? An et lex haec non dicit?

9 Scriptum est enim in Lege Moysis: “ Non alligabis os bovi trituranti ”. Numquid de bobus cura est Deo?

10 An propter nos utique dicit? Nam propter nos scripta sunt, quoniam debet in spe, qui arat, arare; et, qui triturat, in spe fructus percipiendi.

11 Si nos vobis spiritalia seminavimus, magnum est, si nos carnalia vestra metamus?

12 Si alii potestatis vestrae participes sunt, non potius nos? Sed non usi sumus hac potestate, sed omnia sustinemus, ne quod offencilum demus evangelio Christi.

13 Nescitis quoniam, qui sacra operantur, quae de sacrario sunt, edunt; qui altari deserviunt, cum altari participantur?

14 Ita et Dominus ordinavit his, qui evangelium annuntiant, de evangelio vivere.

15 Ego autem nullo horum usus sum. Non scripsi autem haec, ut ita fiant in me; bonum est enim mihi magis mori quam ut gloriam meam quis evacuet.

16 Nam si evangelizavero, non est mihi gloria; necessitas enim mihi incumbit. Vae enim mihi est, si non evangelizavero!

17 Si enim volens hoc ago, mercedem habeo; si autem invitus, dispensatio mihi credita est.

18 Quae est ergo merces mea? Ut evangelium praedicans sine sumptu ponam evangelium, ut non abutar potestate mea in evangelio.

19 Nam cum liber essem ex omnibus, omnium me servum feci, ut plures lucri facerem.

20 Et factus sum Iudaeis tamquam Iudaeus, ut Iudaeos lucrarem; his, qui sub lege sunt, quasi sub lege essem, cum ipse non essem sub lege, ut eos, qui sub lege erant, lucri facerem;

21 his, qui sine lege erant, tamquam sine lege essem, cum sine lege Dei non essem, sed in lege essem Christi, ut lucri facerem eos, qui sine lege erant;

22 factus sum infirmis infirmus, ut infirmos lucri facerem; omnibus omnia factus sum, ut aliquos utique facerem salvos.

23 Omnia autem facio propter evangelium, ut comparticeps eius efficiar.

24 Nescitis quod hi, qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium? Sic currite, ut comprehendatis.

25 Omnis autem, qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet; et illi quidem, ut corruptibilem coronam accipiant, nos autem incorruptam.

26 Ego igitur sic curro non quasi in incertum, sic pugno non quasi aerem verberans;

27 sed castigo corpus meum et in servitutem redigo, ne forte, cum aliis praedicaverim, ipse reprobus efficiar.

10

1 Nolo enim vos ignorare, fra tres, quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt et omnes mare transierunt

2 et omnes in Moyse baptizati sunt in nube et in mari

3 et omnes eandem escam spiritalem manducaverunt

4 et omnes eundem potum spiritalem biberunt; bibebant autem de spiritali, consequente eos, petra; petra autem erat Christus.

5 Sed non in pluribus eorum complacuit sibi Deus, nam prostrati sunt in deserto.

6 Haec autem figurae fuerunt nostrae, ut non simus concupiscentes malorum, sicut et illi concupierunt.

7 Neque idolorum cultores efficiamini, sicut quidam ex ipsis; quemadmodum scriptum est: “ Sedit populus manducare et bibere, et surrexerunt ludere ”.

8 Neque fornicemur, sicut quidam ex ipsis fornicati sunt, et ceciderunt una die viginti tria milia.

9 Neque tentemus Christum, sicut quidam eorum tentaverunt et a serpentibus perierunt.
10 Neque murmuraveritis, sicut quidam eorum murmuraverunt et perierunt ab exterminatore.
11 Haec autem in figura contingebant illis; scripta sunt autem ad correptionem nostram, in quos fines saeculorum devenerunt.
12 Itaque, qui se existimat stare, videat, ne cadat.
13 Tentatio vos non apprehendit nisi humana; fidelis autem Deus, qui non patietur vos tentari super id quod potestis, sed faciet cum tentatione etiam proventum, ut possitis sustinere.
14 Propter quod, carissimi mihi, fugite ab idolorum cultura.
15 Ut prudentibus loquor; vos iudicate, quod dico:
16 Calix benedictionis, cui benedicimus, nonne communicatio sanguinis Christi est? Et panis, quem frangimus, nonne communicatio corporis Christi est?
17 Quoniam unus panis, unum corpus multi sumus, omnes enim de uno pane participamus.
18 Videte Israel secundum carnem: nonne, qui edunt hostias, communicantes sunt altari?
19 Quid ergo dico? Quod idolothytum sit aliquid? Aut quod idolum sit aliquid?
20 Sed, quae immolant, daemoniis immolant et non Deo; nolo autem vos communicantes fieri daemoniis.
21 Non potestis calicem Domini bibere et calicem daemoniorum; non potestis mensae Domini participes esse et mensae daemoniorum.
22 An aemulamur Dominum? Numquid fortiores illo sumus?
23 “ Omnia licent! ”. Sed non omnia expediunt. “ Omnia licent! ”. Sed non omnia aedificant.
24 Nemo, quod suum est, quaerat, sed quod alterius.
25 Omne, quod in macello venit, manducate, nihil interrogantes propter conscientiam;
26 Domini enim est terra, et plenitudo eius.
27 Si quis vocat vos infidelium, et vultis ire, omne, quod vobis apponitur, manducate, nihil interrogantes propter conscientiam.
28 Si quis autem vobis dixerit: “ Hoc immolaticium est idolis ”, nolite manducare, propter illum, qui indicavit, et propter conscientiam;
29 conscientiam autem dico non tuam ipsius sed alterius. Ut quid enim libertas mea iudicatur ab alia conscientia?
30 Si ego cum gratia participo, quid blasphemor pro eo, quod gratias ago?
31 Sive ergo manducatis sive bibitis sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.
32 Sine offensione estote Iudaeis et Graecis et ecclesiae Dei,
33 sicut et ego per omnia omnibus placeo, non quaerens, quod mihi utile est, sed quod multis, ut salvi fiant.
11
1 Imitatores mei estote, sicut et ego Christi.
2 Laudo autem vos quod omnia mei memores estis et, sicut tradidi vobis, traditiones meas tenetis.
3 Volo autem vos scire quod omnis viri caput Christus est, caput autem mulieris vir, caput vero Christi Deus.
4 Omnis vir orans aut prophetans velato capite deturpat caput suum;
5 omnis autem mulier orans aut prophetans non velato capite deturpat caput suum; unum est enim atque si decalvetur.
6 Nam si non velatur mulier, et tondeatur! Si vero turpe est mulieri tonderi aut decalvari, veletur.
7 Vir quidem non debet velare caput, quoniam imago et gloria est Dei; mulier autem gloria viri est.
8 Non enim vir ex muliere est, sed mulier ex viro;
9 etenim non est creatus vir propter mulierem, sed mulier propter virum.
10 Ideo debet mulier potestatem habere supra caput propter angelos.
11 Veruntamen neque mulier sine viro, neque vir sine muliere in Domino;
12 nam sicut mulier de viro, ita et vir per mulierem, omnia autem ex Deo.
13 In vobis ipsi iudicate: Decet mulierem non velatam orare Deum?
14 Nec ipsa natura docet vos quod vir quidem, si comam nutriat, ignominia est illi;
15 mulier vero, si comam nutriat, gloria est illi? Quoniam coma pro velamine ei data est.
16 Si quis autem videtur contentiosus esse, nos talem consuetudinem non habemus, neque ecclesiae Dei.
17 Hoc autem praecipio, non laudans quod non in melius sed in deterius convenitis.
18 Primum quidem convenientibus vobis in ecclesia, audio scissuras inter vos esse et ex parte credo.
19 Nam oportet et haereses inter vos esse, ut et, qui probati sunt, manifesti fiant in vobis.
20 Convenientibus ergo vobis in unum, non est dominicam cenam manducare;
21 unusquisque enim suam cenam praesumit in manducando, et alius quidem esurit, alius autem ebrius est.
22 Numquid domos non habetis ad manducandum et bibendum? Aut ecclesiam Dei contemnitis et confunditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudabo vos? In hoc non laudo!
23 Ego enim accepi a Domino, quod et tradidi vobis, quoniam Dominus Iesus, in qua nocte tradebatur, accepit panem
24 et gratias agens fregit et dixit: “ Hoc est corpus meum, quod pro vobis est; hoc facite in meam commemorationem ”;
25 similiter et calicem, postquam cenatum est, dicens: “ Hic calix novum testamentum est in meo sanguine; hoc facite, quotiescumque bibetis, in meam commemorationem ”.
26 Quotiescumque enim manducabitis panem hunc et calicem bibetis, mortem Domini annuntiatis, donec veniat.

27 Itaque, quicumque manducaverit panem vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis et sanguinis Domini.
28 Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat et de calice bibat;
29 qui enim manducat et bibit, iudicium sibi manducat et bibit non diiudicans corpus.
30 Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles et dormiunt multi.
31 Quod si nosmetipsos diiudicarem, non utique iudicaremur;
32 dum iudicamur autem, a Domino corripimur, ut non cum hoc mundo damnemur
33 Itaque, fratres mei, cum convenitis ad manducandum, invicem exspectate.
34 Si quis esurit, domi manducet, ut non in iudicium conveniatis. Cetera autem, cum venero, disponam.

12
1 De spiritualibus autem, fra tres, nolo vos ignorare.
2 Scitis quoniam, cum gentes essetis, ad simulacra muta, prout ducebamini, euntes.
3 Ideo notum vobis facio quod nemo in Spiritu Dei loquens dicit: “ Anathema Iesus! ”; et nemo potest dicere: “ Dominus Iesus ”, nisi in Spiritu Sancto.
4 Divisiones vero gratiarum sunt, idem autem Spiritus;
5 et divisiones ministracionum sunt, idem autem Dominus;
6 et divisiones operationum sunt, idem vero Deus, qui operatur omnia in omnibus.
7 Unicuique autem datur manifestatio Spiritus ad utilitatem.
8 Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiae, alii autem sermo scientiae secundum eundem Spiritum,
9 alteri fides in eodem Spiritu, alii donationes sanitatum in uno Spiritu,
10 alii operationes virtutum, alii prophetatio, alii discretio spirituum, alii genera linguarum, alii interpretatio linguarum;
11 haec autem omnia operatur unus et idem Spiritus, dividens singulis prout vult.
12 Sicut enim corpus unum est et membra habet multa, omnia autem membra corporis, cum sint multa, unum corpus sunt, ita et Christus;
13 etenim in uno Spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus, sive Iudaei sive Graeci sive servi sive liberi, et omnes unum Spiritum potati sumus.
14 Nam et corpus non est unum membrum sed multa.
15 Si dixerit pes: “ Non sum manus, non sum de corpore ”, non ideo non est de corpore;
16 et si dixerit auris: “ Non sum oculus, non sum de corpore ”, non ideo non est de corpore.
17 Si totum corpus oculus est, ubi auditus? Si totum auditus, ubi odoratus?
18 Nunc autem posuit Deus membra, unumquodque eorum in corpore, sicut voluit.
19 Quod si essent omnia unum membrum, ubi corpus?
20 Nunc autem multa quidem membra, unum autem corpus.
21 Non potest dicere oculus manui: “ Non es mihi necessaria! ”; aut iterum caput pedibus: “ Non estis mihi necessarii! ”.
22 Sed multo magis, quae videntur membra corporis infirmiora esse, necessaria sunt;
23 et, quae putamus ignobiliora membra esse corporis, his honorem abundantiorem circumdamus; et, quae inhonesta sunt nostra, abundantiorum honestatem habent,
24 honesta autem nostra nullius egent. Sed Deus temperavit corpus, ei, cui deerat, abundantiorum tribuendo honorem,
25 ut non sit schisma in corpore, sed idipsum pro invicem sollicita sint membra.
26 Et sive patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra; sive glorificatur unum membrum, congauident omnia membra.
27 Vos autem estis corpus Christi et membra ex parte.
28 Et quosdam quidem posuit Deus in ecclesia primum apostolos, secundo prophetas, tertio doctores, deinde virtutes, exinde donationes curationum, opitulationes, gubernationes, genera linguarum.
29 Numquid omnes apostoli? Numquid omnes prophetae? Numquid omnes doctores? Numquid omnes virtutes?
30 Numquid omnes donationes habent curationum? Numquid omnes linguis loquuntur? Numquid omnes interpretantur?
31 Aemulamini autem charismata maiora. Et adhuc excellentiorem viam vobis demonstro.

13
1 Si linguis hominum loquar et angelorum, caritatem autem non habeam, factus sum velut aes sonans aut cymbalum tinniens.
2 Et si habuero prophetiam et noverim mysteria omnia et omnem scientiam, et si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, caritatem autem non habuero, nihil sum.
3 Et si distribuero in cibos omnes facultates meas et si tradidero corpus meum, ut glorier, caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest.
4 Caritas patiens est, benigna est caritas, non aemulatur, non agit superbe, non inflatur,
5 non est ambitiosa, non quaerit, quae sua sunt, non irritatur, non cogitat malum,
6 non gaudet super iniquitatem, congauident autem veritati;
7 omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet.
8 Caritas numquam excidit. Sive prophetiae, evacuabuntur; sive linguae, cessabunt; sive scientia, destruetur.

9 Ex parte enim cognoscimus et ex parte prophetamus;
10 cum autem venerit, quod perfectum est, evacuabitur, quod ex parte est.
11 Cum essem parvulus, loquebar ut parvulus, sapiebam ut parvulus, cogitabam ut parvulus; quando factus sum vir, evacuavi, quae erant parvuli.
12 Videmus enim nunc per speculum in aenigmate, tunc autem facie ad faciem; nunc cognosco ex parte, tunc autem cognoscam, sicut et cognitus sum.
13 Nunc autem manet fides, spes, caritas, tria haec; maior autem ex his est caritas.
14
1 Sectamini caritatem, aemu lamini spiritalia, magis autem, ut prophetetis.
2 Qui enim loquitur lingua, non hominibus loquitur sed Deo; nemo enim audit, spiritu autem loquitur mysteria.
3 Qui autem prophetat, hominibus loquitur aedificationem et exhortationem et consolationes.
4 Qui loquitur lingua, semetipsum aedificat; qui autem prophetat, ecclesiam aedificat.
5 Volo autem omnes vos loqui linguis, magis autem prophetare; maior autem est qui prophetat, quam qui loquitur linguis, nisi forte interpretetur, ut ecclesia aedificationem accipiat.
6 Nunc autem, fratres, si venero ad vos linguis loquens, quid vobis prodero, nisi vobis loquar aut in revelatione aut in scientia aut in prophetia aut in doctrina?
7 Tamen, quae sine anima sunt vocem dantia, sive tibia sive cithara, nisi distinctionem sonituum dederint, quomodo scietur quod tibia canitur, aut quod citharizatur?
8 Etenim si incertam vocem det tuba, quis parabit se ad bellum?
9 Ita et vos per linguam nisi manifestum sermonem dederitis, quomodo scietur id, quod dicitur? Eritis enim in aera loquentes.
10 Tam multa, ut puta, genera linguarum sunt in mundo, et nihil sine voce est.
11 Si ergo nesciero virtutem vocis, ero ei, qui loquitur, barbarus; et, qui loquitur, mihi barbarus.
12 Sic et vos, quoniam aemulatores estis spirituum, ad aedificationem ecclesiae quaerite, ut abundetis.
13 Et ideo, qui loquitur lingua, oret, ut interpretetur.
14 Nam si orem lingua, spiritus meus orat, mens autem mea sine fructu est.
15 Quid ergo est? Orabo spiritu, orabo et mente; psallam spiritu, psallam et mente.
16 Ceterum si benedixeris in spiritu, qui supplet locum idiotae, quomodo dicet “ Amen! ” super tuam benedictionem, quoniam quid dicas nescit?
17 Nam tu quidem bene gratias agis, sed alter non aedificatur.
18 Gratias ago Deo, quod omnium vestrum magis linguis loquor;
19 sed in ecclesia volo quinque verba sensu meo loqui, ut et alios instruam, quam decem milia verborum in lingua.
20 Fratres, nolite pueri effici sensibus, sed malitia parvuli estote; sensibus autem perfecti estote.
21 In lege scriptum est:
“ In aliis linguis et in labiis aliorum
loquar populo huic,
et nec sic exaudient me ”,
dicit Dominus.
22 Itaque linguae in signum sunt non fidelibus sed infidelibus, prophetia autem non infidelibus sed fidelibus.
23 Si ergo conveniat universa ecclesia in unum, et omnes linguis loquantur, intrent autem idiotae aut infideles, nonne dicent quod insanitis?
24 Si autem omnes prophetent, intret autem quis infidelis vel idiota, convincitur ab omnibus, diiudicatur ab omnibus,
25 occulta cordis eius manifesta fiunt; et ita cadens in faciem adorabit Deum pronuntians: “ Vere Deus in vobis est! ”.
26 Quid ergo est, fratres? Cum convenitis, unusquisque psalmum habet, doctrinam habet, apocalypsim habet, linguam habet, interpretationem habet: omnia ad aedificationem fiant.
27 Sive lingua quis loquitur, secundum duos aut ut multum tres, et per partes, et unus interpretetur;
28 si autem non fuerit interpres, taceat in ecclesia, sibi autem loquatur et Deo.
29 Prophetae duo aut tres dicant, et ceteri diiudicent;
30 quod si alii revelatum fuerit sedenti, prior taceat.
31 Potestis enim omnes per singulos prophetare, ut omnes discant, et omnes exhortentur;
32 et spiritus prophetarum prophetis subiecti sunt;
33 non enim est dissensionis Deus sed pacis.
Sicut in omnibus ecclesiis sanctorum,
34 mulieres in ecclesiis taceant, non enim permittitur eis loqui; sed subditae sint, sicut et Lex dicit.
35 Si quid autem volunt discere, domi viros suos interrogent; turpe est enim mulieri loqui in ecclesia.
36 An a vobis verbum Dei processit aut in vos solos pervenit?
37 Si quis videtur propheta esse aut spiritalis, cognoscat, quae scribo vobis, quia Domini est mandatum. 38 Si quis autem ignorat, ignorabitur.
39 Itaque, fratres mei, aemulamini prophetare et loqui linguis nolite prohibere;
40 omnia autem honeste et secundum ordinem fiant.

15

1 Notum autem vobis facio, fratres, evangelium, quod evangelizavi vobis, quod et accepistis, in quo et statis,
2 per quod et salvamini, qua ratione evangelizaverim vobis, si tenetis, nisi si frustra credidistis!
3 Tradidi enim vobis in primis, quod et accepi, quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum Scripturas
4 et quia sepultus est et quia suscitatus est tertia die secundum Scripturas
5 et quia visus est Cephae et post haec Duodecim;
6 deinde visus est plus quam quingentis fratribus simul, ex quibus plures manent usque adhuc, quidam autem dormierunt;
7 deinde visus est Iacobo, deinde apostolis omnibus;
8 novissime autem omnium, tamquam abortivo, visus est et mihi.
9 Ego enim sum minimus apostolorum, qui non sum dignus vocari apostolus, quoniam persecutus sum ecclesiam Dei;
10 gratia autem Dei sum id, quod sum, et gratia eius in me vacua non fuit, sed abundantius illis omnibus laboravi; non ego autem, sed gratia Dei mecum.
11 Igitur sive ego sive illi, sic praedicamus, et sic credidistis.
12 Si autem Christus praedicatur quod suscitatus est a mortuis, quomodo quidam dicunt in vobis quoniam resurrectio mortuorum non est?
13 Si autem resurrectio mortuorum non est, neque Christus suscitatus est!
14 Si autem Christus non suscitatus est, inanis est ergo praedicatio nostra, inanis est et fides vestra;
15 invenimur autem et falsi testes Dei, quoniam testimonium diximus adversus Deum quod suscitaverit Christum, quem non suscitavit, si revera mortui non resurgunt.
16 Nam si mortui non resurgunt, neque Christus resurrexit;
17 quod si Christus non resurrexit, stulta est fides vestra; adhuc estis in peccatis vestris.
18 Ergo et, qui dormierunt in Christo, perierunt.
19 Si in hac vita tantum in Christo sperantes sumus, miserabiliores sumus omnibus hominibus.
20 Nunc autem Christus resurrexit a mortuis, primitiae dormientium.
21 Quoniam enim per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum:
22 sicut enim in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur.
23 Unusquisque autem in suo ordine: primitiae Christus; deinde hi, qui sunt Christi, in adventu eius;
24 deinde finis, cum tradiderit regnum Deo et Patri, cum evacuaverit omnem principatum et omnem potestatem et virtutem.
25 Oportet autem illum regnare, donec ponat omnes inimicos sub pedibus eius.
26 Novissima autem inimica destruetur mors;
27 omnia enim subiecit sub pedibus eius. Cum autem dicat: "Omnia subiecta sunt", sine dubio praeter eum, qui subiecit ei omnia.
28 Cum autem subiecta fuerint illi omnia, tunc ipse Filius subiectus erit illi, qui sibi subiecit omnia, ut sit Deus omnia in omnibus.
29 Alioquin quid facient, qui baptizantur pro mortuis? Si omnino mortui non resurgunt, ut quid et baptizantur pro illis?
30 Ut quid et nos periclitamur omni hora?
31 Cotidie morior, utique per vestram gloriationem, fratres, quam habeo in Christo Iesu Domino nostro!

32 Si secundum hominem ad bestias pugnavi Ephesi, quid mihi prodest? Si mortui non resurgunt, manducemus et bibamus, cras enim moriemur.
33 Noli te seduci: "Corrumpunt mores bonos colloquia mala".
34 Evigilate iuste et nolite peccare! Ignorantiam enim Dei quidam habent; ad reverentiam vobis loquor.
35 Sed dicet aliquis: "Quomodo resurgunt mortui? Quali autem corpore veniunt?".
36 Insuper! Tu, quod seminas, non vivificatur, nisi prius moriatur;
37 et, quod seminas, non corpus, quod futurum est, seminas sed nudum granum, ut puta tritici aut alicuius ceterorum.
38 Deus autem dat illi corpus sicut voluit, et unicuique seminum proprium corpus.
39 Non omnis caro eadem caro, sed alia hominum, alia caro pecorum, alia caro volucrum, alia autem piscium.
40 Et corpora caelestia et corpora terrestria, sed alia quidem caelestium gloria, alia autem terrestrium.
41 Alia claritas solis, alia claritas lunae et alia claritas stellarum; stella enim a stella differt in claritate.
42 Sic et resurrectio mortuorum: seminatur in corruptione, resurgit in incorruptione;
43 seminatur in ignobilitate, resurgit in gloria; seminatur in infirmitate, resurgit in virtute;
44 seminatur corpus animale, resurgit corpus spiritale.
Si est corpus animale, est et spiritale.
45 Sic et scriptum est: "Factus est primus homo Adam in animam viventem"; novissimus Adam in Spiritum vivificantem.
46 Sed non prius, quod spiritale est, sed quod animale est; deinde quod spiritale.
47 Primus homo de terra terrenus, secundus homo de caelo.
48 Qualis terrenus, tales et terreni, et qualis caelestis, tales et caelestes;

49 et sicut portavimus imaginem terreni, portabimus et imaginem caelestis.
50 Hoc autem dico, fratres, quoniam caro et sanguis regnum Dei possidere non possunt, neque corruptio incorruptelam possidebit.
51 Ecce mysterium vobis dico: Non omnes quidem dormiemus, sed omnes immutabimur,
52 in momento, in ictu oculi, in novissima tuba; canet enim, et mortui suscitabuntur incorrupti, et nos immutabimur.
53 Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptelam, et mortale induere immortalitatem.
54 Cum autem corruptibile hoc induerit incorruptelam, et mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet sermo, qui scriptus est: “ Absorpta est mors in victoria.
55 Ubi est, mors, victoria tua?
Ubi est, mors, stimulus tuus? ”.
56 Stimulus autem mortis peccatum est, virtus vero peccati lex.
57 Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Iesum Christum.
58 Itaque, fratres mei dilecti, stabiles estote, immobiles, abundantes in opere Domini semper, scientes quod labor vester non est inanis in Domino.

16
1 De collectis autem, quae fiunt in sanctos, sicut ordina vi ecclesiis Galatiae, ita et vos facite.
2 Per primam sabbati unusquisque vestrum apud se ponat recondens, quod ei beneplacuerit, ut non, cum venero, tunc collectae fiant.
3 Cum autem praesens fuero, quos probaveritis, per epistulas hos mittam perferre gratiam vestram in Ierusalem;
4 quod si dignum fuerit, ut et ego eam, mecum ibunt.
5 Veniam autem ad vos, cum Macedoniam pertransiero, nam Macedoniam pertransibo;
6 apud vos autem forsitan manebo vel etiam hiemabo, ut vos me deducatis, quocumque iero.
7 Nolo enim vos modo in transitu videre; spero enim me aliquantum temporis manere apud vos, si Dominus permiserit.
8 Permanebo autem Ephesi usque ad Pentecosten;
9 ostium enim mihi apertum est magnum et efficax, et adversarii multi.
10 Si autem venerit Timotheus, videte, ut sine timore sit apud vos, opus enim Domini operatur, sicut et ego;
11 ne quis ergo illum spernat. Deducite autem illum in pace, ut veniat ad me; exspecto enim illum cum fratribus.
12 De Apollo autem fratre, multum rogavi eum, ut veniret ad vos cum fratribus, et utique non fuit voluntas, ut nunc veniret; veniet autem, cum ei opportunum fuerit.
13 Vigilate, state in fide, viriliter agite, confortamini;
14 omnia vestra in caritate fiant.
15 Obsecro autem vos, fratres: nostis domum Stephanuae, quoniam sunt primitiae Achaiae et in ministerium sanctorum ordinaverunt seipsos;
16 ut et vos subditi sitis eiusmodi et omni cooperanti et laboranti.
17 Gaudeo autem in praesentia Stephanuae et Fortunati et Achaici, quoniam id quod vobis deerat, ipsi suppleverunt;
18 refecerunt enim et meum spiritum et vestrum. Cognoscite ergo, qui eiusmodi sunt.
19 Salutant vos ecclesiae Asiae. Salutant vos in Domino multum Aquila et Prisca cum domestica sua ecclesia.
20 Salutant vos fratres omnes. Salute invicem in osculo sancto.
21 Salutatio mea manu Pauli.
22 Si quis non amat Dominum, sit anathema. Marana tha!
23 Gratia Domini Iesu vobiscum.
24 Caritas mea cum omnibus vobis in Christo Iesu.

5AD CORINTHIOS EPISTULA II SANCTI PAULI APOSTOLI

6

1

1 Paulus, apostolus Christi Iesu per voluntatem Dei, et Timo theus frater ecclesiae Dei, quae est Corinthi, cum sanctis omnibus, qui sunt in universa Achaia:

2 gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo.

3 Benedictus Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi, Pater misericordiarum et Deus totius consolationis,

4 qui consolatur nos in omni tribulatione nostra, ut possimus et ipsi consolari eos, qui in omni pressura sunt, per exhortationem, qua exhortamur et ipsi a Deo;

5 quoniam, sicut abundant passionones Christi in nobis, ita per Christum abundat et consolatio nostra.

6 Sive autem tribulamur, pro vestra exhortatione et salute; sive exhortamur, pro vestra exhortatione, quae operatur in tolerantia earundem passionum, quas et nos patimur.

7 Et spes nostra firma pro vobis, scientes quoniam, sicut socii passionum estis, sic eritis et consolationis.

8 Non enim volumus ignorare vos, fratres, de tribulatione nostra, quae facta est in Asia, quoniam supra modum gravati sumus supra virtutem, ita ut taederet nos etiam vivere;

9 sed ipsi in nobis ipsis responsum mortis habuimus, ut non simus fidentes in nobis sed in Deo, qui suscitavit mortuos:

10 qui de tanta morte eripuit nos et eruet, in quem speramus, et adhuc eripiet;

11 adiuvantibus et vobis in oratione pro nobis, ut propter eam, quae ex multis personis in nos est, donationem, per multos gratiae agantur pro nobis.

12 Nam gloria nostra haec est, testimonium conscientiae nostrae, quod in simplicitate et sinceritate Dei et non in sapientia carnali, sed in gratia Dei conversati sumus in mundo, abundantius autem ad vos.

13 Non enim alia scribimus vobis quam quae legitis aut etiam cognoscitis; spero autem quod usque in finem cognoscetis,

14 sicut et cognovistis nos ex parte, quia gloria vestra sumus, sicut et vos nostra in die Domini nostri Iesu.

15 Et hac confidentia volui prius venire ad vos, ut secundam gratiam haberetis,

16 et per vos transire in Macedoniam et iterum a Macedonia venire ad vos et a vobis deduci in Iudaeam.

17 Cum hoc ergo voluissem, numquid levitate usus sum? Aut, quae cogito, secundum carnem cogito, ut sit apud me “ Est, est ” et “ Non, non ”?

18 Fidelis autem Deus, quia sermo noster, qui fit apud vos, non est “ Est ” et “ Non ”!

19 Dei enim Filius Iesus Christus, qui in vobis per nos praedicatus est, per me et Silvanum et Timotheum, non fuit “ Est ” et “ Non ”, sed “ Est ” in illo fuit.

20 Quotquot enim promissiones Dei sunt, in illo “ Est ”; ideo et per ipsum “ Amen ” Deo ad gloriam per nos.

21 Qui autem confirmat nos vobiscum in Christum et qui unxit nos, Deus,

22 et qui signavit nos et dedit arrabonem Spiritus in cordibus nostris.

23 Ego autem testem Deum invoco in animam meam, quod parcens vobis non veni ultra Corinthum.

24 Non quia dominamur fidei vestrae, sed adiutores sumus gaudii vestri, nam fide stetistis.

2

1 Statui autem hoc ipse apud me, ne iterum in tristitia venirem ad vos;

2 si enim ego contristo vos, et quis est qui me laetificet, nisi qui contristatur ex me?

3 Et hoc ipsum scripsi, ut non, cum venero, tristitiam habeam de quibus oportebat me gaudere, confidens in omnibus vobis, quia meum gaudium omnium vestrum est.

4 Nam ex multa tribulatione et angustia cordis scripsi vobis per multas lacrimas, non ut contristemini, sed ut sciatis quam caritatem habeo abundantius in vos.

5 Si quis autem contristavit, non me contristavit, sed ex parte, ut non onerem, omnes vos.

6 Sufficit illi, qui eiusmodi est, obiurgatio haec, quae fit a pluribus,

7 ita ut e contra magis donetis et consolemini, ne forte abundantiore tristitia absorbeatur, qui eiusmodi est.

8 Propter quod obsecro vos, ut confirmetis in illum caritatem;

9 ideo enim et scripsi, ut cognoscam probationem vestram, an in omnibus oboedientes sitis.

10 Cui autem aliquid donatis, et ego; nam et ego, quod donavi, si quid donavi, propter vos in persona Christi,

11 ut non circumveniamur a Satana; non enim ignoramus cogitationes eius.

12 Cum venissem autem Troadem ob evangelium Christi, et ostium mihi apertum esset in Domino,

13 non habui requiem spiritui meo, eo quod non invenerim Titum fratrem meum, sed valefaciens eis profectus sum in Macedoniam.

14 Deo autem gratias, qui semper triumphat nos in Christo et odorem notitiae suae manifestat per nos in omni loco.

15 Quia Christi bonus odor sumus Deo in his, qui salvi fiunt, et in his, qui pereunt:

16 aliis quidem odor ex morte in mortem, aliis autem odor ex vita in vitam. Et ad haec quis idoneus?

17 Non enim sumus sicut plurimi adulterantes verbum Dei, sed sicut ex sinceritate, sed sicut ex Deo coram Deo in Christo loquimur.

3

1 Incipimus iterum nosmetipsos commendare? Aut numquid egemus, sicut quidam, commendaticiis epistulis ad vos aut ex vobis?

2 Epistula nostra vos estis, scripta in cordibus nostris, quae scitur et legitur ab omnibus hominibus;

3 manifestati quoniam epistula estis Christi ministrata a nobis, scripta non atramento sed Spiritu Dei vivi, non in tabulis lapideis sed in tabulis cordis carnalibus.

4 Fiduciam autem talem habemus per Christum ad Deum.

5 Non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est,

6 qui et idoneos nos fecit ministros Novi Testamenti, non litterae sed Spiritus: littera enim occidit, Spiritus autem vivificat.

7 Quod si ministratio mortis, litteris deformata in lapidibus, fuit in gloria, ita ut non possent intendere filii Israel in faciem Moysis propter gloriam vultus eius, quae evacuatur,

8 quomodo non magis ministratio Spiritus erit in gloria?

9 Nam si ministerium damnationis gloria est, multo magis abundat ministerium iustitiae in gloria.

10 Nam nec glorificatum est, quod claruit in hac parte, propter excellentem gloriam;

11 si enim, quod evacuatur, per gloriam est, multo magis, quod manet, in gloria est.

12 Habentes igitur talem spem multa fiducia utimur,

13 et non sicut Moyses: ponebat velamen super faciem suam, ut non intenderent filii Israel in finem illius quod evacuatur.

14 Sed obtusi sunt sensus eorum. Usque in hodiernum enim diem idipsum velamen in lectione Veteris Testamenti manet non revelatum, quoniam in Christo evacuatur;

15 sed usque in hodiernum diem, cum legitur Moyses, velamen est positum super cor eorum.

16 Quando autem conversus fuerit ad Dominum, aufertur velamen.

17 Dominus autem Spiritus est; ubi autem Spiritus Domini, ibi libertas.

18 Nos vero omnes revelata facie gloriam Domini speculantes, in eandem imaginem transformamur a claritate in claritatem tamquam a Domini Spiritu.

4

1 Ideo habentes hanc ministerium, iuxta quod misericordiam consecuti sumus, non deficimus,

2 sed abdicavimus occulta dedecoris non ambulantes in astutia neque adulterantes verbum Dei, sed in manifestatione veritatis commendantes nosmetipsos ad omnem conscientiam hominum coram Deo.

3 Quod si etiam velatum est evangelium nostrum, in his, qui pereunt, est velatum;

4 in quibus deus huius saeculi excaecavit mentes infidelium, ut non fulgeat illuminatio evangelii gloriae Christi, qui est imago Dei.

5 Non enim nosmetipsos praedicamus sed Iesum Christum Dominum; nos autem servos vestros per Iesum.

6 Quoniam Deus, qui dixit: “ De tenebris lux splendescat ”, ipse illuxit in cordibus nostris ad illuminationem scientiae claritatis Dei in facie Iesu Christi.

7 Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus, ut sublimitas sit virtutis Dei et non ex nobis.

8 In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur; aporiamur, sed non destituimur;

9 persecutionem patimur, sed non derelinquimur; deicimur, sed non perimus;

10 semper mortificationem Iesu in corpore circumferentes, ut et vita Iesu in corpore nostro manifestetur.

11 Semper enim nos, qui vivimus, in mortem tradimur propter Iesum, ut et vita Iesu manifestetur in carne nostra mortali.

12 Ergo mors in nobis operatur, vita autem in vobis.

13 Habentes autem eundem spiritum fidei, sicut scriptum est: “ Credidi, propter quod locutus sum ”, et nos credimus, propter quod et loquimur,

14 scientes quoniam, qui suscitavit Dominum Iesum, et nos cum Iesu suscitabit et constituet vobiscum.

15 Omnia enim propter vos, ut gratia abundans per multos gratiarum actionem abundare faciat in gloriam Dei.

16 Propter quod non deficimus, sed licet is, qui foris est, noster homo corrumpitur, tamen is, qui intus est, noster renovatur de die in diem.

17 Id enim, quod in praesenti est, leve tribulationis nostrae supra modum in sublimitatem aeternum gloriae pondus operatur nobis,

18 non contemplantibus nobis, quae videntur, sed quae non videntur; quae enim videntur, temporalia sunt, quae autem non videntur, aeterna sunt.

5

1 Scimus enim quoniam, si terre stris domus nostra huius tabernaculi dissolvatur, aedificationem ex Deo habemus domum non manufactam, aeternam in caelis.

2 Nam et in hoc ingemiscimus, habitationem nostram, quae de caelo est, superindui cupientes,

3 si tamen et exspoliati, non nudi inveniamur.

4 Nam et, qui sumus in tabernaculo, ingemiscimus gravati, eo quod nolumus exspoliari, sed supervestiri, ut absorbeatur, quod mortale est, a vita.

5 Qui autem effecit nos in hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis arrabonem Spiritus.

6 Audentes igitur semper et scientes quoniam, dum praesentes sumus in corpore, peregrinamur a Domino;

7 per fidem enim ambulamus et non per speciem.

8 Audemus autem et bonam voluntatem habemus magis peregrinari a corpore et praesentes esse ad Dominum.

9 Et ideo contendimus sive praesentes sive absentes placere illi.

10 Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque pro eis, quae per corpus gessit, sive bonum sive malum.

11 Scientes ergo timorem Domini hominibus suademus, Deo autem manifesti sumus; spero autem et in conscientiis vestris manifestos nos esse.

12 Non iterum nos commendamus vobis, sed occasionem damus vobis gloriandi pro nobis, ut habeatis ad eos, qui in facie gloriantur et non in corde.

13 Sive enim mente excedimus, Deo; sive sobrii sumus, vobis.

14 Caritas enim Christi urget nos, aestimantes, hoc, quoniam, si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt;

15 et pro omnibus mortuus est, ut et, qui vivunt, iam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est et resurrexit.

16 Itaque nos ex hoc neminem novimus secundum carnem; et si cognovimus secundum carnem Christum, sed nunc iam non novimus.

17 Si quis ergo in Christo, nova creatura; vetera transierunt, ecce, facta sunt nova.

18 Omnia autem ex Deo, qui reconciliavit nos sibi per Christum et dedit nobis ministerium reconciliationis,

19 quoniam quidem Deus erat in Christo mundum reconcilians sibi, non reputans illis delicta ipsorum; et posuit in nobis verbum reconciliationis.

20 Pro Christo ergo legatione fungimur, tamquam Deo exhortante per nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo.

21 Eum, qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit, ut nos efficeremur iustitia Dei in ipso.

6

1 Adiuvantes autem et exhortamur, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis

2 — ait enim:

“Tempore accepto exaudivi te
et in die salutis adiuvisti te”;

ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis —

3 nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium,

4 sed in omnibus exhibentes nosmetipsos sicut Dei ministros in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis,

5 in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in ieiuniis,

6 in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu Sancto, in caritate non ficta,

7 in verbo veritatis, in virtute Dei; per arma iustitiae a dextris et sinistris,

8 per gloriam et ignobilitatem, per infamiam et bonam famam; ut seductores, et veraces;

9 sicut qui ignoti, et cogniti; quasi morientes, et ecce vivimus; ut castigati, et non mortificati;

10 quasi tristes, semper autem gaudentes; sicut egentes, multos autem locupletantes; tamquam nihil habentes, et omnia possidentes.

11 Os nostrum patet ad vos, o Corinthii, cor nostrum dilatatum est.

12 Non angustiamini in nobis, sed angustiamini in visceribus vestris;

13 eandem autem habentes remunerationem, tamquam filiis dico, dilatamini et vos.

14 Nolite iugum ducere cum infidelibus! Quae enim participatio iustitiae cum iniquitate? Aut quae societas luci ad tenebras?

15 Quae autem conventio Christi cum Beliar, aut quae pars fidei cum infidei?

16 Qui autem consensus templo Dei cum idolis? Vos enim estis templum Dei vivi; sicut dicit Deus:

“Inhabitabo in illis et inambulabo

et ero illorum Deus, et ipsi erunt mihi populus.

17 Propter quod exite de medio eorum

et separamini, dicit Dominus,

et immundum ne tetigeritis;

et ego recipiam vos

18 et ero vobis in Patrem,

et vos eritis mihi in filios et filias,

dicit Dominus omnipotens”.

7

1 Has igitur habentes promissiones, carissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis et spiritus, perficientes sanctificationem in timore Dei.

2 Capite nos! Neminem laesimus, neminem corrupimus, neminem circumvenimus.

3 Non ad condemnationem dico; praedixi enim quod in cordibus nostris estis ad commoriendum et ad convivendum.

4 Multa mihi fiducia est apud vos, multa mihi gloriatio pro vobis; repletus sum consolatione, superabundo gaudio in omni tribulatione nostra.

5 Nam et cum venissemus Macedoniam, nullam requiem habuit caro nostra, sed omnem tribulationem passi: foris pugnae, intus timores.

6 Sed qui consolatur humiles, consolatus est nos Deus in adventu Titi;

7 non solum autem in adventu eius sed etiam in solacio, quo consolatus est in vobis, referens nobis vestrum desiderium, vestrum fletum, vestram aemulationem pro me, ita ut magis gauderem.

8 Quoniam etsi contristavi vos in epistula, non me paenitet; etsi paeniteret — video quod epistula illa, etsi ad horam, vos contristavit —

9 nunc gaudeo, non quia contristati estis, sed quia contristati estis ad paenitentiam; contristati enim estis secundum Deum, ut in nullo detrimentum patiamini ex nobis.

10 Quae enim secundum Deum tristitia, paenitentiam in salutem stabilem operatur; saeculi autem tristitia mortem operatur.

11 Ecce enim hoc ipsum secundum Deum contristari: quantam in vobis operatum est sollicitudinem, sed defensionem, sed indignationem, sed timorem, sed desiderium, sed aemulationem, sed vindictam! In omnibus exhibuistis vos incontaminatos esse negotio.

12 Igitur etsi scripsi vobis, non propter eum, qui fecit iniuriam, nec propter eum, qui passus est, sed ad manifestandam sollicitudinem vestram, quam pro nobis habetis, ad vos coram Deo.

13 Ideo consolati sumus.

In consolatione autem nostra abundantius magis gavisi sumus super gaudium Titi, quia reffectus est spiritus eius ab omnibus vobis;

14 et si quid apud illum de vobis gloriatus sum, non sum confusus, sed sicut omnia vobis in veritate locuti sumus, ita et gloriatio nostra, quae fuit ad Titum, veritas facta est.

15 Et viscera eius abundantius in vos sunt, reminiscens omnium vestrum oboedientiam, quomodo cum timore et tremore excepistis eum.

16 Gaudeo quod in omnibus confido in vobis.

8

1 Notam autem facimus vobis, fratres, gratiam Dei, quae data est in ecclesiis Macedoniae,

2 quod in multo experimento tribulationis abundantia gaudii ipsorum et altissima paupertas eorum abundavit in divitiis simplicitatis eorum;

3 quia secundum virtutem, testimonium reddo, et supra virtutem voluntarii fuerunt

4 cum multa exhortatione obsecrantes nos gratiam et communicationem ministerii, quod fit in sanctos.

5 Et non sicut speravimus, sed semetipsos dederunt primum Domino, deinde nobis per voluntatem Dei,

6 ita ut rogaemus Titum, ut, quemadmodum coepit, ita et perficiat in vos etiam gratiam istam.

7 Sed sicut in omnibus abundatis, fide et sermone et scientia et omni sollicitudine et caritate ex nobis in vobis, ut et in hac gratia abundetis.

8 Non quasi imperans dico, sed per aliorum sollicitudinem etiam vestrae caritatis ingenitum bonum comprobans;

9 scitis enim gratiam Domini nostri Iesu Christi, quoniam propter vos egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopia vos divites essetis.

10 Et consilium in hoc do. Hoc enim vobis utile est, qui non solum facere, sed et velle coepistis ab anno priore;

11 nunc vero et facto perficite, ut, quemadmodum promptus est animus velle, ita sit et perficere ex eo, quod habetis.

12 Si enim voluntas prompta est, secundum id quod habet, accepta est, non secundum quod non habet.

13 Non enim, ut aliis sit remissio, vobis autem tribulatio; sed ex aequalitate

14 in praesenti tempore vestra abundantia illorum inopiam suppleat, ut et illorum abundantia vestram inopiam suppleat, ut fiat aequalitas, sicut scriptum est:

15 “ Qui multum, non abundavit; et, qui modicum, non minoravit ”.

16 Gratias autem Deo, qui dedit eandem sollicitudinem pro vobis in corde Titi,

17 quoniam exhortationem quidem suscepit, sed, cum sollicitior esset, sua voluntate profectus est ad vos.

18 Misimus etiam cum illo fratrem, cuius laus est in evangelio per omnes ecclesias

19 — non solum autem, sed et ordinatus ab ecclesiis comes noster cum hac gratia, quae ministratur a nobis ad Domini gloriam et destinatum voluntatem nostram —

20 devitantes hoc, ne quis nos vituperet in hac plenitudine, quae ministratur a nobis;

21 providemus enim bona non solum coram Domino sed etiam coram hominibus.

22 Misimus autem cum illis et fratrem nostrum, quem probavimus in multis saepe sollicitum esse, nunc autem multo sollicitiorem, confidentia multa in vos.

23 Sive pro Tito, est socius meus et in vos adiutor; sive fratres nostri, apostoli ecclesiarum, gloria Christi.
24 Ostensionem ergo, quae est caritatis vestrae et nostrae gloriationis pro vobis, in illos ostendite in faciem ecclesiarum.
9
1 Nam de ministerio, quod fit in sanctos, superfluum est mihi scribere vobis;
2 scio enim promptum animum vestrum, pro quo de vobis glorior apud Macedonas, quoniam Achaia parata est ab anno praeterito, et vestra aemulatio provocavit plurimos.
3 Misi autem fratres, ut ne, quod gloriamur de vobis, evacuetur in hac parte, ut, quemadmodum dixi, parati sitis,
4 ne, cum venerint mecum Macedones et invenerint vos imparatos, erubescamus nos, ut non dicam vos, in hac substantia.
5 Necessarium ergo existimavi rogare fratres, ut praevenerint ad vos et praeparent repromissam benedictionem vestram, ut haec sit parata sic quasi benedictio, non quasi avaritia.
6 Hoc autem: qui parce seminat, parce et metet; et, qui seminat in benedictionibus, in benedictionibus et metet.
7 Unusquisque prout destinavit corde suo, non ex tristitia aut ex necessitate; hilarem enim datorem diligit Deus.
8 Potens est autem Deus omnem gratiam abundare facere in vobis, ut, in omnibus semper omnem sufficientiam habentes, abundetis in omne opus bonum,
9 sicut scriptum est:
“ Dispersit, dedit pauperibus;
iustitia eius manet in aeternum ”.
10 Qui autem administrat semen seminanti, et panem ad manducandum praestabit et multiplicabit semen vestrum et augebit incrementa frugum iustitiae vestrae.
11 In omnibus locupletati in omnem simplicitatem, quae operatur per nos gratiarum actionem Deo
12 — quoniam ministerium huius officii non solum supplet ea, quae desunt sanctis, sed etiam abundat per multas gratiarum actiones Deo —
13 per probationem ministerii huius glorificantes Deum in oboedientia confessionis vestrae in evangelium Christi et simplicitate communionis in illos et in omnes,
14 et ipsorum obsecratione pro vobis, desiderantium vos propter eminentem gratiam Dei in vobis.
15 Gratias Deo super inenarrabili dono eius.
10
1 Ipse autem ego Paulus obsecro vos per mansuetudinem et modestiam Christi, qui in facie quidem humilis inter vos, absens autem confido in vobis;
2 rogo autem, ne praesens audeam per eam confidentiam, quae existimo audere in quosdam, qui arbitrantur nos tamquam secundum carnem ambulemus.
3 In carne enim ambulantes, non secundum carnem militamus
4 — nam arma militiae nostrae non carnalia sed potentia Deo ad destructionem munitionum — consilia destruentes
5 et omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam Dei, et in captivitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi,
6 et in promptu habentes ulcisci omnem inoboedientiam, cum impleta fuerit vestra oboedientia.
7 Quae secundum faciem sunt, videte. Si quis confidit sibi Christi se esse, hoc cogitet iterum apud se, quia sicut ipse Christi est, ita et nos.
8 Nam et si amplius aliquid gloriatus fuero de potestate nostra, quam dedit Dominus in aedificationem et non in destructionem vestram, non erubescam,
9 ut non existimer tamquam terrere vos per epistulas;
10 quoniam quidem “ Epistulae — iniquum — graves sunt et fortes, praesentia autem corporis infirma, et sermo contemptibilis ”.
11 Hoc cogitet, qui eiusmodi est, quia quales sumus verbo per epistulas absentes, tales et praesentes in facto.
12 Non enim audemus inserere aut comparare nos quibusdam, qui seipsos commendant; sed ipsi se in semetipsis metientes et comparantes semetipsos sibi, non intellegunt.
13 Nos autem non ultra mensuram gloriabimur sed secundum mensuram regulae, quam impertitus est nobis Deus, mensuram pertingendi usque ad vos.
14 Non enim quasi non pertingentes ad vos superextendimus nosmetipsos, usque ad vos enim pervenimus in evangelio Christi;
15 non ultra mensuram gloriantes in alienis laboribus, spem autem habentes, crescente fide vestra, in vobis magnificari secundum regulam nostram in abundantiam,
16 ad evangelizandum in iis, quae ultra vos sunt, et non in aliena regula gloriari in his, quae praeparata sunt.
17 Qui autem gloriatur, in Domino gloriatur;
18 non enim qui seipsum commendat, ille probatus est, sed quem Dominus commendat.
11
1 Utinam sustineretis modi cum quid insipientiae meae; sed et supportate me!

2 Aemulor enim vos Dei aemulatione; despondi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo.
3 Timeo autem, ne, sicut serpens Evam seduxit astutia sua, ita corrumpantur sensus vestri a simplicitate et castitate, quae est in Christum.
4 Nam si is qui venit, alium Christum praedicat, quem non praedicavimus, aut alium Spiritum accipitis, quem non accepistis, aut aliud evangelium, quod non recepistis, recte pateremini.
5 Existimo enim nihil me minus fecisse magnis apostolis;
6 nam etsi imperitus sermone, sed non scientia, in omni autem manifestantes in omnibus ad vos.
7 Aut numquid peccatum feci meipsum humilians, ut vos exaltemini, quoniam gratis evangelium Dei evangelizavi vobis?
8 Alias ecclesias exspoliavi accipiens stipendium ad ministerium vestrum
9 et, cum essem apud vos et egerem, nulli onerosus fui; nam, quod mihi deerat, suppleverunt fratres, qui venerunt a Macedonia; et in omnibus sine onere me vobis servavi et servabo.
10 Est veritas Christi in me, quoniam haec gloria non infringetur in me in regionibus Achaiae.
11 Quare? Quia non diligo vos? Deus scit!
12 Quod autem facio et faciam, ut amputem occasionem eorum, qui volunt occasionem, ut in quo gloriantur, inveniantur sicut et nos.
13 Nam eiusmodi pseudoapostoli, operarii subdoli, transfigurantes se in apostolos Christi.
14 Et non mirum, ipse enim Satanas transfigurat se in angelum lucis;
15 non est ergo magnum, si et ministri eius transfigurentur velut ministri iustitiae, quorum finis erit secundum opera ipsorum.
16 Iterum dico, ne quis me putet insipientem esse; alioquin velut insipientem accipite me, ut et ego modicum quid glorier.
17 Quod loquor, non loquor secundum Dominum, sed quasi in insipientia, in hac substantia gloriationis.
18 Quoniam multi gloriantur secundum carnem, et ego gloriabor.
19 Libenter enim suffertis insipientes, cum sitis ipsi sapientes;
20 sustinetis enim, si quis vos in servitutem redigit, si quis devorat, si quis accipit, si quis extollitur, si quis in faciem vos caedit.
21 Secundum ignobilitatem dico, quasi nos infirmi fuerimus; in quo quis audet, in insipientia dico, audeo et ego.
22 Hebraei sunt? Et ego. Israelitae sunt? Et ego. Semen Abrahae sunt? Et ego.
23 Ministri Christi sunt? Minus sapiens dico, plus ego: in laboribus plurimis, in carceribus abundantius, in plagis supra modum, in mortibus frequenter;
24 a Iudaeis quinquies quadragenas una minus accepi,
25 ter virgis caesus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte et die in profundo maris fui;
26 in itineribus saepe, periculis fluminum, periculis latronum, periculis ex genere, periculis ex gentibus, periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis fratribus;
27 in labore et aerumna, in vigiliis saepe, in fame et siti, in ieiuniis frequenter, in frigore et nuditate;
28 praeter illa, quae extrinsecus sunt, instantia mea cotidiana, sollicitudo omnium ecclesiarum.
29 Quis infirmatur, et non infirmor? Quis scandalizatur, et ego non uror?
30 Si gloriari oportet, quae infirmitatis meae sunt, gloriabor.
31 Deus et Pater Domini Iesu scit, qui est benedictus in saecula, quod non mentior.
32 Damasci praepositus gentis Aetae regis custodiebat civitatem Damascenorum, ut me comprehenderet;
33 et per fenestram in sporta dimissus sum per murum et effugi manus eius.
12
1 Gloriari oportet; non expedit quidem, veniam autem ad visiones et revelationes Domini.
2 Scio hominem in Christo ante annos quattuordecim — sive in corpore nescio, sive extra corpus nescio, Deus scit — raptum eiusmodi usque ad tertium caelum.
3 Et scio huiusmodi hominem — sive in corpore sive extra corpus nescio, Deus scit —
4 quoniam raptus est in paradysum et audivit arcana verba, quae non licet homini loqui.
5 Pro eiusmodi gloriabor; pro me autem nihil gloriabor nisi in infirmitatibus meis.
6 Nam, et si voluero gloriari, non ero insipiens, veritatem enim dicam; parco autem, ne quis in me existimet supra id, quod videt me aut audit ex me,
7 et ex magnitudine revelationum. Propter quod, ne extollar, datus est mihi stimulus carni, angelus Satanae, ut me colaphizet, ne extollar.
8 Propter quod ter Dominum rogavi, ut discederet a me;
9 et dixit mihi: “ Sufficit tibi gratia mea, nam virtus in infirmitate perficitur ”. Libentissime igitur potius gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.
10 Propter quod placeo mihi in infirmitatibus, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus et in angustiis, pro Christo; cum enim infirmor, tunc potens sum.
11 Factus sum insipiens. Vos me coegistis; ego enim debui a vobis commendari. Nihil enim minus fui ab his, qui sunt supra modum apostoli, tametsi nihil sum;

12 signa tamen apostoli facta sunt super vos in omni patientia, signis quoque et prodigiis et virtutibus.

13 Quid est enim quod minus habuistis prae ceteris ecclesiis, nisi quod ego ipse non gravavi vos? Donate mihi hanc iniuriam.

14 Ecce tertio hoc paratus sum venire ad vos et non ero gravis vobis; non enim quaero, quae vestra sunt, sed vos; nec enim debent filii parentibus thesaurizare, sed parentes filiis.

15 Ego autem libentissime impendam et superimpendar ipse pro animabus vestris. Si plus vos diligo, minus diligar?

16 Esto quidem, ego vos non gravavi; sed cum essem astutus, dolo vos cepi.

17 Numquid per aliquem eorum, quos misi ad vos, circumveni vos?

18 Rogavi Titum et misi cum illo fratrem; numquid Titus vos circumvenit? Nonne eodem spiritu ambulavimus? Nonne iisdem vestigiis?

19 Olim putatis quod excusemus nos apud vos? Coram Deo in Christo loquimur; omnia autem, carissimi, propter vestram aedificationem.

20 Timeo enim, ne forte, cum venero, non quales volo, inveniam vos, et ego inveniar a vobis, qualem non vultis; ne forte contentiones, aemulationes, animositates, dissensiones, detractioes, susurrations, inflationes, seditiones sint;

21 ne iterum, cum venero, humiliet me Deus meus apud vos, et lugeam multos ex his, qui ante peccaverunt et non egerunt paenitentiam super immunditia et fornicatione et impudicitia, quam gesserunt.

13

1 Ecce tertio hoc venio ad vos; in ore duorum vel trium testium stabit omne verbum.

2 Praedixi et praedico, ut praesens bis et nunc absens his, qui ante peccaverunt, et ceteris omnibus, quoniam, si venero iterum, non parcam,

3 quoniam experimentum quaeritis eius, qui in me loquitur, Christi, qui in vos non infirmatur, sed potens est in vobis.

4 Nam etsi crucifixus est ex infirmitate, sed vivit ex virtute Dei. Nam et nos infirmi sumus in illo, sed vivemus cum eo ex virtute Dei in vos.

5 Vosmetipsos tentate, si estis in fide; ipsi vos probate. An non cognoscitis vos ipsos, quia Iesus Christus in vobis est? Nisi forte reprobi estis.

6 Spero autem quod cognoscetis quia nos non sumus reprobi.

7 Oramus autem Deum, ut nihil mali faciatis, non ut nos probati pareamus, sed ut vos, quod bonum est, faciatis, nos autem ut reprobi simus.

8 Non enim possumus aliquid adversus veritatem, sed pro veritate.

9 Gaudemus enim, quando nos infirmi sumus, vos autem potentes estis; hoc et oramus, vestram consummationem.

10 Ideo haec absens scribo, ut non praesens durius agam secundum potestatem, quam Dominus dedit mihi in aedificationem et non in destructionem.

11 De cetero, fratres, gaudete, perfecti estote, exhortamini invicem, idem sapite, pacem habete, et Deus dilectionis et pacis erit vobiscum.

12 Salutate invicem in osculo sancto. Salutant vos sancti omnes.

13 Gratia Domini Iesu Christi et caritas Dei et communicatio Sancti Spiritus cum omnibus vobis.

7AD GALATAS EPISTULA SANTI PAULI APOSTOLI

8

1

1 Paulus apostolus, non ab ho minibus neque per hominem, sed per Iesum Christum et Deum Patrem, qui suscitavit eum a mortuis,

2 et, qui mecum sunt, omnes fratres ecclesiis Galatiae:

3 gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo,

4 qui dedit semetipsum pro peccatis nostris, ut eriperet nos de praesenti saeculo nequam secundum voluntatem Dei et Patris nostri,

5 cui gloria in saecula saeculorum. Amen.

6 Miror quod tam cito transferimini ab eo, qui vos vocavit in gratia Christi, in aliud evangelium;

7 quod non est aliud, nisi sunt aliqui, qui vos conturbant et volunt convertere evangelium Christi.

8 Sed licet nos aut angelus de caelo evangelizet vobis praeterquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit!

9 Sicut praediximus, et nunc iterum dico: Si quis vobis evangelizaverit praeter id, quod accepistis, anathema sit!

10 Modo enim hominibus suadeo aut Deo? Aut quaero hominibus placere? Si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem!

11 Notum enim vobis facio, fratres, evangelium, quod evangelizatum est a me, quia non est secundum hominem;

12 neque enim ego ab homine accepi illud neque didici sed per revelationem Iesu Christi.

13 Audistis enim conversationem meam aliquando in Iudaismo, quoniam supra modum persequabar ecclesiam Dei et expugnabam illam;

14 et proficiebam in Iudaismo supra multos coetaneos in genere meo, abundantius aemulator existens paternarum mearum traditionum.

15 Cum autem placuit Deo, qui me segregavit de utero matris meae et vocavit per gratiam suam,

16 ut revelaret Filium suum in me, ut evangelizarem illum in gentibus, continuo non contuli cum carne et sanguine

17 neque ascendi Hierosolimam ad antecessores meos apostolos; sed abii in Arabiam et iterum reversus sum Damascum.

18 Deinde post annos tres, ascendi Hierosolimam videre Cepham et mansi apud eum diebus quindecim;

19 alium autem apostolorum non vidi, nisi Iacobum fratrem Domini.

20 Quae autem scribo vobis, ecce coram Deo quia non mentior.

21 Deinde veni in partes Syriae et Ciliciae.

22 Eram autem ignotus facie ecclesiis Iudaeae, quae sunt in Christo;

23 tantum autem auditum habebant: “ Qui persequabatur nos aliquando, nunc evangelizat fidem, quam aliquando expugnabat ”,

24 et in me glorificabant Deum.

2

1 Deinde post annos quattuor decim, iterum ascendi Hierosolimam cum Barnaba, assumpto et Tito;

2 ascendi autem secundum revelationem; et contuli cum illis evangelium, quod praedico in gentibus, seorsum autem his, qui observabantur, ne forte in vacuum currerem aut cucurrissem.

3 Sed neque Titus, qui mecum erat, cum esset Graecus, compulsus est circumcidi.

4 Sed propter subintroductos falsos fratres, qui subintroierunt explorare libertatem nostram, quam habemus in Christo Iesu, ut nos in servitatem redigerent;

5 quibus neque ad horam cessimus subicientes nos, ut veritas evangelii permaneat apud vos.

6 Ab his autem, qui videbantur esse aliquid — quales aliquando fuerint, nihil mea interest; Deus personam hominis non accipit — mihi enim, qui observabantur, nihil contulerunt,

7 sed e contra, cum vidissent quod creditum est mihi evangelium praepetii, sicut Petro circumcisionis

8 — qui enim operatus est Petro in apostolatam circumcisionis, operatus est et mihi inter gentes —

9 et cum cognovissent gratiam, quae data est mihi, Iacobus et Cephas et Ioannes, qui videbantur columnae esse, dexteram dederunt mihi et Barnabae communionis, ut nos in gentes, ipsi autem in circumcisionem;

10 tantum ut pauperum memores essemus, quod etiam sollicitus fui hoc ipsum facere.

11 Cum autem venisset Cephas Antiochiam, in faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat.

12 Prius enim quam venirent quidam ab Iacobo, cum gentibus comedebat; cum autem venissent, subtrahebat et segregabat se, timens eos, qui ex circumcisione erant.

13 Et simulationi eius consenserunt ceteri Iudaei, ita ut et Barnabas simul abduceretur illorum simulatione.

14 Sed cum vidissem quod non recte ambularent ad veritatem evangelii, dixi Cephae coram omnibus: “ Si tu, cum Iudaeus sis, gentiliter et non Iudaice vivis, quomodo gentes cogis iudaizare? ”.

15 Nos natura Iudaei et non ex gentibus peccatores,

16 scientes autem quod non iustificatur homo ex operibus legis, nisi per fidem Iesu Christi, et nos in Christum Iesum credidimus, ut iustificemur ex fide Christi et non ex operibus legis, quoniam ex operibus legis non iustificabitur omnis caro.

17 Quodsi quaerentes iustificari in Christo, inventi sumus et ipsi peccatores, numquid Christus peccati minister est? Absit!

18 Si enim, quae destruxi, haec iterum aedifico, praevaricatorem me constituo.

19 Ego enim per legem legi mortuus sum, ut Deo vivam. Christo confixus sum cruci;

20 vivo autem iam non ego, vivit vero in me Christus; quod autem nunc vivo in carne, in fide vivo Filii Dei, qui dilexit me et tradidit seipsum pro me.

21 Non irritam facio gratiam Dei; si enim per legem iustitia, ergo Christus gratis mortuus est.

3

1 O insensati Galatae, quis vos fascinavit, ante quorum oculos Iesus Christus descriptus est crucifixus?

2 Hoc solum volo a vobis discere: Ex operibus legis Spiritum accepistis an ex auditu fidei?

3 Sic stulti estis? Cum Spiritu coeperitis, nunc carne consummaminini?

4 Tanta passi estis sine causa? Si tamen et sine causa!

5 Qui ergo tribuit vobis Spiritum et operatur virtutes in vobis, ex operibus legis an ex auditu fidei?

6 Sicut Abraham credidit Deo, et reputatum est ei ad iustitiam.

7 Cognoscitis ergo quia qui ex fide sunt, hi sunt filii Abrahae.

8 Providens autem Scriptura, quia ex fide iustificat gentes Deus, praenuntiavit Abrahae: "Benedicentur in te omnes gentes".

9 Igitur, qui ex fide sunt, benedicuntur cum fidei Abraham.

10 Quicumque enim ex operibus legis sunt, sub maledicto sunt; scriptum est enim: " Maledictus omnis, qui non permanserit in omnibus, quae scripta sunt in libro legis, ut faciat ea ".

11 Quoniam autem in lege nemo iustificatur apud Deum manifestum est, quia iustus ex fide vivet;

12 lex autem non est ex fide; sed, qui fecerit ea, vivet in illis.

13 Christus nos redemit de maledicto legis factus pro nobis maledictum, quia scriptum est: " Maledictus omnis, qui pendet in ligno " ,

14 ut in gentes benedictio Abrahae fieret in Christo Iesu, ut promissionem Spiritus accipiamus per fidem.

15 Fratres, secundum hominem dico, tamen hominis confirmatum testamentum nemo irritum facit aut superordinat.

16 Abrahae autem dictae sunt promissiones et semini eius. Non dicit: " Et seminibus " , quasi in multis, sed quasi in uno: "Et semini tuo", qui est Christus.

17 Hoc autem dico: Testamentum confirmatum a Deo, quae post quadringentos et triginta annos facta est lex, non irritum facit ad evacuandam promissionem.

18 Nam si ex lege hereditas, iam non ex promissione; Abrahae autem per promissionem donavit Deus.

19 Quid igitur lex? Propter transgressiones apposita est, donec veniret semen, cui promissum est, ordinata per angelos in manu mediatoris.

20 Mediator autem unius non est, Deus autem unus est.

21 Lex ergo adversus promissa Dei? Absit. Si enim data esset lex, quae posset vivificare, vere ex lege esset iustitia.

22 Sed conclusit Scriptura omnia sub peccato, ut promissio ex fide Iesu Christi daretur credentibus.

23 Prius autem quam veniret fides, sub lege custodiebamur conclusi in eam fidem, quae revelanda erat.

24 Itaque lex paedagogus noster fuit in Christum, ut ex fide iustificemur;

25 at ubi venit fides, iam non sumus sub paedagogo.

26 Omnes enim filii Dei estis per fidem in Christo Iesu.

27 Quicumque enim in Christum baptizati estis, Christum induistis:

28 non est Iudaeus neque Graecus, non est servus neque liber, non est masculus et femina; omnes enim vos unus estis in Christo Iesu.

29 Si autem vos Christi, ergo Abrahae semen estis, secundum promissionem heredes.

4

1 Dico autem: Quanto tempore heres parvulus est, nihil differt a servo, cum sit dominus omnium,

2 sed sub tutoribus est et actoribus usque ad praefinitum tempus a patre.

3 Ita et nos, cum essemus parvuli, sub elementis mundi eramus servientes;

4 at ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege,

5 ut eos, qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus.

6 Quoniam autem estis filii, misit Deus Spiritum Filii sui in corda nostra clamantem: " Abba, Pater! " .

7 Itaque iam non es servus sed filius; quod si filius, et heres per Deum.

8 Sed tunc quidem ignorantes Deum, his, qui natura non sunt dii, servistis;

9 nunc autem, cum cognoveritis Deum, immo cogniti sitis a Deo, quomodo convertimini iterum ad infirma et egena elementa, quibus rursus ut antea servire vultis?

10 Dies observatis et menses et tempora et annos!

11 Timeo vos, ne forte sine causa laboraverim in vobis.

12 Estote sicut ego, quia et ego sicut vos; fratres, obsecro vos. Nihil me laesistis;
13 scitis autem quia per infirmitatem carnis pridem vobis evangelizavi,
14 et tentationem vestram in carne mea non sprevisistis neque respuistis, sed sicut angelum Dei excepistis me, sicut Christum Iesum.
15 Ubi est ergo beatitudo vestra? Testimonium enim perhibeo vobis, quia, si fieri posset, oculos vestros eruissetis et dedissetis mihi.
16 Ergo inimicus vobis factus sum, verum dicens vobis?
17 Aemulantur vos non bene, sed excludere vos volunt, ut illos aemulemini.
18 Bonum est autem aemulari in bono semper, et non tantum cum praesens sum apud vos,
19 filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis!
20 Vellem autem esse apud vos modo et mutare vocem meam, quoniam incertus sum in vobis.
21 Dicite mihi, qui sub lege vultis esse: Legem non auditis?
22 Scriptum est enim quoniam Abraham duos filios habuit, unum de ancilla et unum de libera.
23 Sed qui de ancilla, secundum carnem natus est; qui autem de libera, per promissionem.
24 Quae sunt per allegoriam dicta; ipsae enim sunt duo Testamenta, unum quidem a monte Sinai, in servitutem generans, quod est Agar.
25 Illud vero Agar mons est Sinai in Arabia, respondet autem Ierusalem, quae nunc est; servit enim cum filiis suis.
26 Illa autem, quae sursum est Ierusalem, libera est, quae est mater nostra;
27 scriptum est enim:
“ Laetare, sterilis, quae non paris,
erumpe et exclama, quae non parturis,
quia multi filii desertae
magis quam eius, quae habet virum ”.
28 Vos autem, fratres, secundum Isaac promissionis filii estis.
29 Sed quomodo tunc, qui secundum carnem natus fuerat, persequebatur eum, qui secundum spiritum, ita et nunc.
30 Sed quid dicit Scriptura? “ Eice ancillam et filium eius; non enim heres erit filius ancillae cum filio liberae ”.
31 Itaque, fratres, non sumus ancillae filii sed liberae.
5
1 Hac libertate nos Christus liberavit; state igitur et nolite iterum iugo servitutis detineri.
2 Ecce ego Paulus dico vobis quoniam, si circumcidamini, Christus vobis nihil proderit.
3 Testificor autem rursus omni homini circumcidenti se quoniam debitor est universae legis faciendae.
4 Evacuati estis a Christo, qui in lege iustificamini, a gratia excidistis.
5 Nos enim Spiritu ex fide spem iustitiae exspectamus.
6 Nam in Christo Iesu neque circumcisio aliquid valet neque praeputium, sed fides, quae per caritatem operatur.
7 Currebatis bene; quis vos impedivit veritati non oboedire?
8 Haec persuasio non est ex eo, qui vocat vos.
9 Modicum fermentum totam massam corrumpit.
10 Ego confido in vobis in Domino, quod nihil aliud sapietis; qui autem conturbat vos, portabit iudicium, quicumque est ille.
11 Ego autem, fratres, si circumcisionem adhuc praedico, quid adhuc persecutionem patior? Ergo evacuatum est scandalum crucis.
12 Utinam et abscondantur, qui vos conturbant!
13 Vos enim in libertatem vocati estis, fratres; tantum ne libertatem in occasionem detis carni, sed per caritatem servite invicem.
14 Omnis enim lex in uno sermone impletur, in hoc: Diliges proximum tuum sicut teipsum.
15 Quod si invicem mordetis et devoratis, videte, ne ab invicem consumamini!
16 Dico autem: Spiritu ambulate et concupiscentiam carnis ne perfeceritis.
17 Caro enim concupiscit adversus Spiritum, Spiritus autem adversus carnem; haec enim invicem adversantur, ut non, quaecumque vultis, illa faciatis.
18 Quod si Spiritu ducimini, non estis sub lege.
19 Manifesta autem sunt opera carnis, quae sunt fornicatio, immunditia, luxuria,
20 idolorum servitus, veneficia, inimicitiae, contentiones, aemulationes, irae, rixae, dissensiones, sectae,
21 invidiae, ebrietates, comissiones et his similia; quae praedico vobis, sicut praedixi, quoniam, qui talia agunt, regnum Dei non consequentur.
22 Fructus autem Spiritus est caritas, gaudium, pax, longanimitas, benignitas, bonitas, fides,
23 mansuetudo, continentia; adversus huiusmodi non est lex.
24 Qui autem sunt Christi Iesu, carnem crucifixerunt cum vitis et concupiscentiis.
25 Si vivimus Spiritu, Spiritu et ambulemus.
26 Non efficiamur inanis gloriae cupidi, invicem provocantes, invicem invidentes.
6

- 1 Fratres, et si praeoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spiritales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans teipsum, ne et tu tenteris.
- 2 Alter alterius onera portate et sic adimplebitis legem Christi.
- 3 Nam si quis existimat se aliquid esse, cum sit nihil, ipse se seducit;
- 4 opus autem suum probet unusquisque et sic in semetipso tantum gloriationem habebit et non in altero.
- 5 Unusquisque enim onus suum portabit.
- 6 Communicet autem is, qui catechizatur verbum, ei qui se catechizat, in omnibus bonis.
- 7 Nolite errare: Deus non irridetur. Quae enim seminaverit homo, haec et metet;
- 8 quoniam, qui seminat in carne sua, de carne metet corruptionem; qui autem seminat in Spiritu, de Spiritu metet vitam aeternam.
- 9 Bonum autem facientes infatigabiles, tempore enim suo metemus non deficientes.
- 10 Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei.
- 11 Videte qualibus litteris scripsi vobis mea manu.
- 12 Quicumque volunt placere in carne, hi cogunt vos circumcidi, tantum ut crucis Christi persecutionem non patiantur;
- 13 neque enim, qui circumciduntur, legem custodiunt, sed volunt vos circumcidi, ut in carne vestra gloriantur.
- 14 Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.

- 15 Neque enim circumcisio aliquid est neque praeputium sed nova creatura.
- 16 Et quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos et misericordia et super Israel Dei.
- 17 De cetero nemo mihi molestus sit; ego enim stigmata Iesu in super corpore meo porto.
- 18 Gratia Domini nostri Iesu Christi cum spiritu vestro, fratres. Amen.

9EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI AD EPHESIOS

10

1

1 Paulus, apostolus Christi Iesu per voluntatem Dei, sanctis, qui sunt Ephesi, et fidelibus in Christo Iesu:
2 gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo.
3 Benedictus Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi,
qui benedixit nos in omni benedictione spiritali in caelestibus in Christo,
4 sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem,
ut essemus sancti et immaculati in conspectu eius in caritate;
5 qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum
per Iesum Christum in ipsum,
secundum beneplacitum voluntatis suae,
6 in laudem gloriae gratiae suae,
in qua gratificavit nos in Dilecto,
7 in quo habemus redemptionem per sanguinem eius,
remissionem peccatorum,
secundum divitias gratiae eius,
8 quam superabundare fecit in nobis
in omni sapientia et prudentia,
9 notum faciens nobis mysterium voluntatis suae,
secundum beneplacitum eius, quod proposuit in eo,
10 in dispensationem plenitudinis temporum:
recapitulare omnia in Christo,
quae in caelis et quae in terra, in ipso;
11 in quo etiam sorte vocati sumus, praedestinati secundum propositum eius, qui omnia operatur secundum consilium
voluntatis suae,
12 ut simus in laudem gloriae eius, qui ante speravimus in Christo;
13 in quo et vos cum audissetis verbum veritatis, evangelium salutis vestrae, in quo et credentes signati estis Spiritu
promissionis Sancto,
14 qui est arrabo hereditatis nostrae in redemptionem acquisitionis, in laudem gloriae ipsius.
15 Propterea et ego audiens fidem vestram, quae est in Domino Iesu, et dilectionem in omnes sanctos,
16 non cesso gratias agens pro vobis memoriam faciens in orationibus meis,
17 ut Deus Domini nostri Iesu Christi, Pater gloriae, det vobis Spiritum sapientiae et revelationis in agnitione eius,
18 illuminatos oculos cordis vestri, ut sciatis quae sit spes vocationis eius, quae divitiae gloriae hereditatis eius in
sanctis,
19 et quae sit supereminens magnitudo virtutis eius in nos, qui credimus, secundum operationem potentiae virtutis eius,
20 quam operatus est in Christo, suscitans illum a mortuis et constituens ad dexteram suam in caelestibus
21 supra omnem principatum et potestatem et virtutem et dominationem et omne nomen, quod nominatur non solum in
hoc saeculo sed et in futuro;
22 et omnia subiecit sub pedibus eius et ipsum dedit caput supra omnia ecclesiae,
23 quae est corpus ipsius, plenitudo eius, qui omnia in omnibus adimpletur.

2

1 Et vos, cum essetis mortui de lictis et peccatis vestris,
2 in qui bus aliquando ambulastis secundum saeculum mundi huius, secundum principem potestatis aeris, spiritus, qui
nunc operatur in filios diffidentiae;
3 in quibus et nos omnes aliquando conversati sumus in concupiscentiis carnis nostrae, facientes voluntates carnis et
cogitationum, et eramus natura filii irae, sicut et ceteri.
4 Deus autem, qui dives est in misericordia, propter nimiam caritatem suam, qua dilexit nos,
5 et cum essemus mortui peccatis, convivificavit nos Christo — gratia estis salvati —
6 et conresuscitavit et consedere fecit in caelestibus in Christo Iesu,
7 ut ostenderet in saeculis supervenientibus abundantes divitias gratiae suae in bonitate super nos in Christo Iesu.
8 Gratia enim estis salvati per fidem; et hoc non ex vobis, Dei donum est:
9 non ex operibus, ut ne quis glorietur.
10 Ipsius enim sumus factura, creati in Christo Iesu in opera bona, quae praeparavit Deus, ut in illis ambulemus.
11 Propter quod memores estote, quod aliquando vos gentes in carne, qui dicimini praeputium ab ea, quae dicitur
circumcisio in carne manufacta,
12 quia eratis illo in tempore sine Christo, alienati a conversatione Israel et extranei testamentorum promissionis, spem
non habentes et sine Deo in mundo.

13 Nunc autem in Christo Iesu vos, qui aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine Christi.
14 Ipse est enim pax nostra, qui fecit utraque unum et medium parietem maceriae solvit, inimicitiam, in carne sua,
15 legem mandatorum in decretis evacuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hominem, faciens pacem,
16 et reconciliet ambos in uno corpore Deo per crucem, interficiens inimicitiam in semetipso.
17 Et veniens evangelizavit pacem vobis, qui longe fuistis, et pacem his, qui prope;
18 quoniam per ipsum habemus accessum ambo in uno Spiritu ad Patrem.
19 Ergo iam non estis extranei et advenae, sed estis concives sanctorum et domestici Dei,
20 supraedificati super fundamentum apostolorum et prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Iesu,
21 in quo omnis aedificatio compacta crescit in templum sanctum in Domino,
22 in quo et vos coaedificamini in habitaculum Dei in Spiritu.

3

1 Huius rei gratia, ego Paulus, vinctus Christi Iesu pro vobis gentibus —
2 si tamen audistis dispensationem gratiae Dei, quae data est mihi pro vobis,
3 quoniam secundum revelationem notum mihi factum est mysterium, sicut supra scripsi in brevi,
4 prout potestis legentes intellegere prudentiam meam in mysterio Christi,
5 quod aliis generationibus non innotuit filiis hominum, sicuti nunc revelatum est sanctis apostolis eius et prophetis in Spiritu,
6 esse gentes coheredes et concorporales et participes promissionis in Christo Iesu per evangelium,
7 cuius factus sum minister secundum donum gratiae Dei, quae data est mihi secundum operationem virtutis eius.
8 Mihi omnium sanctorum minimo data est gratia haec: gentibus evangelizare investigabiles divitias Christi
9 et illuminare omnes, quae sit dispensatio mysterii absconditi a saeculis in Deo, qui omnia creavit,
10 ut innotescat nunc principatibus et potestatibus in caelestibus per ecclesiam multiformis sapientia Dei,
11 secundum propositum saeculorum, quod fecit in Christo Iesu Domino nostro,
12 in quo habemus fiduciam et accessum in confidentia per fidem eius.
13 Propter quod peto, ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis, quae est gloria vestra.
14 Huius rei gratia flecto genua mea ad Patrem,
15 ex quo omnis paternitas in caelis et in terra nominatur,
16 ut det vobis secundum divitias gloriae suae virtute corroborari per Spiritum eius in interiorum hominum,
17 habitare Christum per fidem in cordibus vestris, in caritate radicati et fundati,
18 ut valeatis comprehendere cum omnibus sanctis quae sit latitudo et longitudo et sublimitas et profundum,
19 scire etiam supereminentem scientiae caritatem Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei.
20 Ei autem, qui potens est supra omnia facere superabundanter quam petimus aut intellegimus, secundum virtutem,
quae operatur in nobis,
21 ipsi gloria in ecclesia et in Christo Iesu in omnes generationes saeculi saeculorum. Amen.

4

1 Obsecro itaque vos ego, vinctus in Domino, ut digne ambuletis vocatione, qua vocati estis,
2 cum omni humilitate et mansuetudine, cum longanimitate, supportantes invicem in caritate,
3 solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis;
4 unum corpus et unus Spiritus, sicut et vocati estis in una spe vocationis vestrae;
5 unus Dominus, una fides, unum baptisma;
6 unus Deus et Pater omnium, qui super omnes et per omnia et in omnibus.
7 Unicuique autem nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi. 8 Propter quod dicit:
“ Ascendens in altum captivam duxit captivitatem,
dedit dona hominibus ”.
9 Illud autem “ ascendit ” quid est, nisi quia et descendit in inferiores partes terrae?
10 Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes caelos, ut impleret omnia.
11 Et ipse dedit quosdam quidem apostolos, quosdam autem prophetas, alios vero evangelistas, alios autem pastores et doctores
12 ad instructionem sanctorum in opus ministerii, in aedificationem corporis Christi,
13 donec occurramus omnes in unitatem fidei et agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi,
14 ut iam non simus parvuli fluctuantes et circumacti omni vento doctrinae in fallacia hominum, in astutia ad circumventionem erroris;
15 veritatem autem facientes in caritate crescamus in illum per omnia, qui est caput Christus,
16 ex quo totum corpus compactum et conexum per omnem iuncturam subministrationis secundum operationem in mensura uniuscuiusque partis augmentum corporis facit in aedificationem sui in caritate.
17 Hoc igitur dico et testificor in Domino, ut iam non ambuletis, sicut et gentes ambulant in vanitate sensus sui
18 tenebris obscuratum habentes intellectum, alienati a vita Dei propter ignorantiam, quae est in illis propter caecitatem cordis ipsorum;

19 qui indolentes semetipsos tradiderunt impudicitiae in operationem immunditiae omnis in avaritia.
20 Vos autem non ita didicistis Christum,
21 si tamen illum audistis et in ipso edocti estis, sicut est veritas in Iesu:
22 deponere vos secundum pristinam conversationem veterem hominem, qui corrumpitur secundum desideria erroris,
23 renovari autem spiritu mentis vestrae
24 et induere novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis.
25 Propter quod deponentes mendacium loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo, quoniam sumus invicem membra.
26 Irascimini et nolite peccare; sol non occidat super iracundiam vestram,
27 et nolite locum dare Diabolo.
28 Qui furabatur, iam non furetur, magis autem laboret operando manibus bonum, ut habeat unde tribuat necessitatem patienti.
29 Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat, sed si quis bonus ad aedificationem opportunitatis, ut det gratiam audientibus.
30 Et nolite contristare Spiritum Sanctum Dei, in quo signati estis in diem redemptionis.
31 Omnis amaritudo et ira et indignatio et clamor et blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia.
32 Estote autem invicem benigni, misericordes, donantes invicem, sicut et Deus in Christo donavit vobis.

5
1 Estote ergo imitatores Dei, sicut filii carissimi,
2 et ambulate in dilectione, sicut et Christus dilexit nos et tradidit seipsum pro nobis oblationem et hostiam Deo in odorem suavitatis.
3 Fornicatio autem et omnis immunditia aut avaritia nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos,
4 et turpitudine et stultiloquium aut scurrilitas, quae non decent, sed magis gratiarum actio.
5 Hoc enim scitote intellegentes quod omnis fornicator aut immundus aut avarus, id est idolorum cultor, non habet hereditatem in regno Christi et Dei.
6 Nemo vos decipiat inanibus verbis; propter haec enim venit ira Dei in filios diffidentiae.
7 Nolite ergo effici participes eorum;
8 eratis enim aliquando tenebrae, nunc autem lux in Domino. Ut filii lucis ambulate
9 — fructus enim lucis est in omni bonitate et iustitia et veritate —
10 probantes quid sit beneplacitum Domino;
11 et nolite communicare operibus infructuosis tenebrarum, magis autem et redarguite;
12 quae enim in occulto fiunt ab ipsis, turpe est et dicere;
13 omnia autem, quae arguuntur, a lumine manifestantur,
14 omne enim, quod manifestatur, lumen est. Propter quod dicit: “ Surge, qui dormis, et exurge a mortuis, et illuminabit te Christus ”.
15 Videte itaque caute quomodo ambuletis, non quasi insipientes sed ut sapientes,
16 redimentes tempus, quoniam dies mali sunt.
17 Propterea nolite fieri imprudentes, sed intellegite, quae sit voluntas Domini.
18 Et nolite inebriari vino, in quo est luxuria, sed implemini Spiritu
19 loquentes vobismetipsis in psalmis et hymnis et canticis spiritalibus, cantantes et psallentes in cordibus vestris Domino.
20 Gratias agentes semper pro omnibus in nomine Domini nostri Iesu Christi Deo et Patri,
21 subiecti invicem in timore Christi.
22 Mulieres viris suis sicut Domino,
23 quoniam vir caput est mulieris, sicut et Christus caput est ecclesiae, ipse salvator corporis.
24 Sed ut ecclesia subiecta est Christo, ita et mulieres viris in omnibus.
25 Viri, diligite uxores, sicut et Christus dilexit ecclesiam et seipsum tradidit pro ea,
26 ut illam sanctificaret mundans lavacro aquae in verbo,
27 ut exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam non habentem maculam aut rugam aut aliquid eiusmodi, sed ut sit sancta et immaculata.
28 Ita et viri debent diligere uxores suas ut corpora sua. Qui suam uxorem diligit, seipsum diligit;
29 nemo enim umquam carnem suam odio habuit, sed nutrit et fovet eam sicut et Christus ecclesiam,
30 quia membra sumus corporis eius.
31 Propter hoc relinquet homo patrem et matrem et adhaerebit uxori suae, et erunt duo in carne una.
32 Mysterium hoc magnum est; ego autem dico de Christo et ecclesia!
33 Verumtamen et vos singuli unusquisque suam uxorem sicut seipsum diligit; uxor autem timeat virum.

6
1 Filii, oboedite parentibus vestris in Domino; hoc enim est iustum.
2 Honora patrem tuum et matrem, quod est mandatum primum cum promissione,
3 ut bene sit tibi, et sis longaevus super terram.

4 Et, patres, nolite ad iracundiam provocare filios vestros, sed educate illos in disciplina et correptione Domini.
5 Servi, oboedite dominis carnalibus cum timore et tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo;
6 non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed ut servi Christi facientes voluntatem Dei ex animo;
7 cum bona voluntate servientes, sicut Domino et non hominibus,
8 scientes quoniam unusquisque, si quid fecerit bonum, hoc percipiet a Domino, sive servus sive liber.
9 Et, domini, eadem facite illis, remittentes minas, scientes quia et illorum et vester Dominus est in caelis, et personarum acceptio non est apud eum.
10 De cetero confortamini in Domino et in potentia virtutis eius.
11 Induite armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias Diaboli.
12 Quia non est nobis colluctatio adversus sanguinem et carnem sed adversus principatus, adversus potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, adversus spiritalia nequitiæ in caelestibus.
13 Propterea accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo et, omnibus perfectis, stare.
14 State ergo succincti lumbos vestros in veritate et induti lorica iustitiæ
15 et calceati pedes in præparatione evangelii pacis,
16 in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela Maligni ignea extinguere;
17 et galeam salutis assumite et gladium Spiritus, quod est verbum Dei;
18 per omnem orationem et obsecrationem orantes omni tempore in Spiritu, et in ipso vigilantes in omni instantia et obsecratione pro omnibus sanctis
19 et pro me, ut detur mihi sermo in aperitione oris mei cum fiducia notum facere mysterium evangelii,
20 pro quo legatione fungor in catena, ut in ipso audeam, prout oportet me, loqui.
21 Ut autem et vos sciatis, quæ circa me sunt, quid agam, omnia nota vobis faciet Tychicus, carissimus frater et fidelis minister in Domino,
22 quem misi ad vos in hoc ipsum, ut cognoscatis, quæ circa nos sunt, et consoletur corda vestra.
23 Pax fratribus et caritas cum fide a Deo Patre et Domino Iesu Christo.
24 Gratia cum omnibus, qui diligunt Dominum nostrum Iesum Christum in incorruptione.

11AD PHILIPPENSES EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI

12

1

1 Paulus et Timotheus servi Christi Iesu omnibus sanctis in Christo Iesu, qui sunt Philippis, cum episcopis et diaconis:
2 gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo.
3 Gratias ago Deo meo in omni memoria vestri,
4 semper in omni oratione mea pro omnibus vobis cum gaudio deprecationem faciens
5 super communionem vestram in evangelio a prima die usque nunc;
6 confidens hoc ipsum, quia, qui coepit in vobis opus bonum, perficiet usque in diem Christi Iesu;
7 sicut est mihi iustum hoc sentire pro omnibus vobis, eo quod habeam in corde vos et in vinculis meis et in defensione
et confirmatione evangelii socios gratiae meae omnes vos esse.
8 Testis enim mihi Deus, quomodo cupiam omnes vos in visceribus Christi Iesu.
9 Et hoc oro, ut caritas vestra magis ac magis abundet in scientia et omni sensu,
10 ut probetis potiora, ut sitis sinceri et sine offensa in diem Christi,
11 repleti fructu iustitiae, qui est per Iesum Christum, in gloriam et laudem Dei.
12 Scire autem vos volo, fratres, quia, quae circa me sunt, magis ad profectum venerunt evangelii,
13 ita ut vincula mea manifesta fierent in Christo in omni praetorio et in ceteris omnibus;
14 et plures e fratribus in Domino confidentes vinculis meis, abundantius audere sine timore verbum loqui.
15 Quidam quidem et propter invidiam et contentionem, quidam autem et propter bonam voluntatem Christum
praedicant;
16 hi quidem ex caritate scientes quoniam in defensionem evangelii positus sum,
17 illi autem ex contentione Christum annuntiant, non sincere, existimantes pressuram se suscitare vinculis meis.
18 Quid enim? Dum omni modo, sive sub obtentu sive in veritate, Christus annuntietur, et in hoc gaudeo; sed et
gaudebo,
19 scio enim quia hoc mihi proveniet in salutem per vestram orationem et subministrationem Spiritus Iesu Christi,
20 secundum expectationem et spem meam quia in nullo confundar, sed in omni fiducia, sicut semper et nunc,
magnificabitur Christus in corpore meo, sive per vitam sive per mortem.
21 Mihi enim vivere Christus est et mori lucrum.
22 Quod si vivere in carne, hic mihi fructus operis est, et quid eligam ignoro.
23 Coartor autem ex his duobus: desiderium habens dissolvi et cum Christo esse, multo magis melius;
24 permanere autem in carne, magis necessarium est propter vos.
25 Et hoc confidens, scio quia manebo et permanebo omnibus vobis ad profectum vestrum et gaudium fidei,
26 ut gloriatio vestra abundet in Christo Iesu in me, per meum adventum iterum ad vos.
27 Tantum digne evangelio Christi conversamini, ut sive cum venero et videro vos, sive absens audiam de vobis quia
statis in uno Spiritu unanimes, concertantes fide evangelii;
28 et in nullo perterriti ab adversariis, quod est illis indicium perditionis, vobis autem salutis, et hoc a Deo;
29 quia vobis hoc donatum est pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini
30 idem certamen habentes, quale vidistis in me et nunc auditis in me.

2

1 Si qua ergo consolatio in Christo, si quod solacium caritatis, si qua communio spiritus, si quae viscera et
miserationes,
2 implete gaudium meum, ut idem sapiatis, eandem caritatem habentes, unanimes, id ipsum sapientes;
3 nihil per contentionem neque per inanem gloriam, sed in humilitate superiores sibi invicem arbitantes;
4 non, quae sua sunt, singuli considerantes, sed et ea, quae aliorum.
5 Hoc sentite in vobis, quod et in Christo Iesu:
6 qui cum in forma Dei esset,
non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo,
7 sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens,
in similitudinem hominum factus;
et habitu inventus ut homo,
8 humiliavit semetipsum factus oboediens usque ad mortem,
mortem autem crucis.
9 Propter quod et Deus illum exaltavit
et donavit illi nomen,
quod est super omne nomen,
10 ut in nomine Iesu omne genu flectatur
caelestium et terrestrium et infernorum,
11 et omnis lingua confiteatur

“ Dominus Iesus Christus! ”,
in gloriam Dei Patris.

12 Itaque, carissimi mei, sicut semper oboedistis, non ut in praesentia mei tantum sed multo magis nunc in absentia mea, cum metu et tremore vestram salutem operamini;

13 Deus est enim, qui operatur in vobis et velle et perficere pro suo beneplacito.

14 Omnia facite sine murmurationibus et haesitationibus,

15 ut efficiamini sine querela et simplices, filii Dei sine reprehensione in medio generationis pravae et perversae, inter quos lucetis sicut luminaria in mundo,

16 verbum vitae firmiter tenentes ad gloriam meam in die Christi, quia non in vacuum cucurri neque in vacuum laboravi.

17 Sed et si delibor supra sacrificium et obsequium fidei vestrae, gaudeo et congaudeo omnibus vobis;

18 idipsum autem et vos gaudete et congaudete mihi.

19 Spero autem in Domino Iesu Timotheum cito me mittere ad vos, ut et ego bono animo sim, cognitis, quae circa vos sunt.

20 Neminem enim habeo tam unanimum, qui sincere pro vobis sollicitus sit;

21 omnes enim sua quaerunt, non quae sunt Iesu Christi.

22 Probationem autem eius cognoscitis, quoniam sicut patri filius mecum servivit in evangelium.

23 Hunc igitur spero me mittere, mox ut videro, quae circa me sunt;

24 confido autem in Domino, quoniam et ipse cito veniam.

25 Necessarium autem existimavi Epaphroditum fratrem et cooperatorem et commilitonem meum, vestrum autem apostolum et ministrum necessitatis meae, mittere ad vos,

26 quoniam omnes vos desiderabat et maestus erat, propterea quod audieratis illum infirmatum.

27 Nam et infirmatus est usque ad mortem, sed Deus misertus est eius; non solum autem eius, verum et mei, ne tristitiam super tristitiam haberem.

28 Festinantius ergo misi illum, ut, viso eo, iterum gaudeatis, et ego sine tristitia sim.

29 Excipite itaque illum in Domino cum omni gaudio et eiusmodi cum honore habetote,

30 quoniam propter opus Christi usque ad mortem accessit in interitum tradens animam suam, ut suppleret id, quod vobis deerat ministerii erga me.

3

1 De cetero, fratres mei, gaudete in Domino. Eadem vobis scribe re mihi quidem non pigrum, vobis autem securum.

2 Videte canes, videte malos operarios, videte concisionem!

3 Nos enim sumus circumcisio, qui Spiritu Dei servimus et gloriamur in Christo Iesu et non in carne fiduciam habentes,

4 quamquam ego habeam confidentiam et in carne. Si quis alius videtur confidere in carne, ego magis:

5 circumcisus octava die, ex genere Israel, de tribu Benjamin, Hebraeus ex Hebraeis, secundum legem pharisaeus,

6 secundum aemulationem persequens ecclesiam, secundum iustitiam, quae in lege est, conversatus sine querela.

7 Sed, quae mihi erant lucra, haec arbitratus sum propter Christum detrimentum.

8 Verumtamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentiam scientiae Christi Iesu Domini mei, propter quem omnia detrimentum feci et arbitrator ut stercora, ut Christum lucrifaciam

9 et inveniar in illo non habens meam iustitiam, quae ex lege est, sed illam, quae per fidem est Christi, quae ex Deo est iustitia in fide;

10 ad cognoscendum illum et virtutem resurrectionis eius et communionem passionum illius, conformans me morti eius,

11 si quo modo occurram ad resurrectionem, quae est ex mortuis.

12 Non quod iam acceperim aut iam perfectus sim; persequor autem si umquam comprehendam, sicut et comprehensus sum a Christo Iesu.

13 Fratres, ego me non arbitror comprehendisse; unum autem: quae quidem retro sunt, obliviscens, ad ea vero, quae ante sunt, extendens me

14 ad destinatum persequor, ad bravium supernae vocationis Dei in Christo Iesu.

15 Quicumque ergo perfecti, hoc sentiamus; et si quid aliter sapitis, et hoc vobis Deus revelabit;

16 verumtamen, ad quod pervenimus, in eodem ambulemus.

17 Coimitatores mei estote, fratres, et observate eos, qui ita ambulant, sicut habetis formam nos.

18 Multi enim ambulant, quos saepe dicebam vobis, nunc autem et flens dico, inimicos crucis Christi,

19 quorum finis interitus, quorum deus venter et gloria in confusione ipsorum, qui terrena sapiunt.

20 Noster enim municipatus in caelis est, unde etiam salvatorem expectamus Dominum Iesum Christum,

21 qui transfigurabit corpus humilitatis nostrae, ut illud conforme faciat corpori gloriae suae secundum operationem, qua possit etiam subicere sibi omnia.

4

1 Itaque, fratres mei carissimi et desideratissimi, gaudium et corona mea, sic state in Domino, carissimi!

2 Evodiam rogo et Syntychen deprecor idipsum sapere in Domino.

3 Etiam rogo et te, germane compar, adiuva illas, quae mecum concertaverunt in evangelio cum Clemente et ceteris adiutoribus meis, quorum nomina sunt in libro vitae.

4 Gaudete in Domino semper. Iterum dico: Gaudete!

5 Modestia vestra nota sit omnibus hominibus. Dominus prope.

6 Nihil solliciti sitis, sed in omnibus oratione et obsecratione cum gratiarum actione petitiones vestrae innotescant apud Deum.

7 Et pax Dei, quae exsuperat omnem sensum, custodiet corda vestra et intellegentias vestras in Christo Iesu.

8 De cetero, fratres, quaecumque sunt vera, quaecumque pudica, quaecumque iusta, quaecumque casta, quaecumque amabilia, quaecumque bonae famaе, si qua virtus et si qua laus, haec cogitate;

9 quae et didicistis et accepistis et audistis et vidistis in me, haec agite; et Deus pacis erit vobiscum.

10 Gavisus sum autem in Domino vehementer, quoniam tandem aliquando refluistis pro me sentire, sicut et sentiebatis, opportunitate autem carebatis.

11 Non quasi propter penuriam dico, ego enim didici, in quibus sum, sufficiens esse.

12 Scio et humiliari, scio et abundare; ubique et in omnibus institutus sum et satiari et esurire et abundare et penuriam pati.

13 Omnia possum in eo, qui me confortat.

14 Verumtamen bene fecistis communicantes tribulationi meae.

15 Scitis autem et vos, Philippenses, quod in principio evangelii, quando profectus sum a Macedonia, nulla mihi ecclesia communicavit in ratione dati et accepti, nisi vos soli;

16 quia et Thessalonicam et semel et bis in usum mihi misistis.

17 Non quia quaero datum, sed requiro fructum, qui abundet in rationem vestram.

18 Accepi autem omnia et abundo; repletus sum acceptis ab Epaphrodito, quae misistis odorem suavitatis, hostiam acceptam, placentem Deo.

19 Deus autem meus implebit omne desiderium vestrum secundum divitias suas in gloria in Christo Iesu.

20 Deo autem et Patri nostro gloria in saecula saeculorum. Amen.

21 Salutate omnem sanctum in Christo Iesu. Salutant vos, qui mecum sunt, fratres.

22 Salutant vos omnes sancti, maxime autem, qui de Caesaris domo sunt.

23 Gratia Domini Iesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

13AD COLOSSENSIS EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI

14

1

1 Paulus, apostolus Christi Iesu per voluntatem Dei, et Timo theus frater
2 his, qui sunt Colossis, sanctis et fidelibus fratribus in Christo: gratia vobis et pax a Deo Patre nostro.
3 Gratias agimus Deo Patri Domini nostri Iesu Christi semper pro vobis orantes,
4 audientes fidem vestram in Christo Iesu et dilectionem, quam habetis in sanctos omnes,
5 propter spem, quae reposita est vobis in caelis, quam ante audistis in verbo veritatis evangelii,
6 quod pervenit ad vos, sicut et in universo mundo est fructificans et crescens, sicut et in vobis, ex ea die, qua audistis
et cognovistis gratiam Dei in veritate;
7 sicut didicistis ab Epaphra carissimo conservo nostro, qui est fidelis pro nobis minister Christi,
8 qui etiam manifestavit nobis dilectionem vestram in Spiritu.
9 Ideo et nos, ex qua die audivimus, non cessamus pro vobis orantes et postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis
eius in omni sapientia et intellectu spiritali,
10 ut ambuletis digne Domino per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes et crescentes in scientia Dei,
11 in omni virtute confortati secundum potentiam claritatis eius in omnem patientiam et longanimitatem, cum gaudio
12 gratias agentes Patri,
qui idoneos vos fecit in partem sortis sanctorum in lumine;
13 qui eripuit nos de potestate tenebrarum
et transtulit in regnum Filii dilectionis suae,
14 in quo habemus redemptionem,
remissionem peccatorum;
15 qui est imago Dei invisibilis,
primogenitus omnium creaturarum,
16 quia in ipso condita sunt universa in caelis et in terra,
visibilia et invisibilia,
sive throni sive dominationes
sive principatus sive potestates.
Omnia per ipsum et in ipsum creata sunt,
17 et ipse est ante omnia,
et omnia in ipso constant.
18 Et ipse est caput corporis ecclesiae;
qui est principium, primogenitus ex mortuis,
ut sit in omnibus ipse primatum tenens,
19 quia in ipso complacuit omnem plenitudinem habitare
20 et per eum reconciliare omnia in ipsum,
pacificans per sanguinem crucis eius,
sive quae in terris sive quae in caelis sunt.
21 Et vos, cum essetis aliquando alienati et inimici sensu in operibus malis,
22 nunc autem reconciliavit in corpore carnis eius per mortem exhibere vos sanctos et immaculatos et irreprehensibiles
coram ipso;
23 si tamen permanetis in fide fundati et stabiles et immobiles a spe evangelii, quod audistis, quod praedicatum est in
universa creatura, quae sub caelo est, cuius factus sum ego Paulus minister.
24 Nunc gaudeo in passionibus pro vobis et adimpleo, ea quae desunt passionum Christi in carne mea pro corpore eius,
quod est ecclesia,
25 cuius factus sum ego minister secundum dispensationem Dei, quae data est mihi in vos, ut impleam verbum Dei;
26 mysterium, quod absconditum fuit a saeculis et generationibus, nunc autem manifestatum est sanctis eius,
27 quibus voluit Deus notas facere divitias gloriae mysterii huius in gentibus, quod est Christus in vobis, spes gloriae;
28 quem nos annuntiamus, commones omni hominem et docentes omnem hominem in omni sapientia, ut
exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo;
29 ad quod et laboro certando secundum operationem eius, quae operatur in me in virtute.

2

1 Volo enim vos scire qualem sollicitudinem habeam pro vo bis et pro his, qui sunt Laodiciae, et quicumque non
viderunt faciem meam in carne,
2 ut consolentur corda ipsorum instructi in caritate et in omnes divitias plenitudinis intellectus, in agnitionem mysterii
Dei, Christi,
3 in quo sunt omnes thesauri sapientiae et scientiae absconditi.
4 Hoc dico, ut nemo vos decipiat in subtilitate sermonum.

5 Nam etsi corpore absens sum, sed spiritu vobiscum sum, gaudens et videns ordinem vestrum et firmamentum eius, quae in Christum est, fidei vestrae.

6 Sicut ergo accepistis Christum Iesum Dominum, in ipso ambulate,

7 radicati et superaedificati in ipso et confirmati fide, sicut didicistis, abundantes in gratiarum actione.

8 Videte, ne quis vos depraedetur per philosophiam et inanem fallaciam secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi et non secundum Christum;

9 quia in ipso inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter,

10 et estis in illo repleti, qui est caput omnis principatus et potestatis;

11 in quo et circumcisi estis circumcisione non manufacta in exspoliatione corporis carnis, in circumcisione Christi;

12 consepulti ei in baptismo, in quo et conresuscitati estis per fidem operationis Dei, qui suscitavit illum a mortuis;

13 et vos, cum mortui essetis in delictis et praepotio carnis vestrae, convivificavit cum illo, donans nobis omnia delicta,

14 delens, quod adversum nos erat, chirographum decretis, quod erat contrarium nobis, et ipsum tulit de medio affigens illud cruci;

15 exspolians principatus et potestates traduxit confidenter, triumphans illos in semetipso.

16 Nemo ergo vos iudicet in cibo aut in potu aut ex parte diei festi aut neomeniae aut sabbatorum,

17 quae sunt umbra futurorum, corpus autem Christi.

18 Nemo vos bravio defraudet complacens sibi in humilitate et religione angelorum propter ea, quae vidit, ingrediens, frustra inflatus sensu carnis suae

19 et non tenens caput, ex quo totum corpus per nexus et coniunctiones subministratum et compaginatum crescit in augmentum Dei.

20 Si mortui estis cum Christo ab elementis mundi, quid tamquam viventes in mundo decretis subicimini:

21 “ Ne tetigeris neque gustaveris neque contrectaveris ”,

22 quae sunt omnia in corruptionem ipso usu secundum praecepta et doctrinas hominum?

23 Quae sunt rationem quidem habentia sapientiae in superstitione et humilitate, et non parcendo corpori, non in honore aliquo ad saturitatem carnis.

3

1 Igitur, si conresurrexistis Christo, quae sursum sunt quaerite, ubi Christus est in dextera Dei sedens;

2 quae sursum sunt sapite, non quae supra terram.

3 Mortui enim estis, et vita vestra abscondita est cum Christo in Deo!

4 Cum Christus apparuerit, vita vestra, tunc et vos apparebitis cum ipso in gloria.

5 Mortificate ergo membra, quae sunt super terram: fornicationem, immunditiam, libidinem, concupiscentiam malam et avaritiam, quae est simulacrorum servitus,

6 propter quae venit ira Dei super filios incredulitatis;

7 in quibus et vos ambulastis aliquando, cum viveretis in illis.

8 Nunc autem deponite et vos omnia: iram, indignationem, malitiam, blasphemiam, turpem sermonem de ore vestro;

9 nolite mentiri invicem, qui exuistis vos veterem hominem cum actibus eius

10 et induistis novum, eum, qui renovatur in agnitionem secundum imaginem eius, qui creavit eum,

11 ubi non est Graecus et Iudaeus, circumcisio et praepotium, barbarus, Scytha, servus, liber, sed omnia et in omnibus Christus.

12 Induite vos ergo, sicut electi Dei, sancti et dilecti, viscera misericordiae, benignitatem, humilitatem, mansuetudinem, longanimitatem,

13 supportantes invicem et donantes vobis ipsis, si quis adversus aliquem habet querelam; sicut et Dominus donavit vobis, ita et vos;

14 super omnia autem haec: caritatem, quod est vinculum perfectionis.

15 Et pax Christi dominetur in cordibus vestris, ad quam et vocati estis in uno corpore. Et grati estote.

16 Verbum Christi habitet in vobis abundanter, in omni sapientia docentes et commonentes vosmetipsos psalmis, hymnis, canticis spiritualibus, in gratia cantantes in cordibus vestris Deo;

17 et omne, quodcumque facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini Iesu gratias agentes Deo Patri per ipsum.

18 Mulieres, subditae estote viris, sicut oportet in Domino.

19 Viri, diligite uxores et nolite amari esse ad illas.

20 Filii, oboedite parentibus per omnia; hoc enim placitum est in Domino.

21 Patres, nolite ad indignationem provocare filios vestros, ut non pusillo animo fiant.

22 Servi, oboedite per omnia dominis carnalibus, non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed in simplicitate cordis, timentes Dominum.

23 Quodcumque facitis, ex animo operamini sicut Domino et non hominibus,

24 scientes quod a Domino accipietis retributionem hereditatis. Domino Christo servite;

25 qui enim iniuriam facit, recipiet id quod inique gessit, et non est personarum acceptio.

4

1 Domini, quod iustum est et aequum, servis praestate, scientes quoniam et vos Dominum habetis in caelo.
2 Orationi instate, vigilantes in ea in gratiarum actione,
3 orantes simul et pro nobis, ut Deus aperiat nobis ostium sermonis ad loquendum mysterium Christi, propter quod etiam vinctus sum,
4 ut manifestem illud, ita ut oportet me loqui.
5 In sapientia ambulate ad eos, qui foris sunt, tempus redimentes.
6 Sermo vester semper sit in gratia, sale conditus, ut sciatis quomodo oporteat vos unicuique respondere.
7 Quae circa me sunt, omnia vobis nota faciet Tychicus, carissimus frater et fidelis minister et conservus in Domino,
8 quem misi ad vos ad hoc ipsum, ut cognoscatis, quae circa nos sunt, et consoletur corda vestra,
9 cum Onesimo fidei et carissimo fratre, qui est ex vobis; omnia, quae hic aguntur, nota facient vobis.
10 Salutat vos Aristarchus concaptivus meus et Marcus consobrinus Barnabae, de quo accepistis mandata — si venerit ad vos, excipite illum —
11 et Iesus, qui dicitur Iustus, qui sunt ex circumcissione; hi soli adiutores in regno Dei, qui mihi fuerunt solacio.
12 Salutat vos Epaphras, qui ex vobis est, servus Christi Iesu, semper certans pro vobis in orationibus, ut stetis perfecti et impleti in omni voluntate Dei.
13 Testimonium enim illi perhibeo, quod habet multum laborem pro vobis et pro his, qui sunt Laodiciae et qui Hierapoli.
14 Salutat vos Lucas, medicus carissimus, et Demas.
15 Salutate fratres, qui sunt Laodiciae, et Nympham et, quae in domo eius est, ecclesiam.
16 Et cum lecta fuerit apud vos epistula, facite ut et in Laodicensium ecclesia legatur, et eam, quae ex Laodicia est, vos quoque legatis.
17 Et dicite Archippo: “ Vide ministerium, quod accepisti in Domino, ut illud impleas ”.
18 Salutatio mea manu Pauli. Memores estote vinculorum meorum.
Gratia vobiscum.

15AD THESSALONICENSES EPISTULA I SANCTI PAULI APOSTOLI

16

1

1 Paulus et Silvanus et Timo theus ecclesiae Thessalonicen sium in Deo Patre et Domino Iesu Christo: gratia vobis et pax.

2 Gratias agimus Deo semper pro omnibus vobis, memoriam facientes in orationibus nostris, sine intermissione;

3 memores operis fidei vestrae et laboris caritatis et sustinentiae spei Domini nostri Iesu Christi ante Deum et Patrem nostrum;

4 scientes, fratres, dilecti a Deo, electionem vestram,

5 quia evangelium nostrum non fuit ad vos in sermone tantum sed et in virtute et in Spiritu Sancto et in plenitudine multa, sicut scitis quales fuerimus vobis propter vos.

6 Et vos imitatores nostri facti estis et Domini, excipientes verbum in tribulatione multa cum gaudio Spiritus Sancti,

7 ita ut facti sitis forma omnibus credentibus in Macedonia et in Achaia.

8 A vobis enim diffamatus est sermo Domini non solum in Macedonia et in Achaia, sed in omni loco fides vestra, quae est ad Deum, profecta est, ita ut non sit nobis necesse quidquam loqui;

9 ipsi enim de nobis annuntiant qualem introitum habuerimus ad vos, et quomodo conversi estis ad Deum a simulacris, servire Deo vivo et vero

10 et expectare Filium eius de caelis, quem suscitavit ex mortuis, Iesum, qui eripit nos ab ira ventura.

2

1 Nam ipsi scitis, fratres, introitum nostrum ad vos, quia non inanis fuit;

2 sed ante passi et contumeliis affecti, sicut scitis, in Philippis, fiduciam habuimus in Deo nostro loqui ad vos evangelium Dei in multa sollicitudine.

3 Exhortatio enim nostra non ex errore neque ex immunditia neque in dolo,

4 sed sicut probati sumus a Deo, ut crederetur nobis evangelium, ita loquimur non quasi hominibus placentes, sed Deo, qui probat corda nostra.

5 Neque enim aliquando fuimus in sermone adulationis, sicut scitis, neque sub praetextu avaritiae, Deus testis,

6 nec quaerentes ab hominibus gloriam, neque a vobis neque ab aliis;

7 cum possemus oneri esse ut Christi apostoli, sed facti sumus parvuli in medio vestrum, tamquam si nutrix foveat filios suos;

8 ita desiderantes vos, cupide volebamus tradere vobis non solum evangelium Dei sed etiam animas nostras, quoniam carissimi nobis facti estis.

9 Memores enim estis, fratres, laboris nostri et fatigationis; nocte et die operantes, ne quem vestrum gravaremus, praedicavimus in vobis evangelium Dei.

10 Vos testes estis et Deus, quam sancte et iuste et sine querela vobis, qui credidistis, fuimus;

11 sicut scitis qualiter unumquemque vestrum, tamquam pater filios suos,

12 deprecantes vos et consolantes testificati sumus, ut ambularetis digne Deo, qui vocat vos in suum regnum et gloriam.

13 Ideo et nos gratias agimus Deo sine intermissione, quoniam cum accepissetis a nobis verbum auditus Dei, accepistis non ut verbum hominum sed, sicut est vere, verbum Dei, quod et operatur in vobis, qui creditis.

14 Vos enim imitatores facti estis, fratres, ecclesiarum Dei, quae sunt in Iudaea in Christo Iesu; quia eadem passi estis et vos a contribulibus vestris, sicut et ipsi a Iudaeis,

15 qui et Dominum occiderunt Iesum et prophetas et nos persecuti sunt et Deo non placent et omnibus hominibus adversantur,

16 prohibentes nos gentibus loqui, ut salvae fiant, ut impleant peccata sua semper. Pervenit autem ira Dei super illos usque in finem.

17 Nos autem, fratres, desolati a vobis ad tempus horae, facie non corde, abundantius festinavimus faciem vestram videre cum multo desiderio.

18 Propter quod volumus venire ad vos, ego quidem Paulus et semel et iterum; et impedivit nos Satan.

19 Quae est enim nostra spes aut gaudium aut corona gloriae — nonne et vos — ante Dominum nostrum Iesum in adventu eius?

20 Vos enim estis gloria nostra et gaudium.

3

1 Propter quod non sustinentes amplius, placuit nobis, ut relinqueremur Athenis soli,

2 et misimus Timotheum, fratrem nostrum et cooperatorem Dei in evangelio Christi, ad confirmandos vos et exhortandos pro fide vestra,

3 ut nemo turbetur in tribulationibus istis. Ipsi enim scitis quod in hoc positi sumus;

4 nam et cum apud vos essemus, praedicebamus vobis passuros nos tribulationes, sicut et factum est et scitis.

5 Propterea et ego amplius non sustinens, nisi ad cognoscendam fidem vestram, ne forte tentaverit vos is qui tentat, et inanis fiat labor noster.

6 Nunc autem, veniente Timotheo ad nos a vobis et annuntiante nobis fidem et caritatem vestram, et quia memoriam nostri habetis bonam semper, desiderantes nos videre, sicut nos quoque vos;

7 ideo consolati sumus, fratres, propter vos in omni necessitate et tribulatione nostra per vestram fidem;

8 quoniam nunc vivimus, si vos statis in Domino.

9 Quam enim gratiarum actionem possumus Deo retribuere pro vobis in omni gaudio, quo gaudemus propter vos ante Deum nostrum,

10 nocte et die abundantius orantes, ut videamus faciem vestram et compleamus ea, quae desunt fidei vestrae?

11 Ipse autem Deus et Pater noster et Dominus noster Iesus dirigat viam nostram ad vos;

12 vos autem Dominus abundare et superabundare faciat caritate in invicem et in omnes, quemadmodum et nos in vos;

13 ad confirmanda corda vestra sine querela in sanctitate ante Deum et Patrem nostrum, in adventu Domini nostri Iesu cum omnibus sanctis eius. Amen.

4

1 De cetero ergo, fratres, rogamus vos et obsecramus in Domino Iesu, ut — quemadmodum accepistis a nobis quomodo vos oporteat ambulare et placere Deo, sicut et ambulatis — ut abundetis magis.

2 Scitis enim, quae praecepta dederimus vobis per Dominum Iesum.

3 Haec est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra,

4 ut abstineatis a fornicatione; ut sciat unusquisque vestrum suum vas possidere in sanctificatione et honore,

5 non in passione desiderii, sicut et gentes, quae ignorant Deum;

6 ut ne quis supergrediatur neque circumveniat in negotio fratrem suum, quoniam vindex est Dominus de his omnibus, sicut et praediximus vobis et testificati sumus.

7 Non enim vocavit nos Deus in immunditiam sed in sanctificationem.

8 Itaque, qui spernit, non hominem spernit sed Deum, qui etiam dat Spiritum suum Sanctum in vos.

9 De caritate autem fraternitatis non necesse habetis, ut vobis scribam; ipsi enim vos a Deo edocti estis, ut diligatis invicem;

10 etenim facitis illud in omnes fratres in universa Macedonia. Rogamus autem vos, fratres, ut abundetis magis;

11 et operam detis, ut quieti sitis et ut vestrum negotium agatis et operemini manibus vestris, sicut praecipimus vobis;

12 ut honeste ambuletis ad eos, qui foris sunt, et nullius aliquid desideretis.

13 Nolumus autem vos ignorare, fratres, de dormientibus, ut non contristemini sicut et ceteri, qui spem non habent.

14 Si enim credimus quod Iesus mortuus est et resurrexit, ita et Deus eos, qui dormierunt, per Iesum adducet cum eo.

15 Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini, quia nos, qui vivimus, qui relinquimur in adventum Domini, non praeveniemus eos, qui dormierunt;

16 quoniam ipse Dominus in iussu, in voce archangeli et in tuba Dei descendet de caelo, et mortui, qui in Christo sunt, resurgent primi;

17 deinde nos, qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Domino in aera, et sic semper cum Domino erimus.

18 Itaque consolamini invicem in verbis istis.

5

1 De temporibus autem et momento mentis, fratres, non indigetis, ut scribatur vobis;

2 ipsi enim diligenter scitis quia dies Domini, sicut fur in nocte, ita veniet.

3 Cum enim dixerint: “ Pax et securitas ”, tunc repentinus eis superveniet interitus, sicut dolor in utero habenti, et non effugient.

4 Vos autem, fratres, non estis in tenebris, ut vos dies ille tamquam fur comprehendat;

5 omnes enim vos filii lucis estis et filii diei. Non sumus noctis neque tenebrarum;

6 igitur non dormiamus sicut ceteri, sed vigilemus et sobrii simus.

7 Qui enim dormiunt, nocte dormiunt; et, qui ebrii sunt, nocte inebriantur.

8 Nos autem, qui diei sumus, sobrii simus, induti lorica fidei et caritatis et galeam spem salutis;

9 quoniam non posuit nos Deus in iram sed in acquisitionem salutis per Dominum nostrum Iesum Christum,

10 qui mortuus est pro nobis, ut sive vigilemus sive dormiamus, simul cum illo vivamus.

11 Propter quod consolamini invicem et aedificate alterutrum, sicut et facitis.

12 Rogamus autem vos, fratres, ut noveritis eos, qui laborant inter vos et praesunt vobis in Domino et monent vos,

13 ut habeatis illos superabundanter in caritate propter opus illorum. Pacem habete inter vos.

14 Hortamur autem vos, fratres: corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, longanimes estote ad omnes.

15 Videte, ne quis malum pro malo alicui reddat, sed semper, quod bonum est, sectamini et in invicem et in omnes.

16 Semper gaudete,

17 sine intermissione orate,

18 in omnibus gratias agite; haec enim voluntas Dei est in Christo Iesu erga vos.

19 Spiritum nolite extinguere,

- 20 prophetias nolite spernere;
- 21 omnia autem probate, quod bonum est tenete,
- 22 ab omni specie mala abstinete vos.
- 23 Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia, et integer spiritus vester et anima et corpus sine querela in adventu Domini nostri Iesu Christi servetur.
- 24 Fidelis est, qui vocat vos, qui etiam faciet.
- 25 Fratres, orate etiam pro nobis.
- 26 Salutate fratres omnes in osculo sancto.
- 27 Adiuro vos per Dominum, ut legatur epistula omnibus fratribus.
- 28 Gratia Domini nostri Iesu Christi vobiscum.

17AD THESSALONICENSES EPISTULA II SANCTI PAULI APOSTOLI

18

1

1 Paulus et Silvanus et Timo theus ecclesiae Thessalonicen sium in Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo:

2 gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo.

3 Gratias agere debemus Deo semper pro vobis, fratres, sicut dignum est, quoniam supercrescit fides vestra, et abundat caritas uniuscuiusque omnium vestrum in invicem,

4 ita ut et nos ipsi in vobis gloriemur in ecclesiis Dei pro patientia vestra et fide in omnibus persecutionibus vestris et tribulationibus, quas sustinetis,

5 indicium iusti iudicii Dei, ut digni habeamini regno Dei, pro quo et patimini;

6 si quidem iustum est apud Deum retribuere tribulationem his, qui vos tribulant,

7 et vobis, qui tribulamini, requiem nobiscum in revelatione Domini Iesu de caelo cum angelis virtutis eius,

8 in igne flammae, dantis vindictam his, qui non noverunt Deum et qui non oboediunt evangelio Domini nostri Iesu;

9 qui poenas dabunt interitu aeterno a facie Domini et a gloria virtutis eius,

10 cum venerit glorificari in sanctis suis et admirabilis fieri in omnibus, qui crediderunt; quia creditum est testimonium nostrum super vos in die illo.

11 Ad quod etiam oramus semper pro vobis, ut dignetur vos vocatione sua Deus noster et impleat omnem voluntatem bonitatis et opus fidei in virtute;

12 ut glorificetur nomen Domini nostri Iesu Christi in vobis, et vos in illo, secundum gratiam Dei nostri et Domini Iesu Christi.

2

1 Rogamus autem vos, fratres, circa adventum Domini nostri Iesu Christi et nostram congregationem in ipsum,

2 ut non cito moveamini a sensu neque terreamini, neque per spiritum neque per verbum neque per epistulam tamquam per nos, quasi instet dies Domini.

3 Ne quis vos seducat ullo modo; quoniam, nisi venerit discessio primum, et revelatus fuerit homo iniquitatis, filius perditionis,

4 qui adversatur et extollitur supra omne, quod dicitur Deus aut quod colitur, ita ut in templo Dei sedeat, ostendens se quia sit Deus.

5 Non retinetis quod, cum adhuc essem apud vos, haec dicebam vobis?

6 Et nunc quid detineat scitis, ut ipse reveletur in suo tempore.

7 Nam mysterium iam operatur iniquitatis; tantum qui tenet nunc, donec de medio fiat.

8 Et tunc revelabitur ille iniquus, quem Dominus Iesus interficiet spiritu oris sui et destruet illustratione adventus sui,

9 eum, cuius est adventus secundum operationem Satanae in omni virtute et signis et prodigiis mendacibus

10 et in omni seductione iniquitatis his, qui pereunt, eo quod caritatem veritatis non receperunt, ut salvi fierent.

11 Et ideo mittit illis Deus operationem erroris, ut credant mendacio,

12 ut iudicentur omnes, qui non crediderunt veritati, sed consenserunt iniquitati.

13 Nos autem debemus gratias agere Deo semper pro vobis, fratres, dilecti a Domino, quod elegerit vos Deus primitias in salutem, in sanctificatione Spiritus et fide veritatis;

14 ad quod et vocavit vos per evangelium nostrum in acquisitionem gloriae Domini nostri Iesu Christi.

15 Itaque, fratres, state et tenete traditiones, quas didicistis sive per sermonem sive per epistulam nostram.

16 Ipse autem Dominus noster Iesus Christus et Deus Pater noster, qui dilexit nos et dedit consolationem aeternam et spem bonam in gratia,

17 consoletur corda vestra et confirmet in omni opere et sermone bono.

3

1 De cetero, fratres, orate pro nobis, ut sermo Domini currat et glorificetur sicut et apud vos,

2 et ut liberemur ab importunis et malis hominibus; non enim omnium est fides.

3 Fidelis autem Dominus est, qui confirmabit vos et custodiet a Malo.

4 Confidimus autem de vobis in Domino, quoniam, quae praecipimus, et facitis et facietis.

5 Dominus autem dirigat corda vestra in caritatem Dei et patientiam Christi.

6 Praecipimus autem vobis, fratres, in nomine Domini nostri Iesu Christi, ut subtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinate et non secundum traditionem, quam acceperunt a nobis.

7 Ipsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari nos, quoniam non inordinati fuimus inter vos

8 neque gratis panem manducavimus ab aliquo sed in labore et fatigatione, nocte et die operantes, ne quem vestrum gravaremus;

9 non quasi non habuerimus potestatem, sed ut nosmetipsos formam daremus vobis ad imitandum nos.

10 Nam et cum essemus apud vos, hoc praecipiebamus vobis: Si quis non vult operari, nec manducet.

11 Audimus enim inter vos quosdam ambulare inordinate, nihil operantes sed curiose agentes;

12 his autem, qui eiusmodi sunt, praecipimus et obsecramus in Domino Iesu Christo, ut cum quiete operantes suum panem manducent.

13 Vos autem, fratres, nolite deficere beneficientes.

14 Quod si quis non oboedit verbo nostro per epistulam, hunc notate, non commisceamini cum illo, ut confundatur;

15 et nolite quasi inimicum existimare, sed corripite ut fratrem.

16 Ipse autem Dominus pacis det vobis pacem sempiternam in omni modo. Dominus cum omnibus vobis.

17 Salutatio mea manu Pauli, quod est signum in omni epistula; ita scribo.

18 Gratia Domini nostri Iesu Christi cum omnibus vobis.

19AD TIMOTHEUM EPISTULA I SANCTI PAULI APOSTOLI

20

1

1 Paulus, apostolus Christi Iesu secundum praeceptum Dei sal vatoris nostri et Christi Iesu spei nostrae,
2 Timotheo germano filio in fide: gratia, misericordia, pax a Deo Patre et Christo Iesu Domino nostro.
3 Sicut rogavi te, ut remaneres Ephesi, cum irem in Macedoniam, ut praeciperes quibusdam, ne aliter docerent
4 neque intenderent fabulis et genealogiis interminatis, quae quaestiones praestant magis quam dispensationem Dei,
5 quae est in fide;
6 finis autem praecepti est caritas de corde puro et conscientia bona et fide non ficta,
7 a quibus quidam aberrantes conversi sunt in vaniloquium,
8 volentes esse legis doctores, non intellegentes neque quae loquuntur neque de quibus affirmant.
9 Scimus autem quia bona est lex, si quis ea legitime utatur,
10 sciens hoc quia iusto lex non est posita sed iniustis et non subiectis, impiis et peccatoribus, sceleratis et contaminatis,
11 patricidis et matricidis, homicidis,
12 fornicariis, masculorum concubitoribus, plagiariis, mendacibus, periuris et si quid aliud sanae doctrinae adversatur,
13 secundum evangelium gloriae beati Dei, quod creditum est mihi.
14 Gratiam habeo ei, qui me confortavit, Christo Iesu Domino nostro, quia fidelem me existimavit ponens in ministerio,
15 qui prius fui blasphemus et persecutor et contumeliosus; sed misericordiam consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate;
16 superabundavit autem gratia Domini nostri cum fide et dilectione, quae sunt in Christo Iesu.
17 Fidelis sermo et omni acceptione dignus: Christus Iesus venit in mundum peccatores salvos facere; quorum primus ego sum,
18 sed ideo misericordiam consecutus sum, ut in me primo ostenderet Christus Iesus omnem longanimitatem, ad informationem eorum, qui credituri sunt illi in vitam aeternam.
19 Regi autem saeculorum, incorruptibili, invisibili, soli Deo honor et gloria in saecula saeculorum. Amen.
20 Hoc praeceptum commendo tibi, fili Timothee, secundum praecedentes super te prophetias, ut milites in illis bonam militiam
21 habens fidem et bonam conscientiam, quam quidam repellentes circa fidem naufragaverunt;
22 ex quibus est Hymenaeus et Alexander, quos tradidi Satanae, ut discant non blasphemare.

2

1 Obsecro igitur primo omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus,
2 pro regibus et omnibus, qui in sublimitate sunt, ut quietam et tranquillam vitam agamus in omni pietate et castitate.
3 Hoc bonum est et acceptum coram salvatore nostro Deo,
4 qui omnes homines vult salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire.
5 Unus enim Deus, unus et mediator Dei et hominum, homo Christus Iesus,
6 qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus, testimonium temporibus suis;
7 in quod positus sum ego praedicator et apostolus — veritatem dico, non mentior — doctor gentium in fide et veritate.

8 Volo ergo viros orare in omni loco levantes puras manus sine ira et disceptatione;
9 similiter et mulieres in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se, non in tortis crinibus et auro aut margaritis vel veste pretiosa,
10 sed, quod decet mulieres, profitentes pietatem per opera bona.
11 Mulier in tranquillitate discat cum omni subiectione;
12 docere autem mulieri non permitto neque dominari in virum, sed esse in tranquillitate.
13 Adam enim primus formatus est, deinde Eva;
14 et Adam non est seductus, mulier autem seducta in praevaricatione fuit.
15 Salvabitur autem per filiorum generationem, si permanserint in fide et dilectione et sanctificatione cum sobrietate.

3

1 Fidelis sermo: si quis episcopo patum appetit, bonum opus de siderat.
2 Oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium, prudentem, ornatum, hospitem, doctorem,
3 non vinolentum, non percussorem sed modestum, non litigiosum, non cupidum,
4 suae domui bene praepositum, filios habentem in subiectione cum omni castitate
5 — si quis autem domui suae praeesse nescit, quomodo ecclesiae Dei curam habebit? C,
6 non neophytum, ne in superbia elatus in iudicium incidat Diaboli.

7 Oportet autem illum et testimonium habere bonum ab his, qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat et laqueum Diaboli.

8 Diaconos similiter pudicos, non bilingues, non multo vino deditos, non turpe lucrum sectantes,

9 habentes mysterium fidei in conscientia pura.

10 Et hi autem probentur primum, deinde ministrent nullum crimen habentes.

11 Mulieres similiter pudicas, non detrahentes, sobrias, fideles in omnibus.

12 Diaconi sint unius uxoris viri, qui filiis suis bene praesint et suis domibus;

13 qui enim bene ministraverint, gradum sibi bonum acquirent et multam fiduciam in fide, quae est in Christo Iesu.

14 Haec tibi scribo sperans venire ad te cito;

15 si autem tardavero, ut scias quomodo oporteat in domo Dei conversari, quae est ecclesia Dei vivi, columna et firmamentum veritatis.

16 Et omnium confessione magnum est pietatis mysterium:

Qui manifestatus est in carne,

iustificatus est in Spiritu,

apparuit angelis,

praedicatus est in gentibus,

creditus est in mundo,

assumptus est in gloria.

4

1 Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis temporibus discedent quidam a fide, attendentes spiritibus seductoribus et doctrinis daemoniorum,

2 in hypocrisi loquentium mendacium et cauteriatam habentium suam conscientiam,

3 prohibentium nubere, abstinere a cibis, quos Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione fidelibus et his, qui cognoverunt veritatem.

4 Quia omnis creatura Dei bona, et nihil reiциendum, quod cum gratiarum actione percipitur;

5 sanctificatur enim per verbum Dei et orationem.

6 Haec proponens fratribus bonus eris minister Christi Iesu, enutritus verbis fidei et bonae doctrinae, quam assecutus es;

7 profanas autem et aniles fabulas evita.

Exerce teipsum ad pietatem;

8 nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est, pietas autem ad omnia utilis est promissionem habens vitae, quae nunc est, et futurae.

9 Fidelis sermo et omni acceptione dignus:

10 in hoc enim laboramus et certamus, quia sperantes sumus in Deum vivum, qui est salvator omnium hominum, maxime fidelium.

11 Praecepta haec et doce.

12 Nemo adulescentiam tuam contemnat; sed exemplum esto fidelium in verbo, in conversatione, in caritate, in fide, in castitate.

13 Dum venio, attende lectioni, exhortationi, doctrinae.

14 Noli negligere donationem, quae in te est, quae data est tibi per prophetiam cum impositione manuum presbyterii.

15 Haec meditare, in his esto, ut profectus tuus manifestus sit omnibus.

16 Attende tibi et doctrinae; insta in illis; hoc enim faciens et teipsum salvum facies et eos, qui te audiunt.

5

1 Seniores ne increpaveris, sed obsecra ut patrem, iuvenes ut fratres,

2 anus ut matres, iuenculas ut sorores in omni castitate.

3 Viduas honora, quae vere viduae sunt.

4 Si qua autem vidua filios aut nepotes habet, discant primum domum suam pie regere et mutuam vicem reddere parentibus; hoc enim acceptum est coram Deo.

5 Quae autem vere vidua est et desolata, sperat in Deum et instat obsecrationibus et orationibus nocte ac die;

6 nam quae in deliciis est vivens, mortua est.

7 Et haec praecipere, ut irreprehensibiles sint.

8 Si quis autem suorum et maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit et est infideli deterior.

9 Vidua adscribatur non minus sexaginta annorum, quae fuerit unius viri uxor,

10 in operibus bonis testimonium habens: si filios educavit, si hospitio recepit, si sanctorum pedes lavit, si tribulationem patientibus subministravit, si omne opus bonum subsecuta est.

11 Adulescentiores autem viduas evita; cum enim luxuriatae fuerint adversus Christum, nubere volunt,

12 habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt;

13 simul autem et otiosae discunt circumire domos, non solum otiosae sed et verbosae et curiosae, loquentes quae non oportet.

14 Volo ergo iuniores nubere, filios procreare, dominas domus esse, nullam occasionem dare adversario maledicti gratia;

15 iam enim quaedam conversae sunt retro Satanam.

16 Si qua fidelis habet viduas, subministret illis, et non gravetur ecclesia, ut his, quae vere viduae sunt, sufficiat.

17 Qui bene praesunt presbyteri, duplici honore digni habeantur, maxime qui laborant in verbo et doctrina;

18 dicit enim Scriptura: “ Non infrenabis os bovi trituranti ” et: “ Dignus operarius mercede sua ”.

19 Adversus presbyterum accusationem noli recipere, nisi sub duobus vel tribus testibus.

20 Peccantes coram omnibus argue, ut et ceteri timorem habeant.

21 Testificor coram Deo et Christo Iesu et electis angelis, ut haec custodias sine praeiudicio nihil faciens in aliquam partem declinando.

22 Manus cito nemini imposueris neque communicaveris peccatis alienis; teipsum castum custodi.

23 Noli adhuc aquam bibere, sed vino modico utere propter stomachum et frequentes tuas infirmitates.

24 Quorundam hominum peccata manifesta sunt praecedentia ad iudicium, quosdam autem et subsequuntur;

25 similiter et facta bona manifesta sunt, et, quae aliter se habent, abscondi non possunt.

6

1 Quicumque sunt sub iugo, servi dominos suos omni honore dignos arbitrentur, ne nomen Dei et doctrina blasphemetur.

2 Qui autem fideles habent dominos, non contemnant, quia fratres sunt, sed magis serviant, quia fideles sunt et dilecti, qui beneficii participes sunt. Haec doce et exhortare.

3 Si quis aliter docet et non accedit sanis sermonibus Domini nostri Iesu Christi et ei, quae secundum pietatem est, doctrinae,

4 superbus est, nihil sciens, sed languens circa quaestiones et pugnas verborum, ex quibus oriuntur invidiae, contentiones, blasphemiae, suspiciones malae,

5 conflictationes hominum mente corruptorum et qui veritate privati sunt, existimantium quaestum esse pietatem.

6 Est autem quaestus magnus pietas cum sufficientia.

7 Nihil enim intulimus in mundum, quia nec auferre quid possumus;

8 habentes autem alimenta et quibus tegamur, his contenti erimus.

9 Nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem et laqueum et desideria multa stulta et nociva, quae mergunt homines in interitum et perditionem;

10 radix enim omnium malorum est cupiditas, quam quidam appetentes erraverunt a fide et inseruerunt se doloribus multis.

11 Tu autem, o homo Dei, haec fuge; sectare vero iustitiam, pietatem, fidem, caritatem, patientiam, mansuetudinem.

12 Certa bonum certamen fidei, apprehende vitam aeternam, ad quam vocatus es, et confessus es bonam confessionem coram multis testibus.

13 Praecipio tibi coram Deo, qui vivificat omnia, et Christo Iesu, qui testimonium reddidit sub Pontio Pilato bonam confessionem,

14 ut serves mandatum sine macula irreprehensibile usque in adventum Domini nostri Iesu Christi,

15 quem suis temporibus ostendet beatus et solus potens, Rex regnantium et Dominus dominantium,

16 qui solus habet immortalitatem, lucem habitans inaccessibilem, quem vidit nullus hominum nec videre potest; cui honor et imperium sempiternum. Amen.

17 Divitibus huius saeculi praecipe non superbe sapere neque sperare in incerto divitiarum sed in Deo, qui praestat nobis omnia abunde ad fruendum,

18 bene agere, divites fieri in operibus bonis, facile tribuere, communicare,

19 thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum, ut apprehendant veram vitam.

20 O Timothee, depositum custodi, devitans profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scientiae,

21 quam quidam profitentes circa fidem aberraverunt.

Gratia vobiscum.

21AD TIMOTHEUM EPISTULA II SANCTI PAULI APOSTOLI

22

1

1 Paulus, apostolus Christi Iesu per voluntatem Dei secundum promissionem vitae, quae est in Christo Iesu,
2 Timotheo carissimo filio: gratia, misericordia, pax a Deo Patre et Christo Iesu Domino nostro.
3 Gratias ago Deo, cui servo a progenitoribus in conscientia pura, quod sine intermissione habeo tui memoriam in orationibus meis nocte ac die
4 desiderans te videre, memor lacrimarum tuarum, ut gaudio implear,
5 recordationem accipiens eius fidei, quae est in te non ficta, quae et habitavit primum in avia tua Loide et matre tua Eunice, certus sum autem quod et in te.
6 Propter quam causam admoneo te, ut resuscites donationem Dei, quae est in te per impositionem manuum mearum;
7 non enim dedit nobis Deus Spiritum timoris sed virtutis et dilectionis et sobrietatis.
8 Noli itaque erubescere testimonium Domini nostri neque me vinctum eius, sed collabora evangelio secundum virtutem Dei,
9 qui nos salvos fecit et vocavit vocatione sancta, non secundum opera nostra sed secundum propositum suum et gratiam, quae data est nobis in Christo Iesu ante tempora saecularia;
10 manifestata autem nunc per illustrationem salvatoris nostri Iesu Christi, qui destruxit quidem mortem, illuminavit autem vitam et incorruptionem per evangelium,
11 in quo positus sum ego praedicator et apostolus et doctor.
12 Ob quam causam etiam haec patior, sed non confundor; scio enim, cui credidi, et certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem.

13 Formam habe sanorum verborum, quae a me audisti, in fide et dilectione, quae sunt in Christo Iesu;
14 bonum depositum custodi per Spiritum Sanctum, qui habitat in nobis.
15 Scis hoc, quod aversi sunt a me omnes, qui in Asia sunt, ex quibus est Phygelus et Hermogenes.
16 Det misericordiam Dominus Onesiphori domui, quia saepe me refrigeravit et catenam meam non erubuit;
17 sed cum Romam venisset, sollicito me quaesivit et invenit
18 — det illi Dominus invenire misericordiam a Domino in illa die — et quanta Ephesi ministravit, melius tu nosti.

2

1 Tu ergo, fili mi, confortare in gratia, quae est in Christo Iesu;
2 et quae audisti a me per multos testes, haec commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt et alios docere.
3 Collabora sicut bonus miles Christi Iesu.
4 Nemo militans implicat se saeculi negotiis, ut ei placeat, qui eum elegit;
5 si autem certat quis agone, non coronatur nisi legitime certaverit.
6 Laborantem agricolam oportet primum de fructibus accipere.
7 Intellege, quae dico; dabit enim tibi Dominus in omnibus intellectum.
8 Memor esto Iesum Christum resuscitatum esse a mortuis, ex semine David, secundum evangelium meum,
9 in quo laboro usque ad vincula quasi male operans; sed verbum Dei non est alligatum!
10 Ideo omnia sustineo propter electos, ut et ipsi salutem consequantur, quae est in Christo Iesu cum gloria aeterna.
11 Fidelis sermo, Nam, si commortui sumus, et convivemus;
12 si sustinemus, et conregnabimus; si negabimus, et ille negabit nos;
13 si non credimus, ille fidelis manet, negare enim seipsum non potest.
14 Haec commune testificans coram Deo verbis non contendere: in nihil utile est, nisi ad subversionem audientium.
15 Sollicite cura teipsum probabilem exhibere Deo, operarium inconfusibilem, recte tractantem verbum veritatis.
16 Profana autem inaniloquia devita, magis enim proficient ad impietatem,
17 et sermo eorum ut cancer serpit; ex quibus est Hymenaeus et Philetus,
18 qui circa veritatem aberraverunt dicentes resurrectionem iam factam, et subvertunt quorundam fidem.
19 Sed firmum fundamentum Dei stat habens signaculum hoc: Cognovit Dominus, qui sunt eius, et: Discedat ab iniquitate omnis, qui nominat nomen Domini.
20 In magna autem domo non solum sunt vasa aurea et argentea sed et lignea et fictilia, et quaedam quidem in honorem, quaedam autem in ignominiam;
21 si quis ergo emundaverit se ab istis, erit vas in honorem, sanctificatum, utile Domino, ad omne opus bonum paratum.
22 Iuvenilia autem desideria fuge, sectare vero iustitiam, fidem, caritatem, pacem cum his, qui invocant Dominum de corde puro.
23 Stultas autem et sine disciplina quaestiones devita, sciens quia generant lites;
24 servum autem Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes, aptum ad docendum, patientem,

25 cum mansuetudine corripientem eos, qui resistunt, si quando det illis Deus paenitentiam ad cognoscendam veritatem,

26 et respiscant a Diaboli laqueo, a quo capti tenentur ad ipsius voluntatem.

3

1 Hoc autem scito, quod in nono viximus diebus instabunt tibi tempora periculosa.

2 Erunt enim homines seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi, parentibus inoboedientes, ingrati, scelesti,

3 sine affectione, sine foedere, criminales, incontinentes, immites, sine benignitate,

4 proditores, protervi, tumidi, voluptatum amatores magis quam Dei,

5 habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem eius abnegantes; et hos devita.

6 Ex his enim sunt, qui penetrant domos et captivas ducunt mulierculas oneratas peccatis, quae ducuntur variis concupiscentiis,

7 semper discentes et numquam ad scientiam veritatis pervenire valentes.

8 Quemadmodum autem Iannes et Iambres restiterunt Moysi, ita et hi resistunt veritati, homines corrupti mente, reprobii circa fidem;

9 sed ultra non proficient, insipientia enim eorum manifesta erit omnibus, sicut et illorum fuit.

10 Tu autem assecutus es meam doctrinam, institutionem, propositum, fidem, longanimitatem, dilectionem, patientiam,

11 persecutiones, passiones, qualia mihi facta sunt Antiochia, Iconii, Lystris, quales persecutiones sustinui; et ex omnibus me eripuit Dominus.

12 Et omnes, qui volunt pie vivere in Christo Iesu, persecutionem patientur;

13 mali autem homines et seductores proficient in peius, in errorem mittentes et errantes.

14 Tu vero permane in his, quae didicisti et credita sunt tibi, sciens a quibus didiceris,

15 et quia ab infantia Sacras Litteras nosti, quae te possunt instruere ad salutem per fidem, quae est in Christo Iesu.

16 Omnis Scriptura divinitus inspirata est et utilis ad docendum, ad arguendum, ad corrigendum, ad erudiendum in iustitia,

17 ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum instructus.

4

1 Testificor coram Deo et Christo Iesu, qui iudicaturus est vivos ac mortuos, per adventum ipsius et regnum eius:

2 praedica verbum, insta opportune, importune, argue, increpa, obsecra in omni longanimitate et doctrina.

3 Erit enim tempus, cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus,

4 et a veritate quidem auditum avertent, ad fabulas autem convertentur.

5 Tu vero vigila in omnibus, labora, opus fac evangelistae, ministerium tuum imple.

6 Ego enim iam delibor, et tempus meae resolutionis instat.

7 Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi;

8 in reliquo reposita est mihi iustitiae corona, quam reddet mihi Dominus in illa die, iustus iudex, non solum autem mihi sed et omnibus, qui diligunt adventum eius.

9 Festina venire ad me cito.

10 Demas enim me dereliquit diligens hoc saeculum et abiit Thessalonicam, Crescens in Galatiam, Titus in Dalmatiam;

11 Lucas est mecum solus. Marcum assumens adduc tecum, est enim mihi utilis in ministerium.

12 Tychicum autem misi Ephesum.

13 Paenulam, quam reliqui Troade apud Carpum, veniens affer, et libros, maxime autem membranas.

14 Alexander aerarius multa mala mihi ostendit. Reddet ei Dominus secundum opera eius;

15 quem et tu devita, valde enim restitit verbis nostris.

16 In prima mea defensione nemo mihi affuit, sed omnes me dereliquerunt. Non illis reputetur;

17 Dominus autem mihi astitit et confortavit me, ut per me praedicatio impleatur, et audiant omnes gentes; et liberatus sum de ore leonis.

18 Liberabit me Dominus ab omni opere malo et salvum faciet in regnum suum caeleste; cui gloria in saecula saeculorum. Amen.

19 Saluta Priscam et Aquilam et Onesiphori domum.

20 Erastus remansit Corinthi, Trophimum autem reliqui infirmum Mileti.

21 Festina ante hiemem venire.

Salutat te Eubulus et Pudens et Linus et Claudia et fratres omnes.

22 Dominus cum spiritu tuo. Gratia vobiscum.

23AD TITUM EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI

24

1

1 Paulus servus Dei, apostolus autem Iesu Christi secundum fidem electorum Dei et agnitionem veritatis, quae secundum pietatem est

2 in spem vitae aeternae, quam promisit, qui non mentitur, Deus ante tempora saecularia;

3 manifestavit autem temporibus suis verbum suum in praedicatione, quae credita est mihi secundum praeceptum salvatoris nostri Dei,

4 Tito germano filio secundum communem fidem: gratia et pax a Deo Patre et Christo Iesu salvatore nostro.

5 Huius rei gratia reliqui te Cretae, ut ea, quae desunt, corrigas et constituas per civitates presbyteros, sicut ego tibi disposui,

6 si quis sine crimine est, unius uxoris vir, filios habens fideles, non in accusatione luxuriae aut non subiectos.

7 Oportet enim episcopum sine crimine esse sicut Dei dispensatorem, non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussorem, non turpis lucri cupidum,

8 sed hospitalem, benignum, sobrium, iustum, sanctum, continentem,

9 amplectentem eum, qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem, ut potens sit et exhortari in doctrina sana et eos, qui contradicunt, arguere.

10 Sunt enim multi et non subiecti, vaniloqui et seductores, maxime qui de circumcissione sunt,

11 quibus oportet silentium imponere, quia universas domos subvertunt docentes, quae non oportet, turpis lucri gratia.

12 Dixit quidam ex illis, proprius ipsorum propheta: "Cretenses semper mendaces, malae bestiae, ventres pigri".

13 Testimonium hoc verum est. Quam ob causam increpa illos dure, ut sani sint in fide,

14 non intendentes Iudaicis fabulis et mandatis hominum aversantium veritatem.

15 Omnia munda mundis; coinquinatis autem et infidelibus nihil mundum, sed inquinatae sunt eorum et mens et conscientia.

16 Confitentur se nosse Deum, factis autem negant, cum sunt abominati et inoboedientes et ad omne opus bonum reprobi.

2

1 Tu autem loquere, quae decent sanam doctrinam.

2 Senes, ut sobrii sint, pudici, prudentes, sani fide, dilectione, patientia.

3 Anus similiter in habitu sanctae, non criminatrices, non vino multo deditae, bene docentes,

4 ut prudentiam doceant adolescentulas, ut viros suos ament, filios diligant,

5 prudentes sint, castae, domus curam habentes, benignae, subditae suis viris, ut non blasphemetur verbum Dei.

6 Iuvenes similiter hortare, ut sobrii sint.

7 In omnibus teipsum praebens exemplum bonorum operum, in doctrina integritatem, gravitatem,

8 in verbo sano irreprehensibilem, ut is, qui ex adverso est, vereatur, nihil habens malum dicere de nobis.

9 Servos dominis suis subditos esse in omnibus, placentes esse, non contradicentes,

10 non fraudantes, sed omnem fidem bonam ostendentes, ut doctrinam salutaris nostri Dei ornent in omnibus.

11 Apparuit enim gratia Dei salutaris omnibus hominibus

12 erudiens nos, ut abnegantes impietatem et saecularia desideria sobrie et iuste et pie vivamus in hoc saeculo,

13 exspectantes beatam spem et adventum gloriae magni Dei et salvatoris nostri Iesu Christi;

14 qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate et mundaret sibi populum peculiarem, sectatorem bonorum operum.

15 Haec loquere et exhortare et argue cum omni imperio. Nemo te contemnat!

3

1 Admone illos principibus, pote statibus subditos esse, dicto oboedire, ad omne opus bonum paratos esse,

2 neminem blasphemare, non litigiosos esse, modestos, omnem ostendentes mansuetudinem ad omnes homines.

3 Eramus enim et nos aliquando insipientes, inoboedientes, errantes, servientes concupiscentiis et voluptatibus variis, in malitia et invidia agentes, odibiles, odientes invicem.

4 Cum autem benignitas et humanitas apparuit salvatoris nostri Dei,

5 non ex operibus iustitiae, quae fecimus nos, sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritus Sancti,

6 quem effudit super nos abunde per Iesum Christum salvatorem nostrum,

7 ut iustificati gratia ipsius heredes simus secundum spem vitae aeternae.

8 Fidelis sermo, et volo te de his confirmare, ut curent bonis operibus praeesse, qui crediderunt Deo. Haec sunt bona et utilia hominibus;

9 stultas autem quaestiones et genealogias et contentiones et pugnas circa legem devita, sunt enim inutiles et vanae.

10 Haereticum hominem post unam et secundam correptionem devita,
11 sciens quia subversus est, qui eiusmodi est, et delinquit, proprio iudicio condemnatus.
12 Cum misero ad te Artemam aut Tychicum, festina ad me venire Nicopolim; ibi enim statui hiemare.
13 Zenam legis peritum et Apollo sollicite instrue, ut nihil illis desit.
14 Discant autem et nostri bonis operibus praeesse ad usus necessarios, ut non sint infructuosi.
15 Salutant te, qui mecum sunt, omnes. Saluta, qui nos amant in fide.
Gratia cum omnibus vobis.

25AD PHILEMONEM EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI

26

1 Paulus vinctus Christi Iesu et Timotheus frater Philemoni dilecto et adiutori nostro
2 et Apphiaie sorori et Archippo commilitoni nostro et ecclesiae, quae in domo tua est:
3 gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo.
4 Gratias ago Deo meo semper memoriam tui faciens in orationibus meis,
5 audiens caritatem tuam et fidem, quam habes in Dominum Iesum et in omnes sanctos,
6 ut communio fidei tuae evidens fiat in agnitione omnis boni, quod est in nobis in Christum;
7 gaudium enim magnum habui et consolationem in caritate tua, quia viscera sanctorum requieverunt per te, frater.
8 Propter quod multam fiduciam habens in Christo imperandi tibi, quod ad rem pertinet,
9 propter caritatem magis obsecro, cum sim talis ut Paulus senex, nunc autem et vinctus Christi Iesu;
10 obsecro te de meo filio, quem genui in vinculis, Onesimo,
11 qui tibi aliquando inutilis fuit, nunc autem et tibi et mihi utilis,
12 quem remisi tibi: eum, hoc est viscera mea;
13 quem ego volueram mecum detinere, ut pro te mihi ministraret in vinculis evangelii.
14 Sine consilio autem tuo nihil volui facere, uti ne velut ex necessitate bonum tuum esset sed voluntarium.
15 Forsitan enim ideo discessit ad horam, ut aeternum illum reciperes,
16 iam non ut servum sed plus servo, carissimum fratrem, maxime mihi, quanto autem magis tibi et in carne et in Domino.
17 Si ergo habes me socium, suscipe illum sicut me.
18 Si autem aliquid nocuit tibi aut debet, hoc mihi imputa.
19 Ego Paulus scripsi mea manu, ego reddam; ut non dicam tibi quod et teipsum mihi debes.
20 Ita, frater! Ego te fruar in Domino; refice viscera mea in Christo!
21 Confidens oboedientia tua scripsi tibi, sciens quoniam et super id, quod dico, facies.
22 Simul autem et para mihi hospitium, nam spero per orationes vestras donari me vobis.
23 Salutem te Epaphras, concaptivus meus in Christo Iesu,
24 Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas, adiutores mei.
25 Gratia Domini Iesu Christi cum spiritu vestro.

27AD HEBRAEOS EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI

28

1

1 Multifariam et multis modis olim Deus locutus patribus in prophetis,
2 in novissimis his diebus locutus est nobis in Filio, quem constituit heredem universorum, per quem fecit et saecula;
3 qui, cum sit splendor gloriae et figura substantiae eius et portet omnia verbo virtutis suae, purgatione peccatorum facta, consedit ad dexteram maiestatis in excelsis,
4 tanto melior angelis effectus, quanto differentius prae illis nomen hereditavit.

5 Cui enim dixit aliquando angelorum:

“ Filius meus es tu;
ego hodie genui te ”

et rursum: “ Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in filium ”?

6 Cum autem iterum introducit primogenitum in orbem terrae, dicit:

“ Et adorent eum omnes angeli Dei ”.

7 Et ad angelos quidem dicit:

“ Qui facit angelos suos spiritus
et ministros suos flammam ignis ”;

8 ad Filium autem:

“ Thronus tuus, Deus, in saeculum saeculi,
et virga aequitatis virga regni tui.

9 Dilexisti iustitiam et odisti iniquitatem,
propterea unxit te Deus, Deus tuus,
oleo exultationis prae participibus tuis ”

10 et:

“ Tu in principio, Domine, terram fundasti;
et opera manuum tuarum sunt caeli.

11 Ipsi peribunt, tu autem permanes;
et omnes ut vestimentum veterascent,

12 et velut amictum involves eos,
sicut vestimentum et mutabuntur.

Tu autem idem es, et anni tui non deficient ”.

13 Ad quem autem angelorum dixit aliquando:

“ Sede a dextris meis,
donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum ”?

14 Nonne omnes sunt administratorii spiritus, qui in ministerium mittuntur propter eos, qui hereditatem capient salutis?
2

1 Propterea abundantius oportet observare nos ea, quae audivi mus, ne forte praeterfluamus.

2 Si enim, qui per angelos dictus est, sermo factus est firmus, et omnis praevaricatio et inoboedientia accepit iustam mercedis retributionem,

3 quomodo nos effugiemus, si tantam neglexerimus salutem? Quae, cum initium accepisset enarrari per Dominum, ab eis, qui audierunt, in nos confirmata est,

4 contestante Deo signis et portentis et variis virtutibus et Spiritus Sancti distributionibus secundum suam voluntatem.

5 Non enim angelis subiecit orbem terrae futurum, de quo loquimur.

6 Testatus est autem in quodam loco quis dicens:

“ Quid est homo, quod memor es eius,
aut filius hominis, quoniam visitas eum?

7 Minuisti eum paulo minus ab angelis,
gloria et honore coronasti eum,

8 omnia subiecisti sub pedibus eius ”.

In eo enim quod ei omnia subiecit, nihil dimisit non subiectibile ei. Nunc autem necdum videmus omnia subiecta ei;

9 eum autem, qui paulo minus ab angelis minoratus est, videmus Iesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum, ut gratia Dei pro omnibus gustaverit mortem.

10 Decebat enim eum, propter quem omnia et per quem passiones consummare.

11 Qui enim sanctificat et qui sanctificantur, ex uno omnes; propter quam causam non erubescit fratres eos vocare

12 dicens:

“ Nuntiabo nomen tuum fratribus meis,
in medio ecclesiae laudabo te ”;

13 et iterum: “ Ego ero fidens in eum ”;
et iterum: “ Ecce ego et pueri, quos mihi dedit Deus ”.
14 Quia ergo pueri communicaverunt sanguini et carni, et ipse similiter participavit iisdem, ut per mortem destrueret eum, qui habebat mortis imperium, id est Diabolum,
15 et liberaret eos, qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti.
16 Nusquam enim angelos apprehendit, sed semen Abrahae apprehendit.
17 Unde debuit per omnia fratribus similari, ut misericors fieret et fidelis pontifex in iis, quae sunt ad Deum, ut repropitiaret delicta populi;
18 in quo enim passus est ipse tentatus, potens est eis, qui tentantur, auxiliari.

3

1 Unde, fratres sancti, vocationis caelestis participes, considerate apostolum et pontificem confessionis nostrae Iesum,
2 qui fidelis est ei, qui fecit illum, sicut et Moyses in tota domo illius.
3 Amplioris enim gloriae iste prae Moysae dignus est habitus, quanto ampliores honores habet quam domus, qui fabricavit illam.
4 Omnis namque domus fabricatur ab aliquo; qui autem omnia fabricavit, Deus est.
5 Et Moyses quidem fidelis erat in tota domo eius tamquam famulus in testimonium eorum, quae dicenda erant,
6 Christus vero tamquam Filius super domum illius; cuius domus sumus nos, si fiduciam et gloriationem spei retineamus.
7 Quapropter, sicut dicit Spiritus Sanctus:
“ Hodie, si vocem eius audieritis,
8 nolite obdurare corda vestra sicut in exacerbatione,
9 secundum diem tentationis in deserto,
10 ubi tentaverunt me patres vestri in probatione et viderunt opera mea
11 quadraginta annos. Propter quod infensus fui generationi huic et dixi: Semper errant corde. Ipsi autem non cognoverunt vias meas;
12 sicut iuravi in ira mea:
Non introibunt in requiem meam ”.
13 Videte, fratres, ne forte sit in aliquo vestrum cor malum incredulitatis discedendi a Deo vivo,
14 sed adhortamini vosmetipsos per singulos dies, donec illud “ hodie ” vocatur, ut non obduretur quis ex vobis fallacia peccati;
15 participes enim Christi effecti sumus, si tamen initium substantiae usque ad finem firmum retineamus,
16 dum dicitur:
“ Hodie, si vocem eius audieritis,
17 nolite obdurare corda vestra quemadmodum in illa exacerbatione ”.
18 Qui sunt enim qui audientes exacerbaverunt? Nonne universi, qui profecti sunt ab Aegypto per Moysen?
19 Quibus autem infensus fuit quadraginta annos? Nonne illis, qui peccaverunt, quorum membra ceciderunt in deserto?
20 Quibus autem iuravit non introire in requiem ipsius, nisi illis, qui increduli fuerunt?
21 Et videmus quia non potuerunt introire propter incredulitatem.

4

1 Timeamus ergo, ne forte, relicta pollicitatione introeundi in requiem eius, existimetur aliquis ex vobis deesse;
2 etenim et nobis evangelizatum est quemadmodum et illis, sed non profuit illis sermo auditus, non commixtis fide cum iis, qui audierant.
3 Ingreddimur enim in requiem, qui credidimus, quemadmodum dixit:
“ Sicut iuravi in ira mea:
Non introibunt in requiem meam ”,
et quidem operibus ab institutione mundi factis.
4 Dixit enim quodam loco de die septima sic: “Et requievit Deus die septima ab omnibus operibus suis ”;
5 et in isto rursum: “ Non introibunt in requiem meam ”.
6 Quoniam ergo superest quosdam introire in illam, et hi, quibus prioribus evangelizatum est, non introierunt propter inoboedientiam,
7 iterum terminat diem quandam, “ Hodie ”, in David dicendo post tantum temporis, sicut supra dictum est:
“ Hodie, si vocem eius audieritis,
8 nolite obdurare corda vestra ”.
9 Nam, si eis Iesus requiem praestitisset, non de alio loqueretur posthac die.
10 Itaque relinquitur sabbatismus populo Dei;
11 qui enim ingressus est in requiem eius, etiam ipse requievit ab operibus suis, sicut a suis Deus.
12 Festinemus ergo ingredi in illam requiem, ut ne in idipsum quis incidat inoboedientiae exemplum.

12 Vivus est enim Dei sermo et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti et pertingens usque ad divisionem animae ac spiritus, compagum quoque et medullarum, et discretor cogitationum et intentionum cordis;

13 et non est creatura invisibilis in conspectu eius, omnia autem nuda et aperta sunt oculis eius, ad quem nobis sermo.

14 Habentes ergo pontificem magnum, qui penetravit caelos, Iesum Filium Dei, teneamus confessionem.

15 Non enim habemus pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris, tentatum autem per omnia secundum similitudinem absque peccato;

16 adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiae, ut misericordiam consequamur et gratiam inveniamus in auxilium opportunum.

5

1 Omnis namque pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in his, quae sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis;

2 qui aequae condolare possit his, qui ignorant et errant, quoniam et ipse circumdatus est infirmitate

3 et propter eam debet, quemadmodum et pro populo, ita etiam pro semetipso offerre pro peccatis.

4 Nec quisquam sumit sibi illum honorem, sed qui vocatur a Deo tamquam et Aaron.

5 Sic et Christus non semetipsum glorificavit, ut pontifex fieret, sed qui locutus est ad eum:

“ Filius meus es tu;

ego hodie genui te ”;

6 quemadmodum et in alio dicit:

“ Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech ”.

7 Qui in diebus carnis suae, preces supplicationesque ad eum, qui possit salvum illum a morte facere, cum clamore valido et lacrimis offerens et exauditus pro sua reverentia,

8 et quidem cum esset Filius, didicit ex his, quae passus est, oboedientiam;

9 et, consummatus, factus est omnibus oboedientibus sibi auctor salutis aeternae,

10 appellatus a Deo pontifex iuxta ordinem Melchisedech.

11 De quo grandis nobis sermo et ininterpretabilis ad dicendum, quoniam segnes facti estis ad audiendum.

12 Etenim cum deberetis magistri esse propter tempus, rursus indigetis, ut vos doceat aliquis elementa exordii sermonum Dei, et facti estis, quibus lacte opus sit, non solido cibo.

13 Omnis enim, qui lactis est particeps, expers est sermonis iustitiae, parvulus enim est;

14 perfectorum autem est solidus cibus, eorum, qui pro consuetudine exercitatos habent sensus ad discretionem boni ac mali.

6

1 Quapropter praetermittentes inchoationis Christi sermonem ad perfectionem feramur, non rursus iacentes fundamentum paenitentiae ab operibus mortuis et fidei ad Deum,

2 baptismatum doctrinae, impositionis quoque manuum, ac resurrectionis mortuorum et iudicii aeterni.

3 Et hoc faciemus, si quidem permiserit Deus.

4 Impossibile est enim eos, qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum caeleste et participes sunt facti Spiritus Sancti

5 et bonum gustaverunt Dei verbum virtutesque saeculi venturi

6 et prolapsi sunt, rursus renovari ad paenitentiam, rursus crucifigentes sibimetipsis Filium Dei et ostentui habentes.

7 Terra enim saepe venientem super se bibens imbrem et generans herbam opportunam illis, propter quos et colitur, accipit benedictionem a Deo;

8 proferens autem spinas ac tribulos reprobata est et maledicto proxima, cuius finis in combustionem.

9 Confidimus autem de vobis, dilectissimi, meliora et viciniore salutem, tametsi ita loquimur;

10 non enim iniustus Deus, ut obliviscatur operis vestri et dilectionis, quam ostendistis nomini ipsius, qui ministrastis sanctis et ministratis.

11 Cupimus autem unumquemque vestrum eandem ostentare sollicitudinem ad expletionem spei usque in finem,

12 ut non segnes efficiamini, verum imitatores eorum, qui fide et patientia hereditant promissiones.

13 Abrahae namque promittens Deus, quoniam neminem habuit, per quem iuraret maiorem, iuravit per semetipsum

14 dicens: “ Utique benedicens benedicam te et multiplicans multiplicabo te ”;

15 et sic longanimiter ferens adeptus est repromissionem.

16 Homines enim per maiorem sui iurant, et omnis controversiae eorum finis ad confirmationem est iuramentum;

17 in quo abundantius volens Deus ostendere pollicitationis hereditatem consilii sui, se interposuit iure iurando,

18 ut per duas res immobiles, in quibus impossibile est mentiri Deum, fortissimum solacium habeamus, qui confugimus ad tenendam propositam spem;

19 quam sicut ancoram habemus animae, tutam ac firmam et incedentem usque in interiora velaminis,

20 ubi praecursor pro nobis introivit Iesus, secundum ordinem Melchisedech pontifex factus in aeternum.

7

1 Hic enim Melchisedech, rex Salem, sacerdos Dei summi, qui obviavit Abrahae regresso a caede regum et benedixit ei,

2 cui et decimam omnium divisit Abraham, primum quidem, qui interpretatur rex iustitiae, deinde autem et rex Salem, quod est rex Pacis,

3 sine patre, sine matre, sine genealogia, neque initium dierum neque finem vitae habens, assimilatus autem Filio Dei, manet sacerdos in perpetuum.

4 Intuemini autem quantus sit hic, cui et decimam dedit de praecipuis Abraham patriarcha.

5 Et illi quidem, qui de filiis Levi sacerdotium accipiunt, mandatum habent decimas sumere a populo secundum legem, id est a fratribus suis, quamquam et ipsi exierunt de lumbis Abrahae;

6 hic autem, cuius generatio non annumeratur in eis, decimam sumpsit ab Abraham et eum, qui habebat repromissiones, benedixit.

7 Sine ulla autem contradictione, quod minus est, a meliore benedicitur.

8 Et hic quidem decimas morientes homines sumunt; ibi autem testimonium accipiens quia vivit.

9 Et, ut ita dictum sit, per Abraham et Levi, qui decimas accipit, decimatus est;

10 adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviavit ei Melchisedech.

11 Si ergo consummatio per sacerdotium leviticum erat, populus enim sub ipso legem accepit, quid adhuc necessarium secundum ordinem Melchisedech alium surgere sacerdotem et non secundum ordinem Aaron dici?

12 Translato enim sacerdotio, necesse est, ut et legis translatio fiat.

13 De quo enim haec dicuntur, ex alia tribu est, ex qua nullus altari praesto fuit;

14 manifestum enim quod ex Iuda ortus sit Dominus noster, in quam tribum nihil de sacerdotibus Moyses locutus est.

15 Et amplius adhuc manifestum est, si secundum similitudinem Melchisedech exurgit alius sacerdos,

16 qui non secundum legem mandati carnalis factus est sed secundum virtutem vitae insolubilis,

17 testimonium enim accipit:

“ Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech ”.

18 Reprobatio quidem fit praecedentis mandati propter infirmitatem eius et inutilitatem,

19 nihil enim ad perfectum adduxit lex; introductio vero melioris spei, per quam proximamus ad Deum.

20 Et quantum non est sine iure iurando; illi quidem sine iure iurando sacerdotes facti sunt,

21 hic autem cum iure iurando per eum, qui dicit ad illum:

“ Iuravit Dominus et non paenitebit eum: Tu es sacerdos in aeternum ”,

22 in tantum et melioris testamenti sponsor factus est Iesus.

23 Et illi quidem plures facti sunt sacerdotes, idcirco quod morte prohibebantur permanere;

24 hic autem eo quod manet in aeternum, intransgressibile habet sacerdotium;

25 unde et salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro eis.

26 Talis enim et decebat ut nobis esset pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus et excelsior caelis factus;

27 qui non habet necessitatem cotidie, quemadmodum pontifices, prius pro suis delictis hostias offerre, deinde pro populi; hoc enim fecit semel semetipsum offerendo.

28 Lex enim homines constituit pontifices infirmitatem habentes; sermo autem iuris iurandi, quod post legem est, Filium in aeternum consummatum.

8

1 Caput autem super ea, quae dicuntur: talem habemus pontificem, qui consedit in dextera throni Maiestatis in caelis,

2 sanctorum minister et tabernaculi veri, quod fixit Dominus, non homo.

3 Omnis enim pontifex ad offerenda munera et hostias constituitur; unde necesse erat et hunc habere aliquid, quod offerret.

4 Si ergo esset super terram, nec esset sacerdos, cum sint qui offerant secundum legem munera;

5 qui figurae et umbrae deserviunt caelestium, sicut responsum est Moysi, cum consummaturus esset tabernaculum: “ Vide enim, inquit, omnia facies secundum exemplar, quod tibi ostensum est in monte ”.

6 Nunc autem differentius sortitus est ministerium, quanto et melioris testamenti mediator est, quod in melioribus repromissionibus sancitum est.

7 Nam si illud prius culpa vacasset, non secundi locus inquireretur;

8 vituperans enim eos dicit: “ Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et consummabo super domum Israel et super domum Iudae testamentum novum;

9 non secundum testamentum, quod feci patribus eorum in die, qua apprehendi manum illorum, ut educerem illos de terra Aegypti; quoniam ipsi non permanserunt in testamento meo, et ego neglexi eos, dicit Dominus.

10 Quia hoc est testamentum, quod testabor domui Israel post dies illos, dicit Dominus, dando leges meas in mentem eorum, et in corde eorum superscribam eas; et ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum.

11 Et non docebit unusquisque civem suum, et unusquisque fratrem suum dicens: “Cognosce Dominum”; quoniam omnes scient me, a minore usque ad maiorem eorum,

12 quia propitius ero iniquitatibus eorum et peccatorum illorum iam non memorabor ”.

13 Dicendo “ novum ” veteravit prius; quod autem antiquatur et senescit, prope interitum est.

9

1 Habuit ergo et prius praecepta cultus et Sanctum huius saeculi.

2 Tabernaculum enim praeparatum est primum, in quo inerat candelabrum et mensa et propositio panum, quod dicitur Sancta;

3 post secundum autem velamentum, tabernaculum, quod dicitur Sancta Sanctorum,

4 aureum habens turibulum et arcam testamenti circumtectam ex omni parte auro, in qua urna aurea habens manna et virga Aaron, quae fronderat, et tabulae testamenti,

5 superque eam cherubim gloriae obumbrantia propitiatorium; de quibus non est modo dicendum per singula.

6 His vero ita praeparatis, in prius quidem tabernaculum semper intrant sacerdotes sacrorum officia consummantes;

7 in secundum autem semel in anno solus pontifex, non sine sanguine, quem offert pro suis et populi ignorantibus;

8 hoc significante Spiritu Sancto, nondum propalatum esse sanctorum viam, adhuc priore tabernaculo habente statum;

9 quae parabola est temporis instantis, iuxta quam munera et hostiae offeruntur, quae non possunt iuxta conscientiam perfectum facere servientem,

10 solummodo in cibis et in potibus et variis baptismis, quae sunt praecepta carnis usque ad tempus correctionis imposita.

11 Christus autem cum advenit pontifex futurorum bonorum, per amplius et perfectius tabernaculum, non manufactum, id est non huius creationis,

12 neque per sanguinem hircorum et vitulorum sed per proprium sanguinem introivit semel in Sancta, aeterna redemptione inventa.

13 Si enim sanguis hircorum et taurorum et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis,

14 quanto magis sanguis Christi, qui per Spiritum aeternum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi.

15 Et ideo novi testamenti mediator est, ut, morte intercedente in redemptionem earum praevaricationum, quae erant sub priore testamento, repromissionem accipiant, qui vocati sunt aeternae hereditatis.

16 Ubi enim testamentum, mors necesse est afferatur testatoris;

17 testamentum autem in mortuis est confirmatum, nondum enim valet, dum vivit, qui testatus est.

18 Unde ne prius quidem sine sanguine dedicatum est;

19 enuntiatio enim omni mandato secundum legem a Moyse universo populo, accipiens sanguinem vitulorum et hircorum cum aqua et lana coccinea et hyssopo, ipsum librum et omnem populum aspersit

20 dicens: “ Hic sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus ”;

21 etiam tabernaculum et omnia vasa ministerii sanguine similiter aspersit.

22 Et omnia paene in sanguine mundantur secundum legem, et sine sanguinis effusione non fit remissio.

23 Necesse erat ergo figuras quidem caelestium his mundari, ipsa autem caelestia melioribus hostiis quam istis.

24 Non enim in manufacta Sancta Christus introivit, quae sunt similitudo verorum, sed in ipsum caelum, ut appareat nunc vultui Dei pro nobis;

25 neque ut saepe offerat semetipsum, quemadmodum pontifex intrat in Sancta per singulos annos in sanguine alieno.

26 Alioquin oportebat eum frequenter pati ab origine mundi; nunc autem semel in consummatione saeculorum ad destitutionem peccati per sacrificium sui manifestatus est.

27 Et quemadmodum statutum est hominibus semel mori, post hoc autem iudicium,

28 sic et Christus, semel oblatus ad multorum auferenda peccata, secundo sine peccato apparebit expectantibus se in salutem.

10

1 Umbram enim habens lex bonorum futurorum, non ipsam imaginem rerum, per singulos annos iisdem ipsis hostiis, quas offerunt indesinenter, numquam potest accedentes perfectos facere.

2 Alioquin nonne cessassent offerri, ideo quod nullam haberent ultra conscientiam peccatorum cultores semel mundati?

3 Sed in ipsis commemoratio peccatorum per singulos annos fit.

4 Impossibile enim est sanguinem taurorum et hircorum auferre peccata.

5 Ideo ingrediens mundum dicit:

“ Hostiam et oblationem noluisti,

corpus autem aptasti mihi;

6 holocausta et sacrificia pro peccato

non tibi placuerunt.

7 Tunc dixi: Ecce venio,

in capitulo libri scriptum est de me,

ut faciam, Deus, voluntatem tuam ”.

8 Superius dicens: “ Hostias et oblationes et holocausta et sacrificia pro peccato noluisti, nec placuerunt tibi ”, quae secundum legem offeruntur,

9 tunc dixit: “ Ecce venio, ut faciam voluntatem tuam ”. Aufert primum, ut secundum statuat;

10 in qua voluntate sanctificati sumus per oblationem corporis Christi Iesu in semel.

11 Et omnis quidem sacerdos stat cotidie ministrans et easdem saepe offerens hostias, quae numquam possunt auferre peccata.

12 Hic autem, una pro peccatis oblata hostia, in sempiternum consedit in dextera Dei,

13 de cetero exspectans, donec ponantur inimici eius scabellum pedum eius;
14 una enim oblatione consummavit in sempiternum eos, qui sanctificantur.
15 Testificatur autem nobis et Spiritus Sanctus; postquam enim dixit:
16 “ Hoc est testamentum, quod testabor ad illos post dies illos, dicit Dominus, dando leges meas in cordibus eorum, et in mente eorum superscribam eas;
17 et peccatorum eorum et iniquitatum eorum iam non recordabor amplius ”.
18 Ubi autem horum remissio, iam non oblatio pro peccato.
19 Habentes itaque, fratres, fiduciam in introitum Sanctorum in sanguine Iesu,
20 quam initiavit nobis viam novam et viventem per velamen, id est carnem suam,
21 et sacerdotem magnum super domum Dei,
22 accedamus cum vero corde in plenitudine fidei, aspersi corda a conscientia mala et abluti corpus aqua munda;
23 teneamus spei confessionem indeclinabilem, fidelis enim est, qui repromisit;
24 et consideremus invicem in provocationem caritatis et bonorum operum,
25 non deserentes congregationem nostram, sicut est consuetudinis quibusdam, sed exhortantes, et tanto magis quanto videtis appropinquantem diem.
26 Voluntarie enim peccantibus nobis, post acceptam notitiam veritatis, iam non relinquitur pro peccatis hostia,
27 terribilis autem quaedam exspectatio iudicii, et ignis aemulatio, quae consumptura est adversarios.
28 Irritam quis faciens legem Moysis, sine ulla miseratione duobus vel tribus testibus moritur;
29 quanto deteriora putatis merebitur supplicia, qui Filium Dei conculcaverit et sanguinem testamenti communem duxerit, in quo sanctificatus est, et Spiritui gratiae contumeliam fecerit?
30 Scimus enim eum, qui dixit: “ Mihi vindicta, ego retribuam ”; et iterum: “ Iudicabit Dominus populum suum ”.
31 Horrendum est incidere in manus Dei viventis.
32 Rememoramini autem pristinos dies, in quibus illuminati magnum certamen sustinuistis passionum,
33 in altero quidem opprobriis et tribulationibus spectaculum facti, in altero autem socii taliter conversantium effecti;
34 nam et vinctis compassi estis et rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis, cognoscentes vos habere meliorem substantiam et manentem.
35 Nolite itaque abicere confidentiam vestram, quae magnam habet remunerationem;
36 patientia enim vobis necessaria est, ut voluntatem Dei facientes reportetis promissionem.
37 Adhuc enim modicum quantulum,
qui venturus est, veniet et non tardabit.
38 Iustus autem meus ex fide vivet;
quod si subtraxerit se,
non sibi complacet in eo anima mea.
39 Nos autem non sumus subtractionis in perditionem, sed fidei in acquisitionem animae.

11

1 Est autem fides sperando rum substantia, rerum argu mentum non apparentium.
2 In hac enim testimonium consecuti sunt seniores.
3 Fide intellegimus aptata esse saecula verbo Dei, ut ex invisibilibus visibilia facta sint.
4 Fide ampliorem hostiam Abel quam Cain obtulit Deo, per quam testimonium consecutus est esse iustus, testimonium perhibente muneribus eius Deo; et per illam defunctus adhuc loquitur.
5 Fide Henoch translatus est, ne videret mortem, et non inveniebatur, quia transtulit illum Deus; ante translationem enim testimonium accepit placuisse Deo.
6 Sine fide autem impossibile placere; credere enim oportet accedentem ad Deum quia est et inquirentibus se remunerator fit.
7 Fide Noe, responso accepto de his, quae adhuc non videbantur, reveritus aptavit arcam in salutem domus suae; per quam damnavit mundum, et iustitiae, quae secundum fidem est, heres est institutus.
8 Fide vocatus Abraham oboedivit in locum exire, quem accepturus erat in hereditatem; et exivit nesciens quo iret.
9 Fide peregrinatus est in terra promissionis tamquam in aliena, in casulis habitando cum Isaac et Iacob, coheredibus promissionis eiusdem;
10 exspectabat enim fundamenta habentem civitatem, cuius artifex et conditor Deus.
11 Fide — et ipsa Sara sterilis — virtutem in conceptionem seminis accepit etiam praeter tempus aetatis, quoniam fidelem credidit esse, qui promiserat;
12 propter quod et ab uno orti sunt, et hoc emortuo, tamquam sidera caeli in multitudine, et sicut arena, quae est ad oram maris, innumerabilis.
13 Iuxta fidem defuncti sunt omnes isti, non acceptis promissionibus, sed a longe eas aspicientes et salutantes, et confitentes quia peregrini et hospites sunt supra terram;
14 qui enim haec dicunt, significant se patriam inquirere.
15 Et si quidem illius meminissent, de qua exierant, habebant utique tempus revertendi;
16 nunc autem meliorem appetunt, id est caelestem. Ideo non confunditur Deus vocari Deus eorum, paravit enim illis civitatem.

17 Fide obtulit Abraham Isaac, cum tentaretur; et unigenitum offerebat ille, qui susceperat promissiones,
18 ad quem dictum erat: “ In Isaac vocabitur tibi semen ”,
19 arbitratus quia et a mortuis suscitare potens est Deus; unde eum et in parabola reportavit.
20 Fide et de futuris benedixit Isaac Iacob et Esau.
21 Fide Iacob moriens singulis filiorum Ioseph benedixit et adoravit super fastigium virgae suae.
22 Fide Ioseph moriens de perfectione filiorum Israel memoratus est et de ossibus suis mandavit.
23 Fide Moyses natus occultatus est mensibus tribus a parentibus suis, eo quod vidissent formosum infantem et non timuerunt regis edictum.
24 Fide Moyses grandis factus negavit se dici filium filiae pharaonis,
25 magis eligens affligi cum populo Dei quam temporalem peccati habere iucunditatem,
26 maiores divitias aestimans thesauris Aegypti improprium Christi; aspiciebat enim in remunerationem.
27 Fide reliquit Aegyptum non veritus animositatem regis, invisibilem enim tamquam videns sustinuit.
28 Fide celebravit Pascha et sanguinis effusionem, ne, qui vastabat primogenita, tangeret ea.
29 Fide transierunt mare Rubrum tamquam per aridam terram, quod experti Aegyptii devorati sunt.
30 Fide muri Iericho ruerunt circuiti diebus septem.
31 Fide Rahab meretrix non periit cum incredulis, quia exceperat exploratores cum pace.
32 Et quid adhuc dicam? Deficiet enim me tempus enarrantem de Gedeon, Barac, Samson, Iephte, David et Samuel atque prophetis,
33 qui per fidem devicerunt regna, operati sunt iustitiam, adepti sunt repromissiones, obturaverunt ora leonum,
34 exstinxerunt impetum ignis, effugerunt aciem gladii, convaluerunt de infirmitate, fortes facti sunt in bello, castra verterunt exterorum;
35 acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos; alii autem distenti sunt, non suscipientes redemptionem, ut meliorem invenirent resurrectionem;
36 alii vero ludibria et verbera experti sunt, insuper et vincula et carcerem;
37 lapidati sunt, secti sunt, in occisione gladii mortui sunt, circumierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti,
38 quibus dignus non erat mundus, in solitudinibus errantes et montibus et speluncis et in cavernis terrae.
39 Et hi omnes testimonium per fidem consecuti non reportaverunt promissionem,
40 Deo pro nobis melius aliquid providente, ut ne sine nobis consummarentur.

12

1 Ideoque et nos tantam haec bentes circumpositam nobis nubem testium, deponentes omne pondus et circumstans nos peccatum, per patientiam curramus propositum nobis certamen,
2 aspicientes in ducem fidei et consummatorem Iesum, qui pro gaudio sibi proposito sustinuit crucem, confusione contempta, atque in dextera throni Dei sedet.
3 Recognitate enim eum, qui talem sustinuit a peccatoribus adversum semetipsum contradictionem, ut ne fatigemini animis vestris deficientes.
4 Nondum usque ad sanguinem restitistis adversus peccatum repugnantes;
5 et obliti estis exhortationis, quae vobis tamquam filiis loquitur:
“ Fili mi, noli negligere disciplinam Domini neque deficias, dum ab eo argueris:
6 quem enim diligit, Dominus castigat, flagellat autem omnem filium, quem recipit ”.
7 Ad disciplinam suffertis; tamquam filios vos tractat Deus. Quis enim filius, quem non corripit pater?
8 Quod si extra disciplinam estis, cuius participes facti sunt omnes, ergo adulterini et non filii estis!
9 Deinde patres quidem carnis nostrae habebamus eruditores et reverebamur; non multo magis obtemperabimus Patri spirituum et vivemus?
10 Et illi quidem ad tempus paucorum dierum, secundum quod videbatur illis, castigabant; hic autem ad id, quod utile est ad participandam sanctitatem eius.
11 Omnis autem disciplina in praesenti quidem videtur non esse gaudii sed maeroris; postea autem fructum pacificum exercitatis per eam reddit iustitiae.
12 Propter quod remissas manus et soluta genua erigite
13 et gressus rectos facite pedibus vestris, ut, quod claudum est, non extorqueatur, magis autem sanetur.
14 Pacem sectamini cum omnibus et sanctificationem, sine qua nemo videbit Dominum,
15 providentes, ne quis desit gratiae Dei, ne qua radix amaritudinis sursum germinans perturbet, et per illam inquinentur multi;
16 ne quis fornicator aut profanus ut Esau, qui propter unam escam vendidit primogenita sua.
17 Scitis enim quoniam et postea cupiens hereditare benedictionem reprobatus est; non enim invenit paenitentiae locum, quamquam cum lacrimis inquisisset eam.
18 Non enim accessistis ad tractabilem et ardentem ignem et turbinem et caliginem et procellam
19 et tubae sonum et vocem verborum, quam qui audierunt, recusaverunt, ne ultra eis fieret verbum;

20 non enim portabant mandatum: “ Et si bestia tetigerit montem, lapidabitur”;

21 et ita terribile erat, quod videbatur, Moyses dixit: “ Exterritus sum et tremebundus ”.

22 Sed accessistis ad Sion montem et civitatem Dei viventis, Ierusalem caelestem, et multa milia angelorum, frequentiam

23 et ecclesiam primogenitorum, qui conscripti sunt in caelis, et iudicem Deum omnium et spiritus iustorum, qui consummati sunt,

24 et testamenti novi mediatorem Iesum et sanguinem aspersionis, melius loquentem quam Abel.

25 Videte, ne recusetis loquentem; si enim illi non effugerunt recusantes eum, qui super terram loquebatur, multo magis nos, qui de caelis loquentem avertimus;

26 cuius vox movit terram tunc, modo autem pronuntiavit dicens: “ Adhuc semel ego movebo non solum terram sed et caelum ”.

27 Hoc autem “ adhuc semel ” declarat mobilium translationem tamquam factorum, ut maneant ea, quae sunt immobilia.

28 Itaque, regnum immobile suscipientes, habeamus gratiam, per quam serviamus placentes Deo cum reverentia et metu;

29 etenim Deus noster ignis consumens est.

13

1 Caritas fraternitatis maneat.

2 Hospitalitatem nolite obli visci; per hanc enim quidam nescientes hospitio receperunt angelos.

3 Mementote vincitorum tamquam simul vincti, laborantium tamquam et ipsi in corpore morantes.

4 Honorabile conubium in omnibus, et torus immaculatus; fornicatores enim et adulteros iudicabit Deus.

5 Sint mores sine avaritia; contenti praesentibus. Ipse enim dixit: “ Non te deseram neque derelinquam ”,

6 ita ut confidenter dicamus:

“ Dominus mihi adiutor est, non timebo; quid faciet mihi homo? ”.

7 Mementote praepositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei; quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem.

8 Iesus Christus heri et hodie idem, et in saecula!

9 Doctrinis variis et peregrinis nolite abduci; optimum enim est gratia stabiliri cor, non escis, quae non profuerunt ambulanti in eis.

10 Habemus altare, de quo edere non habent potestatem, qui tabernaculo deserviunt.

11 Quorum enim animalium infertur sanguis pro peccato in Sancta per pontificem, horum corpora cremantur extra castra.

12 Propter quod et Iesus, ut sanctificaret per suum sanguinem populum, extra portam passus est.

13 Exeamus igitur ad eum extra castra, improprietas eius portantes;

14 non enim habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus.

15 Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo, id est fructum laborum confitentium nomini eius.

16 Beneficientiae autem et communionis nolite oblivisci; talibus enim hostiis oblectatur Deus.

17 Oboedite praepositis vestris et subiacete eis; ipsi enim pervigilant pro animabus vestris quasi rationem reddituri, ut cum gaudio hoc faciant et non gementes; hoc enim non expedit vobis.

18 Orate pro nobis; confidimus enim quia bonam conscientiam habemus, in omnibus bene volentes conversari.

19 Amplius autem deprecor vos hoc facere, ut quo celerius restituar vobis.

20 Deus autem pacis, qui eduxit de mortuis pastorem magnum ovium in sanguine testamenti aeterni, Dominum nostrum Iesum,

21 appet vos in omni bono, ut faciatis voluntatem eius, faciens in nobis, quod placeat coram se per Iesum Christum, cui gloria in saecula saeculorum. Amen.

22 Rogo autem vos, fratres, sufferte sermonem exhortationis; etenim perpauca scripsi vobis.

23 Cognoscite fratrem nostrum Timotheum dimissum esse; cum quo, si celerius venerit, videbo vos.

24 Salute omnes praepositos vestros et omnes sanctos. Salutant vos, qui de Italia sunt.

25 Gratia cum omnibus vobis.

29 EPISTULA IACOBI

30

1

1 Iacobus, Dei et Domini Iesu Christi servus, duodecim tribu bus, quae sunt in dispersione, salutem.

2 Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationibus variis incideritis,

3 scientes quod probatio fidei vestrae patientiam operatur;

4 patientia autem opus perfectum habeat, ut sitis perfecti et integri, in nullo deficientes.

5 Si quis autem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo, qui dat omnibus affluenter et non improperat, et dabitur ei.

6 Postulet autem in fide nihil haesitans; qui enim haesitat, similis est fluctui maris, qui a vento movetur et circumfertur.

7 Non ergo aestimet homo ille quod accipiat aliquid a Domino,

8 vir duplex animo, inconstans in omnibus viis suis.

9 Glorietur autem frater humilis in exaltatione sua,

10 dives autem in humilitate sua, quoniam sicut flos feni transibit.

11 Exortus est enim sol cum ardore et arefecit fenum, et flos eius decidit, et decor vultus eius deperiit; ita et dives in itineribus suis marcescet.

12 Beatus vir, qui suffert tentationem, quia, cum probatus fuerit, accipiet coronam vitae, quam repromisit Deus diligentibus se.

13 Nemo, cum tentatur, dicat: "A Deo tentor"; Deus enim non tentatur malis, ipse autem neminem tentat.

14 Unusquisque vero tentatur a concupiscentia sua abstractus et illectus;

15 dein concupiscentia, cum conceperit, parit peccatum; peccatum vero, cum consummatum fuerit, generat mortem.

16 Nolite errare, fratres mei dilectissimi.

17 Omne datum optimum et omne donum perfectum de sursum est, descendens a Patre luminum, apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio.

18 Voluntarie genuit nos verbo veritatis, ut simus primitiae quaedam creaturae eius.

19 Scitis, fratres mei dilecti. Sit autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum et tardus ad iram;

20 ira enim viri iustitiam Dei non operatur.

21 Propter quod abicientes omnem immunditiam et abundantiam malitiae, in mansuetudine suscipite insitum verbum, quod potest salvare animas vestras.

22 Estote autem factores verbi et non auditores tantum fallentes vosmetipsos.

23 Quia si quis auditor est verbi et non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum nativitatis suae in speculo;

24 consideravit enim se et abiit, et statim oblitus est qualis fuerit.

25 Qui autem perspexerit in lege perfecta libertatis et permanserit, non auditor obliviosus factus sed factor operis, hic beatus in facto suo erit.

26 Si quis putat se religiosum esse, non freno circumducens linguam suam sed seducens cor suum, huius vana est religio.

27 Religio munda et immaculata apud Deum et Patrem haec est: visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum, immaculatum se custodire ab hoc saeculo.

2

1 Fratres mei, nolite in persona rum acceptione habere fidem Domini nostri Iesu Christi gloriae.

2 Etenim, si introierit in synagogam vestram vir aureum anulum habens in veste candida, introierit autem et pauper in sordido habitu,

3 et intendatis in eum, qui indutus est veste praeclara, et dixeritis: "Tu sede hic bene", pauperi autem dicatis: "Tu sta illic aut sede sub scabello meo";

4 nonne iudicatis apud vosmetipsos et facti estis iudices cogitationum iniquarum?

5 Audite, fratres mei dilectissimi. Nonne Deus elegit, qui pauperes sunt mundo, divites in fide et heredes regni, quod repromisit diligentibus se?

6 Vos autem exhonorastis pauperem. Nonne divites opprimunt vos et ipsi trahunt vos ad iudicia?

7 Nonne ipsi blasphemant bonum nomen, quod invocatum est super vos?

8 Si tamen legem perficitis regalem secundum Scripturam: "Diliges proximum tuum sicut teipsum", bene facitis;

9 si autem personas accipitis, peccatum operamini, redarguti a lege quasi transgressores.

10 Quicumque autem totam legem servaverit, offendant autem in uno, factus est omnium reus.

11 Qui enim dixit: "Non moechaberis", dixit et: "Non occides"; quod si non moecharis, occidis autem, factus es transgressor legis.

12 Sic loquimini et sic facite sicut per legem libertatis iudicandi.

13 Iudicium enim sine misericordia illi, qui non fecit misericordiam; superexsultat misericordia iudicio.

14 Quid proderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem non habeat? Numquid poterit fides salvare eum?

15 Si frater aut soror nudi sunt et indigent victu cotidiano,

16 dicat autem aliquis de vobis illis: “ Ite in pace, calefacimini et saturamini ”, non dederitis autem eis, quae necessaria sunt corporis, quid proderit?

17 Sic et fides, si non habeat opera, mortua est in semetipsa.

18 Sed dicet quis: “ Tu fidem habes, et ego opera habeo ”. Ostende mihi fidem tuam sine operibus, et ego tibi ostendam ex operibus meis fidem.

19 Tu credis quoniam unus est Deus? Bene facis; et daemones credunt et contremiscunt!

20 Vis autem scire, o homo inanis, quoniam fides sine operibus otiosa est?

21 Abraham, pater noster, nonne ex operibus iustificatus est offerens Isaac filium suum super altare?

22 Vides quoniam fides cooperabatur operibus illius, et ex operibus fides consummata est;

23 et suppleta est Scriptura dicens: “ Creditur Abraham Deo, et reputatum est illi ad iustitiam ”, et amicus Dei appellatus est.

24 Videtis quoniam ex operibus iustificatur homo et non ex fide tantum.

25 Similiter autem et Rahab, meretrix nonne ex operibus iustificata est suscipiens nuntios et alia via eiciens?

26 Sicut enim corpus sine spiritu emortuum est, ita et fides sine operibus mortua est.

3

1 Nolite plures magistri fieri, fra tres mei, scientes quoniam maius iudicium accipiemus.

2 In multis enim offendimus omnes. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir, potens etiam freno circumducere totum corpus.

3 Si autem equorum frenos in ora mittimus ad oboediendum nobis, et omne corpus illorum circumferimus.

4 Ecce et naves, cum tam magnae sint et a ventis validis minentur, circumferuntur a minimo gubernaculo, ubi impetus dirigentis voluerit;

5 ita et lingua modicum quidem membrum est et magna exsultat. Ecce quantus ignis quam magnam silvam incendit!

6 Et lingua ignis est, universitas iniquitatis; lingua constituitur in membris nostris, quae maculat totum corpus et inflamat rotam nativitatis et inflammatur a gehenna.

7 Omnis enim natura et bestiarum et volucrum et serpentium et etiam cetorum domatur et domita est a natura humana;

8 linguam autem nullus hominum domare potest, inquietum malum, plena veneno mortifero.

9 In ipsa benedicimus Dominum et Patrem et in ipsa maledicimus homines, qui ad similitudinem Dei facti sunt;

10 ex ipso ore procedit benedictio et maledictio. Non oportet, fratres mei, haec ita fieri.

11 Numquid fons de eodem foramine emanat dulcem et amaram aquam?

12 Numquid potest, fratres mei, ficus olivas facere, aut vitis ficus? Neque salsa dulcem potest facere aquam.

13 Quis sapiens et disciplinatus inter vos? Ostendat ex bona conversatione operationem suam in mansuetudine sapientiae.

14 Quod si zelum amarum habetis et contentiones in cordibus vestris, nolite gloriari et mendaces esse adversus veritatem.

15 Non est ista sapientia desursum descendens, sed terrena, animalis, diabolica;

16 ubi enim zelus et contentio, ibi inconstantia et omne opus pravum.

17 Quae autem desursum est sapientia primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, plena misericordia et fructibus bonis, non iudicans, sine simulatione;

18 fructus autem iustitiae in pace seminatur facientibus pacem.

4

1 Unde bella et unde lites in vobis? Nonne hinc, ex concupi scentis vestris, quae militant in membris vestris?

2 Concupiscitis et non habetis; occiditis et zelatis et non potestis adipisci; litigatis et belligeratis. Non habetis, propter quod non postulatis;

3 petitis et non accipitis, eo quod male petitis, ut in concupiscentiis vestris insumatis.

4 Adulteri, nescitis quia amicitia huius mundi inimica est Dei?

Quicumque ergo voluerit amicus esse saeculi huius, inimicus Dei constituitur.

5 Aut putatis quia inaniter Scriptura dicat: “ Ad invidiam concupiscit Spiritus, qui inhabitat in nobis? ”.

6 Maiorem autem dat gratiam; propter quod dicit:

“ Deus superbis resistit,

humilibus autem dat gratiam ”.

7 Subicimini igitur Deo; resistite autem Diabolo, et fugiet a vobis.

8 Appropiate Deo, et appropinquabit vobis. Emundate manus, peccatores; et purificate corda, duplices animo.

9 Miseri estote et lugete et plorate; risus vester in luctum convertatur, et gaudium in maerorem.

10 Humiliamini in conspectu Domini, et exaltabit vos.

11 Nolite detrahare alterutrum, fratres; qui detrahit fratri, aut qui iudicat fratrem suum, detrahit legi et iudicat legem; si autem iudicas legem, non es factor legis sed iudex.

12 Unus est legislator et iudex, qui potest salvare et perdere; tu autem quis es, qui iudicas proximum?

13 Age nunc, qui dicitis: “ Hodie aut crastino ibimus in illam civitatem et faciemus quidem ibi annum et mercabimur et lucrum faciemus ”;

14 qui ignoratis, quae erit in crastinum vita vestra! Vapor enim estis ad modicum parens, deinceps exterminatur;

15 pro eo ut dicatis: “ Si Dominus voluerit, et vivemus et faciemus hoc aut illud ”.

16 Nunc autem gloriamini in superbiis vestris; omnis gloriatio talis maligna est.

17 Scienti igitur bonum facere et non facienti, peccatum est illi!

5

1 Age nunc, divites, plorate ulu lantes in miseriis, quae adve nient vobis.

2 Divitiae vestrae putrefactae sunt, et vestimenta vestra a tineis comesta sunt,

3 aurum et argentum vestrum aeruginavit, et aerugo eorum in testimonium vobis erit et manducabit carnes vestras sicut ignis: thesaurizastis in novissimis diebus.

4 Ecce merces operariorum, qui messuerunt regiones vestras, quae fraudata est a vobis, clamat, et clamores eorum, qui messuerunt, in aures Domini Sabaoth introierunt.

5 Epulati estis super terram et in luxuriis fuistis, enutristis corda vestra in die occisionis.

6 Addixistis, occidistis iustum. Non resistit vobis.

7 Patientes igitur estote, fratres, usque ad adventum Domini. Ecce agricola exspectat pretiosum fructum terrae, patienter ferens, donec accipiat imbrem temporaneum et serotinum.

8 Patientes estote, et vos, confirmate corda vestra, quoniam adventus Domini appropinquavit.

9 Nolite ingemiscere, fratres, in alterutrum, ut non iudicemini; ecce iudex ante ianuam assistit.

10 Exemplum accipite, fratres, laboris et patientiae prophetas, qui locuti sunt in nomine Domini.

11 Ecce beatificamus eos, qui sustinuerunt; sufferentiam Iob audistis et finem Domini vidistis, quoniam misericors est Dominus et miserator.

12 Ante omnia autem, fratres mei, nolite iurare neque per caelum neque per terram, neque aliud quodcumque iuramentum; sit autem vestrum “ Est ” est, et “ Non ” non, uti non sub iudicio decidatis.

13 Tristatur aliquis vestrum? Oret. Aeque animo est? Psallat.

14 Infirmatur quis in vobis? Advocet presbyteros ecclesiae, et orent super eum, unguentes eum oleo in nomine Domini.

15 Et oratio fidei salvabit infirmum, et allevabit eum Dominus; et si peccata operatus fuerit, dimittentur ei.

16 Confitemini ergo alterutrum peccata et orate pro invicem, ut sanemini. Multum enim valet deprecatio iusti operans.

17 Elias homo erat similis nobis passibilis et oratione oravit, ut non plueret, et non pluit super terram annos tres et menses sex;

18 et rursus oravit, et caelum dedit pluviam, et terra germinavit fructum suum.

19 Fratres mei, si quis ex vobis erraverit a veritate, et converterit quis eum,

20 scire debet quoniam, qui converti fecerit peccatorem ab errore viae eius, salvabit animam suam a morte et operiet multitudinem peccatorum.

31 EPISTULA I PETRI

32

1

1 Petrus apostolus Iesu Christi electis advenis dispersionis Pon ti, Galatae, Cappadociae, Asiae et Bithyniae,
2 secundum praescientiam Dei Patris, in sanctificatione Spiritus, in oboedientiam et aspersionem sanguinis Iesu Christi:
gratia vobis et pax multiplicetur.

3 Benedictus Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi, qui secundum magnam misericordiam suam regeneravit nos in
spem vivam per resurrectionem Iesu Christi ex mortuis,

4 in hereditatem incorruptibilem et incontaminatam et immarcescibilem, conservatam in caelis propter vos,

5 qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem, paratam revelari in tempore novissimo.

6 In quo exsultatis, modicum nunc si oportet contristati in variis tentationibus,

7 ut probatio vestrae fidei multo pretiosior auro, quod perit, per ignem quidem probato, inveniatur in laudem et gloriam
et honorem in revelatione Iesu Christi.

8 Quem cum non videritis, diligitis; in quem nunc non videntes, credentes autem, exsultatis laetitia inenarrabili et
glorificata,

9 reportantes finem fidei vestrae salutem animarum.

10 De qua salute exquisierunt atque scrutati sunt prophetae, qui de futura in vos gratia prophetaverunt,

11 scrutantes in quod vel quale tempus significaret, qui erat in eis Spiritus Christi, praenuntians eas, quae in Christo
sunt, passiones et posteriores glorias;

12 quibus revelatum est quia non sibi ipsis, vobis autem ministrabant ea, quae nunc nuntiata sunt vobis per eos, qui
evangelizaverunt vos, Spiritu Sancto misso de caelo, in quae desiderant angeli prospicere.

13 Propter quod succincti lumbos mentis vestrae, sobrii, perfecte sperate in eam, quae offertur vobis, gratiam in
revelatione Iesu Christi.

14 Quasi filii oboedientiae, non configurati prioribus in ignorantia vestra desideriiis,

15 sed secundum eum, qui vocavit vos, sanctum, et ipsi sancti in omni conversatione sitis,

16 quoniam scriptum est: " Sancti eritis, quia ego sanctus sum ".

17 Et si Patrem invocatis eum, qui sine acceptione personarum iudicat secundum uniuscuiusque opus, in timore
incolatus vestri tempore conversamini,

18 scientes quod non corruptibilibus argento vel auro redempti estis de vana vestra conversatione a patribus tradita,

19 sed pretioso sanguine quasi Agni incontaminati et immaculati Christi,

20 praecogniti quidem ante constitutionem mundi, manifestati autem novissimis temporibus propter vos,

21 qui per ipsum fideles estis in Deum, qui suscitavit eum a mortuis et dedit ei gloriam, ut fides vestra et spes esset in
Deum.

22 Animas vestras castificantes in oboedientia veritatis ad fraternitatis amorem non fictum, ex corde invicem diligite
attentius,

23 renati non ex semine corruptibili sed incorruptibili per verbum Dei vivum et permanens:

24 quia

omnis caro ut fenum,

et omnis gloria eius tamquam flos feni.

Exaruit fenum, et flos decidit;

25 verbum autem Domini manet in aeternum.

Hoc est autem verbum, quod evangelizatum est in vos.

2

1 Deponentes igitur omnem ma litiam et omnem dolum et simu lationes et invidias et omnes detractiones,

2 sicut modo geniti infantes, rationale sine dolo lac concupiscite, ut in eo crescatis in salutem,

3 si gustastis quoniam dulcis Dominus.

4 Ad quem accedentes, lapidem vivum, ab hominibus quidem reprobatum, coram Deo autem electum, pretiosum,

5 et ipsi tamquam lapides vivi aedificamini domus spiritualis in sacerdotium sanctum offerre spiritalis hostias
acceptabiles Deo per Iesum Christum.

6 Propter quod continet Scriptura:

" Ecce pono in Sion lapidem angularem, electum, pretiosum;

et, qui credit in eo, non confundetur ".

7 Vobis igitur honor credentibus; non credentibus autem

" Lapis, quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli "

8 et " lapis offensionis et petra scandali "; qui offendunt verbo non credentes, in quod et positi sunt.

9 Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus in acquisitionem, ut virtutes annuntietis eius, qui
de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum:

10 qui aliquando non populus, nunc autem populus Dei; qui non consecuti misericordiam, nunc autem misericordiam consecuti.

11 Carissimi, obsecro tamquam advenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desideriis, quae militant adversus animam;

12 conversationem vestram inter gentes habentes bonam, ut in eo, quod detrectant de vobis tamquam de malefactoribus, ex bonis operibus considerantes glorificent Deum in die visitationis.

13 Subiecti estote omni humanae creaturae propter Dominum: sive regi quasi praecellenti

14 sive ducibus tamquam ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum;

15 quia sic est voluntas Dei, ut beneficientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam,

16 quasi liberi, et non quasi velamen habentes malitiae libertatem, sed sicut servi Dei.

17 Omnes honorate, fraternitatem diligite, Deum timete, regem honorificate.

18 Servi, subditi estote in omni timore dominis, non tantum bonis et modestis sed etiam pravis.

19 Haec est enim gratia, si propter conscientiam Dei sustinet quis tristitias, patiens iniuste.

20 Quae enim gloria est, si peccantes et colaphizati sustinetis? Sed si beneficientes et patientes sustinetis, haec est gratia apud Deum.

21 In hoc enim vocati estis, quia

et Christus passus est pro vobis,

vobis relinquens exemplum,

ut sequamini vestigia eius:

22 qui peccatum non fecit,

nec inventus est dolus in ore ipsius;

23 qui cum malediceretur, non remaledicebat;

cum pateretur, non comminabatur, commendabat autem iuste iudicanti;

24 qui peccata nostra ipse pertulit

in corpore suo super lignum,

ut peccatis mortui iustitiae viveremus;

cuius livore sanati estis.

25 Eratis enim sicut oves errantes,

sed conversi estis nunc ad pastorem et episcopum animarum vestrarum.

3

1 Similiter mulieres subditae sint suis viris, ut et si qui non credunt verbo, per mulierum conversationem sine verbo lucrifiant,

2 considerantes castam in timore conversationem vestram;

3 quarum sit non extrinsecus capillaturae aut circumdationis auri aut indumenti vestimentorum cultus,

4 sed qui absconditus cordis est homo, in incorruptibilitate mitis et quieti spiritus, qui est in conspectu Dei locuples.

5 Sic enim aliquando et sanctae mulieres sperantes in Deo ornabant se subiectae propriis viris,

6 sicut Sara oboediebat Abrahae dominum eum vocans: cuius estis filiae beneficientes et non timentes ullam perturbationem.

7 Viri similiter cohabitantes secundum scientiam quasi infirmiori vaso muliebri impertientes honorem, tamquam et coheredibus gratiae vitae, uti ne impediantur orationes vestrae.

8 In fine autem omnes unanimes, compatientes, fraternitatis amatores, misericordes, humiles,

9 non reddentes malum pro malo vel maledictum pro maledicto, sed e contrario benedicentes, quia in hoc vocati estis, ut benedictionem hereditate accipiatis.

10 “ Qui enim vult vitam diligere

et videre dies bonos,

coerceat linguam suam a malo,

11 et labia eius ne loquantur dolum;

declinet autem a malo et faciat bonum,

inquirat pacem et persequatur eam.

12 Quia oculi Domini super iustos,

et aures eius in preces eorum;

vultus autem Domini super facientes mala ”.

13 Et quis est qui vobis noceat, si boni aemulatores fueritis?

14 Sed et si patimini propter iustitiam, beati! Timorem autem eorum ne timueritis et non conturbemini,

15 Dominum autem Christum sanctificate in cordibus vestris, parati semper ad defensionem omni poscenti vos rationem de ea, quae in vobis est spe;

16 sed cum mansuetudine et timore, conscientiam habentes bonam, ut in quo de vobis detrectatur, confundantur, qui calumniantur vestram bonam in Christo conversationem.

17 Melius est enim beneficientes, si velit voluntas Dei, pati quam malefacientes.

18 Quia et Christus semel pro peccatis passus est, iustus pro iniustus, ut vos adduceret ad Deum, mortificatus quidem carne, vivificatus autem Spiritu:

19 in quo et his, qui in carcere erant, spiritibus adveniēns praedicavit,

20 qui increduli fuerant aliquando, quando exspectabat Dei patientia in diebus Noe, cum fabricaretur arca, in qua pauci, id est octo animae, salvae factae sunt per aquam.

21 Cuius antitypum, baptismum, et vos nunc salvos facit, non carnis depositio sordium sed conscientiae bonae rogatio in Deum, per resurrectionem Iesu Christi,

22 qui est in dextera Dei, profectus in caelum, subiectis sibi angelis et potestatibus et virtutibus.

4

1 Christo igitur passo in carne, et vos eadem cogitatione armamini, quia, qui passus est carne, desiit a peccato;

2 ut iam non hominum concupiscentiis sed voluntate Dei, quod reliquum est in carne vivat temporis.

3 Sufficit enim praeteritum tempus ad voluntatem gentium consummandam, vobis, qui ambulastis in luxuriis, concupiscentiis, violentiis, commissationibus, potationibus et illicitis idolorum cultibus.

4 In quo mirantur non concurrentibus vobis in eandem luxuriae effusionem, blasphemantes;

5 qui reddent rationem ei, qui paratus est iudicare vivos et mortuos.

6 Propter hoc enim et mortuis evangelizatum est, ut iudicentur quidem secundum homines carne, vivant autem secundum Deum Spiritu.

7 Omnium autem finis appropinquavit. Estote itaque prudentes et vigilate in orationibus.

8 Ante omnia mutuam in vosmetipsos caritatem continuam habentes, quia caritas operit multitudinem peccatorum;

9 hospitales invicem sine murmuratione;

10 unusquisque, sicut accepit donationem, in alterutrum illam administrantes, sicut boni dispensatores multiformis gratiae Dei.

11 Si quis loquitur, quasi sermones Dei; si quis ministrat, tamquam ex virtute, quam largitur Deus, ut in omnibus glorificetur Deus per Iesum Christum: cui est gloria et imperium in saecula saeculorum. Amen.

12 Carissimi, nolite mirari in fervore, qui ad tentationem vobis fit, quasi novi aliquid vobis contingat,

13 sed, quemadmodum communicatis Christi passionibus, gaudete, ut et in revelatione gloriae eius gaudeatis exsultantes.

14 Si exprobramini in nomine Christi, beati, quoniam Spiritus gloriae et Dei super vos requiescit.

15 Nemo enim vestrum patiatu r quasi homicida aut fur aut maleficus aut alienorum speculator;

16 si autem ut christianus, non erubescat, glorificet autem Deum in isto nomine.

17 Quoniam tempus est, ut incipiat iudicium a domo Dei; si autem primum a nobis, qui finis eorum, qui non credunt Dei evangelio?

18 “ Et si iustus vix salvatur, impius et peccator ubi parebit? ”.

19 Itaque et hi, qui patiuntur secundum voluntatem Dei, fidei Creatori commendent animas suas in benefacto.

5

1 Seniores ergo, qui in vobis sunt, obsecro, consenior et testis Christi passionum, qui et eius, quae in futuro revelanda est, gloriae communicator:

2 Pascite, qui est in vobis, gregem Dei, providentes non coacto sed spontanee secundum Deum, neque turpis lucri gratia sed voluntarie,

3 neque ut dominantes in clericis sed formae facti gregis.

4 Et cum apparuerit Princeps pastorum, percipietis immarcescibilem gloriae coronam.

5 Similiter, adulescentes, subditi estote senioribus. Omnes autem invicem humilitatem induite, quia Deus superbis resistit,

humilibus autem dat gratiam.

6 Humiliamini igitur sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore,

7 omnem sollicitudinem vestram proicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis.

8 Sobrii estote, vigilate. Adversarius vester Diabolus tamquam leo rugiens circuit quaerens quem devoret.

9 Cui resistite fortes fide, scientes eadem passionum ei, quae in mundo est, vestrae fraternitati fieri.

10 Deus autem omnis gratiae, qui vocavit vos in aeternam suam gloriam in Christo Iesu, modicum passus ipse perficiet, confirmabit, solidabit, fundabit.

11 Ipsi imperium in saecula saeculorum. Amen.

12 Per Silvanum vobis fidelem fratrem, ut arbitror, breviter scripsi, obsecrans et contestans hanc esse veram gratiam Dei; in qua state.

13 Salutat vos, quae est in Babylone, coelecta et Marcus filius meus.

14 Salute invicem in osculo caritatis.

Pax vobis omnibus, qui estis in Christo.

33 EPISTULA II PETRI

34

1

1 Simon Petrus servus et apostolus Iesu Christi his, qui coae qualem nobis sortiti sunt fidem in iustitia Dei nostri et salvatoris Iesu Christi:

2 gratia vobis et pax multiplicetur in cognitione Dei et Iesu Domini nostri.

3 Quomodo omnia nobis divinae virtutis suae ad vitam et pietatem donatae per cognitionem eius, qui vocavit nos propria gloria et virtute,

4 per quae pretiosa et maxima nobis promissa donata sunt, ut per haec efficiamini divinae consortes naturae, fugientes eam, quae in mundo est in concupiscentia, corruptionem;

5 et propter hoc ipsum curam omnem subinferentes ministrare in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam,

6 in scientia autem continentiam, in continentia autem patientiam, in patientia autem pietatem,

7 in pietate autem amorem fraternitatis, in amore autem fraternitatis caritatem.

8 Haec enim vobis, cum adsint et abundant, non vacuos nec sine fructu vos constituunt in Domini nostri Iesu Christi cognitionem;

9 cui enim non praesto sunt haec, caecus est et nihil procul cernens, oblivionem accipiens purgationis veterum suorum delictorum.

10 Quapropter, fratres, magis satagite, ut firmam vestram vocationem et electionem faciatis. Haec enim facientes non offendetis aliquando;

11 sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus in aeternum regnum Domini nostri et salvatoris Iesu Christi.

12 Propter quod incipiam vos semper commonere de his, et quidem scientes et confirmatos in praesenti veritate.

13 Iustum autem arbitror, quamdiu sum in hoc tabernaculo, suscitare vos in commonitione,

14 certus quod velox est depositio tabernaculi mei, secundum quod et Dominus noster Iesus Christus significavit mihi;

15 dabo autem operam et frequenter habere vos post obitum meum, ut horum memoriam faciatis.

16 Non enim captiosas fabulas secuti notam fecimus vobis Domini nostri Iesu Christi virtutem et adventum, sed speculatores facti illius magnitudinis.

17 Accipiens enim a Deo Patre honorem et gloriam, voce prolata ad eum huiusmodi a magnifica gloria: “ Filius meus, dilectus meus hic est, in quo ego mihi complacui ”;

18 et hanc vocem nos audivimus de caelo prolata, cum essemus cum ipso in monte sancto.

19 Et habemus firmiorem propheticum sermonem, cui bene facitis attendentes quasi lucernae lucenti in caliginoso loco, donec dies illucescat, et lucifer oriatur in cordibus vestris,

20 hoc primum intellegentes quod omnis prophetia Scripturae propria interpretatione non fit;

21 non enim voluntate humana prolata est prophetia aliquando, sed a Spiritu Sancto ducti locuti sunt a Deo homines.

2

1 Fuerunt vero et pseudoprophetae in populo, sicut et in vobis erunt magistri mendaces, qui introducent sectas perditionis et eum, qui emit eos, Dominatorem negantes superducent sibi celerem perditionem.

2 Et multi sequentur eorum luxurias, propter quos via veritatis blasphemabitur;

3 et in avaritia fictis verbis de vobis negotiabuntur. Quibus iudicium iam olim non cessat, et perditio eorum non dormitat.

4 Si enim Deus angelis peccantibus non pepercit, sed rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit in iudicium reservatos:

5 et originali mundo non pepercit, sed octavum Noe iustitiae praeconem custodivit diluvium mundo impiorum inducens;

6 et civitates Sodomae et Gomorrae in cinerem redigens eversione damnavit, exemplum ponens eorum, quae sunt impiis futura:

7 et iustum Lot oppressum a nefandorum luxuria conversationis eruit:

8 aspectu enim et auditu iustus habitans apud eos, de die in diem animam iustam iniquis operibus cruciabat.

9 Novit Dominus pios de tentatione eripere, iniquos vero in diem iudicii puniendos reservare,

10 maxime autem eos, qui post carnem in concupiscentia immunditiae ambulant dominationemque contemnunt.

Audaces, superbi, glorias non metuunt blasphemantes,

11 ubi angeli fortitudine et virtute cum sint maiores, non portant adversum illas coram Domino iudicium blasphemiae.

12 Hi vero, velut irrationabilia animalia naturaliter genita in captionem et in corruptionem, in his, quae ignorant, blasphemantes, in corruptione sua et corrumpentur

13 inviti percipientes mercedem iniustitiae; voluptatem existimantes diei delicias, coinquinationes et maculae deliciis affluentes, in voluptatibus suis luxuriantes vobiscum,

14 oculos habentes plenos adulterae et incessabiles delicti, pellicientes animas instabiles, cor exercitatum avaritiae habentes, maledictionis filii;

15 derelinquentes rectam viam erraverunt, secuti viam Balaam ex Bosor, qui mercedem iniquitatis amavit,

16 correptionem vero habuit suae praevaricationis; subiugale mutum in hominis voce loquens prohibuit prophetae insipientiam.

17 Hi sunt fontes sine aqua, et nebulae turbine exagitatae, quibus caligo tenebrarum reservatur.

18 Superba enim vanitatis loquentes pelliciunt in concupiscentiis carnis luxuriis illos, qui paululum effugiunt eos, qui in errore conversantur,

19 libertatem illis promittentes, cum ipsi servi sint corruptionis; a quo enim quis superatus est, huius servus est.

20 Si enim refugientes coinquinationes mundi in cognitione Domini nostri et Salvatoris Iesu Christi his rursus implicati superantur, facta sunt eis posteriora deteriora prioribus.

21 Melius enim erat illis non cognoscere viam iustitiae, quam post agnitionem retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est, sancto mandato.

22 Contigit enim eis illud veri proverbii:

“ Canis reversus ad suum vomitum ”,

et “ Sus lota in volutabro luti ”.

3

1 Hanc vobis, carissimi, iam se cundam scribo epistulam, in quibus excito vestram in commonitione sinceram mentem, 2 ut memores sitis eorum, quae praedicta sunt verborum a sanctis prophetis, et ab apostolis traditi vobis praecepti Domini et Salvatoris;

3 hoc primum scientes, quod venient in novissimis diebus in illusionem illudentes, iuxta proprias concupiscentias suas ambulantes,

4 dicentes: “ Ubi est promissio adventus eius? Ex quo enim patres dormierunt, omnia sic perseverant ab initio creaturae ”.

5 Latet enim eos hoc volentes, quod caeli erant prius, et terra de aqua et per aquam consistens Dei verbo,

6 per quae ille tunc mundus aqua inundatus periit;

7 caeli autem, qui nunc sunt, et terra eodem verbo repositi sunt igni, servati in diem iudicii et perditionis impiorum hominum.

8 Unum vero hoc non lateat vos, carissimi, quia unus dies apud Dominum sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus.

9 Non tardat Dominus promissionem, sicut quidam tarditatem existimant, sed patienter agit in vos nolens aliquos perire, sed omnes ad poenitentiam reverti.

10 Adveniet autem dies Domini ut fur, in qua caeli magno impetu transient, elementa vero calore solventur, et terra et opera, quae in ea inveniuntur.

11 Cum haec omnia ita dissolvenda sint, quales oportet esse vos in sanctis conversationibus et pietatibus,

12 exspectantes et properantes adventum diei Dei, propter quam caeli ardentes solventur, et elementa ignis ardore tabescent!

13 Novos vero caelos et terram novam secundum promissum ipsius exspectamus, in quibus iustitia habitat.

14 Propter quod, carissimi, haec exspectantes satagite immaculati et inviolati ei inveniri in pace;

15 et Domini nostri longanimitatem, salutem arbitramini, sicut et carissimus frater noster Paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit vobis,

16 sicut et in omnibus epistulis loquens in eis de his; in quibus sunt quaedam difficilia intellectu, quae indocti et instabiles depravant, sicut et ceteras Scripturas, ad suam ipsorum perditionem.

17 Vos igitur, dilecti, praescientes custodite, ne iniquorum errore simul abducti excidatis a propria firmitate;

18 crescite vero in gratia et in cognitione Domini nostri et Salvatoris Iesu Christi. Ipsi gloria et nunc et in diem aeternitatis. Amen.

35 EPISTULA I IOANNIS

36

1

1 Quod fuit ab initio, quod audi vimus, quod vidimus oculis nostris, quod perspeximus, et manus nostrae contrectaverunt de verbo vitae

2 — et vita apparuit, et vidimus et testamur et annuntiamus vobis vitam aeternam, quae erat coram Patre et apparuit nobis —

3 quod vidimus et audivimus, annuntiamus et vobis, ut et vos communionem habeatis nobiscum. Communio autem nostra est cum Patre et cum Filio eius Iesu Christo.

4 Et haec scribimus nos, ut gaudium nostrum sit plenum.

5 Et haec est annuntiatio, quam audivimus ab eo et annuntiamus vobis, quoniam Deus lux est, et tenebrae in eo non sunt ullae.

6 Si dixerimus quoniam communionem habemus cum eo, et in tenebris ambulamus, mentimur et non facimus veritatem;

7 si autem in luce ambulemus, sicut ipse est in luce, communionem habemus ad invicem, et sanguis Iesu Filii eius mundat nos ab omni peccato.

8 Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, nosmetipsos seducimus, et veritas in nobis non est.

9 Si confiteamur peccata nostra, fidelis est et iustus, ut remittat nobis peccata et emundet nos ab omni iniustitia.

10 Si dixerimus quoniam non peccavimus, mendacem facimus eum, et verbum eius non est in nobis.

2

1 Filioli mei, haec scribo vobis, ut non peccetis. Sed si quis peccata veritatem, advocatum habemus ad Patrem, Iesum Christum iustum;

2 et ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum sed etiam pro totius mundi.

3 Et in hoc cognoscimus quoniam novimus eum: si mandata eius servemus.

4 Qui dicit: “Novi eum”, et mandata eius non servat, mendax est, et in isto veritas non est;

5 qui autem servat verbum eius, vere in hoc caritas Dei consummata est. In hoc cognoscimus quoniam in ipso sumus.

6 Qui dicit se in ipso manere, debet, sicut ille ambulavit, et ipse ambulare.

7 Carissimi, non mandatum novum scribo vobis sed mandatum vetus, quod habuistis ab initio: mandatum vetus est verbum, quod audistis.

8 Verumtamen mandatum novum scribo vobis, quod est verum in ipso et in vobis, quoniam tenebrae transeunt, et lumen verum iam lucet.

9 Qui dicit se in luce esse, et fratrem suum odit, in tenebris est usque adhuc.

10 Qui diligit fratrem suum, in lumine manet, et scandalum ei non est;

11 qui autem odit fratrem suum, in tenebris est et in tenebris ambulat et nescit quo vadat, quoniam tenebrae obcaecaverunt oculos eius.

12 Scribo vobis, filioli: Remissa sunt vobis peccata propter nomen eius.

13 Scribo vobis, patres: Nostis eum, qui ab initio est. Scribo vobis, adolescentes: Vicistis Malignum.

14 Scripsi vobis, parvuli: Nostis Patrem. Scripsi vobis, patres: Nostis eum, qui ab initio est. Scripsi vobis, adolescentes: Fortes estis, et verbum Dei in vobis manet, et vicistis Malignum.

15 Nolite diligere mundum neque ea, quae in mundo sunt. Si quis diligit mundum, non est caritas Patris in eo;

16 quoniam omne, quod est in mundo, concupiscentia carnis et concupiscentia oculorum et iactantia divitiarum, non est ex Patre, sed ex mundo est.

17 Et mundus transit, et concupiscentia eius; qui autem facit voluntatem Dei, manet in aeternum.

18 Filioli, novissima hora est; et sicut audistis quia antichristus venit, ita nunc antichristi multi adsunt, unde cognoscimus quoniam novissima hora est.

19 Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis, nam si fuissent ex nobis, permansissent nobiscum; sed ut manifestaretur quoniam illi omnes non sunt ex nobis.

20 Sed vos unctionem habetis a Sancto et scitis omnes.

21 Non scripsi vobis quasi nescientibus veritatem sed quasi scientibus eam, et quoniam omne mendacium ex veritate non est.

22 Quis est mendax, nisi is qui negat quoniam Iesus est Christus? Hic est antichristus, qui negat Patrem et Filium.

23 Omnis, qui negat Filium, nec Patrem habet; qui confitetur Filium, et Patrem habet.

24 Vos, quod audistis ab initio, in vobis permaneat; si in vobis permanserit, quod ab initio audistis, et vos in Filio et in Patre manebitis.

25 Et haec est repromissio, quam ipse pollicitus est nobis: vitam aeternam.

26 Haec scripsi vobis de eis, qui seducunt vos.

27 Et vos, unctionem, quam accepistis ab eo, manet in vobis, et non necesse habetis, ut aliquis doceat vos; sed sicut unctio ipsius docet vos de omnibus, et verum est, et non est mendacium, et, sicut docuit vos, manetis in eo.

28 Et nunc, filioli, manete in eo, ut, cum apparuerit, habeamus fiduciam et non confundamur ab eo in adventu eius.

29 Si scitis quoniam iustus est, scitote quoniam et omnis, qui facit iustitiam, ex ipso natus est.

3

1 Videte qualem caritatem dedit nobis Pater, ut filii Dei nomine mur, et sumus! Propter hoc mundus non cognoscit nos, quia non cognovit eum.

2 Carissimi, nunc filii Dei sumus, et nondum manifestatum est quid erimus; scimus quoniam, cum ipse apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum, sicuti est.

3 Et omnis, qui habet spem hanc in eo, purificat se, sicut ille purus est.

4 Omnis, qui facit peccatum, et iniquitatem facit, quia peccatum est iniquitas.

5 Et scitis quoniam ille apparuit, ut peccata tolleret, et peccatum in eo non est.

6 Omnis, qui in eo manet, non peccat; omnis, qui peccat, non vidit eum nec novit eum.

7 Filioli, nemo vos seducat. Qui facit iustitiam, iustus est, sicut ille iustus est;

8 qui facit peccatum, ex Diabolo est, quoniam a principio Diabolus peccat. Propter hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera Diaboli.

9 Omnis, qui natus est ex Deo, peccatum non facit, quoniam semen ipsius in eo manet; et non potest peccare, quoniam ex Deo natus est.

10 In hoc manifesti sunt filii Dei et filii Diaboli: omnis, qui non facit iustitiam, non est ex Deo, et qui non diligit fratrem suum.

11 Quoniam haec est annuntiatio, quam audistis ab initio, ut diligamus alterutrum.

12 Non sicut Cain: ex Maligno erat et occidit fratrem suum. Et propter quid occidit eum? Quoniam opera eius maligna erant, fratris autem eius iusta.

13 Nolite mirari, fratres, si odit vos mundus.

14 Nos scimus quoniam transivimus de morte in vitam, quoniam diligimus fratres; qui non diligit, manet in morte.

15 Omnis, qui odit fratrem suum, homicida est, et scitis quoniam omnis homicida non habet vitam aeternam in semetipso manentem.

16 In hoc novimus caritatem, quoniam ille pro nobis animam suam posuit; et nos debemus pro fratribus animas ponere.

17 Qui habuerit substantiam mundi et viderit fratrem suum necesse habere et clauserit viscera sua ab eo, quomodo caritas Dei manet in eo?

18 Filioli, non diligamus verbo nec lingua sed in opere et veritate.

19 In hoc cognoscemus quoniam ex veritate sumus, et in conspectu eius placabimus corda nostra,

20 quoniam si reprehenderit nos cor, maior est Deus corde nostro et cognoscit omnia.

21 Carissimi, si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum

22 et, quodcumque petierimus, accipimus ab eo, quoniam mandata eius custodimus et ea, quae sunt placita coram eo, facimus.

23 Et hoc est mandatum eius, ut credamus nomini Filii eius Iesu Christi et diligamus alterutrum, sicut dedit mandatum nobis.

24 Et, qui servat mandata eius, in ipso manet, et ipse in eo; et in hoc cognoscimus quoniam manet in nobis, ex Spiritu, quem nobis dedit.

4

1 Carissimi, nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex Deo sint, quoniam multi pseudoprophetae prodierunt in mundum.

2 In hoc cognoscitis Spiritum Dei: omnis spiritus, qui confitetur Iesum Christum in carne venisse, ex Deo est.

3 Et omnis spiritus, qui non confitetur Iesum, ex Deo non est; et hoc est antichristi, quod audistis quoniam venit, et nunc iam in mundo est.

4 Vos ex Deo estis, filioli, et vicistis eos, quoniam maior est, qui in vobis est, quam qui in mundo.

5 Ipsi ex mundo sunt; ideo ex mundo loquuntur, et mundus eos audit.

6 Nos ex Deo sumus. Qui cognoscit Deum, audit nos; qui non est ex Deo, non audit nos. Ex hoc cognoscimus Spiritum veritatis et spiritum erroris.

7 Carissimi, diligamus invicem, quoniam caritas ex Deo est; et omnis, qui diligit, ex Deo natus est et cognoscit Deum.

8 Qui non diligit, non cognovit Deum, quoniam Deus caritas est.

9 In hoc apparuit caritas Dei in nobis, quoniam Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum.

10 In hoc est caritas, non quasi nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse dilexit nos et misit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris.

11 Carissimi, si sic Deus dilexit nos, et nos debemus alterutrum diligere.

12 Deum nemo vidit umquam; si diligamus invicem, Deus in nobis manet, et caritas eius in nobis consummata est.

13 In hoc cognoscimus quoniam in ipso manemus, et ipse in nobis, quoniam de Spiritu suo dedit nobis.

14 Et nos vidimus et testificamur quoniam Pater misit Filium salvatorem mundi.

15 Quisque confessus fuerit: " Iesus est Filius Dei ", Deus in ipso manet, et ipse in Deo.

16 Et nos, qui credidimus, novimus caritatem, quam habet Deus in nobis. Deus caritas est; et, qui manet in caritate, in Deo manet, et Deus in eo manet.

17 In hoc consummata est caritas nobiscum, ut fiduciam habeamus in die iudicii; quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo.

18 Timor non est in caritate, sed perfecta caritas foras mittit timorem, quoniam timor poenam habet; qui autem timet, non est consummatus in caritate.

19 Nos diligimus, quoniam ipse prior dilexit nos.

20 Si quis dixerit: “ Diligo Deum ”, et fratrem suum oderit, mendax est; qui enim non diligit fratrem suum, quem videt, Deum, quem non videt, non potest diligere.

21 Et hoc mandatum habemus ab eo, ut, qui diligit Deum, diligat et fratrem suum.

5

1 Omnis, qui credit quoniam Iesus est Christus, ex Deo natus est; et omnis, qui diligit Deum, qui genuit, diligit et eum, qui natus est ex eo.

2 In hoc cognoscimus quoniam diligimus natos Dei, cum Deum diligamus et mandata eius faciamus.

3 Haec est enim caritas Dei, ut mandata eius servemus; et mandata eius gravia non sunt,

4 quoniam omne, quod natum est ex Deo, vincit mundum; et haec est victoria, quae vicit mundum: fides nostra.

5 Quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Iesus est Filius Dei?

6 Hic est, qui venit per aquam et sanguinem, Iesus Christus; non in aqua solum sed in aqua et in sanguine. Et Spiritus est, qui testificatur, quoniam Spiritus est veritas.

7 Quia tres sunt, qui testificantur:

8 Spiritus et aqua et sanguis; et hi tres in unum sunt.

9 Si testimonium hominum accipimus, testimonium Dei maius est, quoniam hoc est testimonium Dei, quia testificatus est de Filio suo.

10 Qui credit in Filium Dei, habet testimonium in se. Qui non credit Deo, mendacem facit eum, quoniam non credit in testimonium, quod testificatus est Deus de Filio suo.

11 Et hoc est testimonium, quoniam vitam aeternam dedit nobis Deus, et haec vita in Filio eius est.

12 Qui habet Filium, habet vitam; qui non habet Filium Dei, vitam non habet.

13 Haec scripsi vobis, ut sciatis quoniam vitam habetis aeternam, qui creditis in nomen Filii Dei.

14 Et haec est fiducia, quam habemus ad eum, quia si quid petierimus secundum voluntatem eius, audit nos.

15 Et si scimus quoniam audit nos, quidquid petierimus, scimus quoniam habemus petitiones, quas postulavimus ab eo.

16 Si quis videt fratrem suum peccare peccatum non ad mortem, petet, et dabit ei Deus vitam, peccantibus non ad mortem. Est peccatum ad mortem; non pro illo dico, ut roget.

17 Omnis iniustitia peccatum est, et est peccatum non ad mortem.

18 Scimus quoniam omnis, qui natus est ex Deo, non peccat, sed ille, qui genitus est ex Deo, conservat eum, et Malignus non tangit eum.

19 Scimus quoniam ex Deo sumus, et mundus totus in Maligno positus est.

20 Et scimus quoniam Filius Dei venit et dedit nobis sensum, ut cognoscamus eum, qui verus est; et sumus in eo, qui verus est, in Filio eius Iesu Christo. Hic est qui verus est, Deus et vita aeterna.

21 Filioli, custodite vos a simulacris!

37EPISTULA II IOANNIS

38

1 Presbyter electae dominae et filiis eius, quos ego diligo in veritate, et non ego solus, sed et omnes, qui noverunt veritatem,

2 propter veritatem, quae permanet in nobis et nobiscum erit in sempiternum.

3 Erit nobiscum gratia, misericordia, pax a Deo Patre et a Iesu Christo, Filio Patris, in veritate et caritate.

4 Gavisus sum valde, quoniam inveni de filiis tuis ambulantes in veritate, sicut mandatum accepimus a Patre.

5 Et nunc rogo te, domina, non tamquam mandatum novum scribens tibi, sed quod habuimus ab initio, ut diligamus alterutrum.

6 Et haec est caritas, ut ambulemus secundum mandata eius; hoc mandatum est, quemadmodum audistis ab initio, ut in eo ambuletis.

7 Quoniam multi seductores prodierunt in mundum, qui non confitentur Iesum Christum venientem in carne; hic est seductor et antichristus.

8 Videte vosmetipsos, ne perdati, quae operati estis, sed ut mercedem plenam accipiatis.

9 Omnis, qui ultra procedit et non manet in doctrina Christi, Deum non habet; qui permanet in doctrina, hic et Patrem et Filium habet.

10 Si quis venit ad vos et hanc doctrinam non affert, nolite accipere eum in domum nec “ Ave ” ei dixeritis;

11 qui enim dicit illi: “ Ave ”, communicat operibus illius malignis.

12 Plura habens vobis scribere, nolui per chartam et atramentum; spero enim me futurum apud vos, et os ad os loqui, ut gaudium nostrum plenum sit.

13 Salutant te filii sororis tuae electae.

39 EPISTULA III IOANNIS

40

1 Presbyter Gaio carissimo, quem ego diligo in veritate.

2 Carissime, in omnibus exopto prospere te agere et valere, sicut prospere agit anima tua.

3 Nam gavisus sum valde, venientibus fratribus et testimonium perhibentibus veritati tuae, quomodo tu in veritate ambules.

4 Maius horum non habeo gaudium, quam ut audiam filios meos in veritate ambulare.

5 Carissime, fideliter facis, quidquid operaris in fratres et hoc in peregrinos,

6 qui testimonium reddiderunt caritati tuae in conspectu ecclesiae. Bene facies subveniens illis in via digne Deo;

7 pro nomine enim profecti sunt, nihil accipientes a gentilibus.

8 Nos ergo debemus sublevare huiusmodi, ut cooperatores simus veritatis.

9 Scripsi aliquid ecclesiae; sed is qui amat primatum gerere in eis, Diotrophes, non recipit nos.

10 Propter hoc, si venero, commonebo eius opera, quae facit verbis malignis garruens in nos; et quasi non ei ista sufficiant, nec ipse suscipit fratres et eos, qui cum ipso sunt, prohibet et de ecclesia eicit.

11 Carissime, noli imitari malum, sed quod bonum est. Qui benefacit, ex Deo est; qui malefacit, non vidit Deum.

12 Demetrio testimonium redditur ab omnibus et ab ipsa veritate; sed et nos testimonium perhibemus, et scis quoniam testimonium nostrum verum est.

13 Multa habui scribere tibi, sed nolo per atramentum et calamum scribere tibi;

14 spero autem protinus te videre, et os ad os loquemur.

15 Pax tibi. Salutant te amici. Saluta amicos nominatim.

41 EPISTULA IUDAE

42

1 Iudas Iesu Christi servus, frater autem Iacobi, his qui sunt vocati, in Deo Patre dilecti et Christo Iesu conservati:

2 misericordia vobis et pax et caritas adimpleatur.

3 Carissimi, omnem sollicitudinem faciens scribendi vobis de communi nostra salute, necesse habui scribere vobis, deprecans certare pro semel tradita sanctis fide.

4 Subintroierunt enim quidam homines, qui olim praescripti sunt in hoc iudicium, impii, Dei nostri gratiam transferentes in luxuriam, et solum Dominatorem et Dominum nostrum Iesum Christum negantes.

5 Commonere autem vos volo, scientes vos omnia, quoniam Dominus semel populum de terra Aegypti salvans, secundo eos, qui non crediderunt, perdidit;

6 angelos vero, qui non servaverunt suum principatum, sed dereliquerunt suum domicilium, in iudicium magni diei vinculis aeternis sub caligine reservavit.

7 Sicut Sodoma et Gomorra et finitimae civitates, simili modo exfornicatae et abeuntes post carnem alteram, factae sunt exemplum, ignis aeterni poenam sustinentes.

8 Similiter vero et hi somniantes carnem quidem maculant, dominationem autem spernunt, glorias autem blasphemant.

9 Cum Michael archangelus cum Diabolo disputans altercetur de Moysis corpore, non est ausus iudicium inferre blasphemiae, sed dixit: "Incepit te Dominus!".

10 Hi autem, quaecumque quidem ignorant, blasphemant; quaecumque autem naturaliter tamquam muta animalia norunt, in his corrumpuntur.

11 Vae illis, quia via Cain abierunt et errore Balaam mercede effusi sunt et contradictione Core perierunt!

12 Hi sunt in agapis vestris maculae, convivantes sine timore, semetipsos pascentes; nubes sine aqua, quae a ventis circumferuntur; arbores autumnales infructuosae bis mortuae, eradicatae;

13 fluctus feri maris despumantes suas confusiones; sidera errantia, quibus procella tenebrarum in aeternum servata est.

14 Prophetavit autem et his septimus ab Adam Henoch dicens: "Ecce venit Dominus in sanctis milibus suis

15 facere iudicium contra omnes et arguere omnem animam de omnibus operibus impietatis eorum, quibus impie egerunt, et de omnibus duris, quae locuti sunt contra eum peccatores impii".

16 Hi sunt murmuratores, querelosi, secundum concupiscentias suas ambulantes, et os illorum loquitur superba, mirantes personas quaestus causa.

17 Vos autem, carissimi, memores estote verborum, quae praedicta sunt ab apostolis Domini nostri Iesu Christi,

18 quoniam dicebant vobis: "In novissimo tempore venient illusores, secundum suas concupiscentias ambulantes impietatum".

19 Hi sunt qui segregant, animales, Spiritum non habentes.

20 Vos autem, carissimi, superaedificantes vosmetipsos sanctissimae vestrae fidei, in Spiritu Sancto orantes,

21 ipsos vos in dilectione Dei servate, exspectantes misericordiam Domini nostri Iesu Christi in vitam aeternam.

22 Et his quidem miseremini disputantibus;

23 illos vero salvate de igne rapientes; aliis autem miseremini in timore, odientes et eam, quae carnalis est, maculatam tunicam.

24 Ei autem, qui potest vos conservare sine peccato et constituere ante conspectum gloriae suae immaculatos in exultatione,

25 soli Deo salvatori nostro per Iesum Christum Dominum nostrum gloria, magnificentia, imperium et potestas ante omne saeculum et nunc et in omnia saecula. Amen.

INDEX

<u>1 APOSTOLI AD ROMANOS EPISTULA SANCTI PAULI.....</u>	<u>1</u>
<u>3 AD CORINTHIOS EPISTULA I SANCTI PAULI APOSTOLI.....</u>	<u>12</u>
<u>5 AD CORINTHIOS EPISTULA II SANCTI PAULI APOSTOLI.....</u>	<u>22</u>
<u>7 AD GALATAS EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI.....</u>	<u>29</u>
<u>9 EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI AD EPHESIOS</u>	<u>33</u>
<u>11 AD PHILIPPENSES EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI.....</u>	<u>37</u>
<u>13 AD COLOSSENSES EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI.....</u>	<u>40</u>
<u>15 AD THESSALONICENSES EPISTULA I SANCTI PAULI APOSTOLI.....</u>	<u>43</u>
<u>17 AD THESSALONICENSES EPISTULA II SANCTI PAULI APOSTOLI.....</u>	<u>46</u>
<u>19 AD TIMOTHEUM EPISTULA I SANCTI PAULI APOSTOLI</u>	<u>48</u>
<u>21 AD TIMOTHEUM EPISTULA II SANCTI PAULI APOSTOLI.....</u>	<u>51</u>
<u>23 AD TITUM EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI.....</u>	<u>53</u>
<u>25 AD PHILEMONEM EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI</u>	<u>55</u>
<u>27 AD HEBRAEOS EPISTULA SANCTI PAULI APOSTOLI</u>	<u>56</u>
<u>29 EPISTULA IACOBI.....</u>	<u>64</u>
<u>31 EPISTULA I PETRI.....</u>	<u>67</u>
<u>33 EPISTULA II PETRI</u>	<u>70</u>
<u>35 EPISTULA I IOANNIS.....</u>	<u>72</u>
<u>37 EPISTULA II IOANNIS.....</u>	<u>75</u>
<u>39 EPISTULA III IOANNIS.....</u>	<u>76</u>
<u>41 EPISTULA IUDAE.....</u>	<u>77</u>